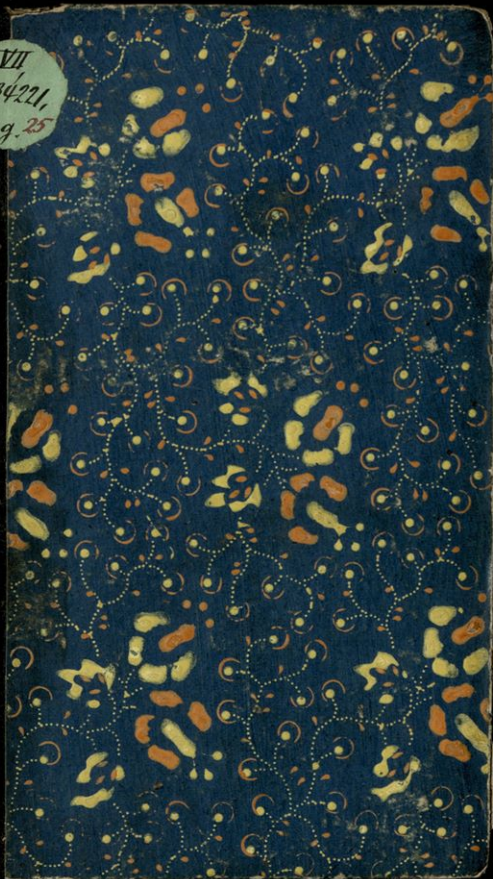

VII
A. 34221,
g. 25

34221, VII, A, g,

Robt. D. B. Jr.

289.

Franco Jelovšek, ki je v družbi
z M. Jerinom in Burgerjem
priobčil v novem pismu
(A. J. metelcici) „Krščan-
ski nauk za slovenske
šole“ 1831. Rodil se je
1793. l. v Ljubljani ter
zameel v Novem mestu
1868. l. (Primeri Klein-
mayrov: „zgodovinsko slov-
slovstva 1881.“ l. na 114.
345.)

N A U K

3 a

SLOVÉNSKE WOLE

poleg katekizma po η. k. derxavah.

Velá nezvezan	11 kr.
Vz tærdæm vezáls	15 kr.

VZ LUBLANZ 1831.

Na pródaj vz bukvárnæηz za lúdske wóle Lu-
blánskæga poglavárstva, vz wólah.

*Ve natës téh bukev so milostivz Knez Gospód
Gospód Antón Alójzi, Lublánske wkof,
dovolile 19. listovega gnoja 1830.*

Natísnil Joxef Bláznik.

141-030007084

P r v o p o g l a v j e.

O D V E R E.

I. OD STVARJÉNA SVĚTÁ.

*Kakó se pravz tém rzyém vsəm kmal, ktore ví-
džmo okóls sebe po zemls in nad szbój po nebz?*

Kar vídžmo okóls sebe po zemls, in pa nad
szbój po nebz, namrzy solnhe, luno in zvězde,
tém rzyém se pravz vsəm kmal svět.

Alz je svět vselej bil?

Svět né bil vselej, bitz je zaycl.

Kdo je zayctnek světá?

Zayctnek světá je Bog.

*Od kod vémo, kakó je Bog svět in vse rzyí
na světě naredil?*

Kakó je Bog svět in vse rzyí na světě na-
redil, vémo iz silno staršh in svetšh bukav, kte-
re sveto pismo imenújemo.

Káj nam pové sveto pismo od zayctve světá?

Sveto pismo nam od zayctve světá to pové:
„Od konna je bil Bog, in družaga ne. Bog je
hotel, de naj bo nebó in zemla. In prenej sta
bila nebó in zemla.“

Kákowna je bila od zayetka zemla?

Od zayetka je bila zemla pusta in prazna;
voda in tema ste jo pokrivala.

Vz kólko dnéh je Bog zemlo takó lépo in zredama naredil, kakor je zdé?

Bog je zemlo vz westéh dnéh tako lépo in zredama naredil, kakor je zdé.

Káj je Bog hotel, de naj se prve in druge dan zgodí?

Prve dan je Bog rekel: „Bóde svetloba.“ In bila je svetloba.

Druga dan je Bog djál: „Bode nebez alé podnebye.“ In bil je nebez.

Káj je Bog tretji dan zapovédal?

Tretji dan je Bog rekel: „Steye naj se voda, (ké je we po vse zemle bila,) vz en kraj, in suha zemla se parkàze.“ In zgodilo se je. Per téj priye so bile studénne, réke, jezera in morje, in parkázala se je suha zemla. Tude je Bog ukázal, de „zemla naj rodi travo, zeléna in drévesa.“ In zgodilo se je takó.

Káj je Bog yetérté dan ukázal?

Yetérté dan je Bog rekel: „Naj bodo luyé na nebe, de svétzjo na zemlo, in verste noy in dan in létne yase.“ In ko bž bil trénil, so bile luyé na nebe: solnne, luna in brez utévila zvézd.

Káj je Bog peté in westé dan rekel?

Peté dan je Bog rekel: „Naj bodo ptíne pod nebam in ribe vz vodáh.“ In bile so.

Westé dan je Bog djál: „Naj bodo xiválé po suhem.“ In zgodilo se je. — In pósledny je djál: „Naredimo ylovéka po naye podóbé, de gospoduje yez vso zemlo.“ In ylovék je bil. In vse, kar je Bog naredil, je bilo popolnama dóbro.

Iz yesa je tadej Bog svét in vse raji na svéte naredil?

Bog je svét in vse raji na svéte iz naj naredil. Kar hotel je, in bilo je.

Kakó se prave tému: iz naj kej naredita?

Iz naj kej naredita se prave stvarita.

Káj tadej poméne beséda stvarita?

Beséda stvarita poména, iz naj kej storita.

Kakó je Bog ylovéka stváril?

Bog je hotel, de iz persti naj bode teló. Pa xivélo wé né. Tadej je duwo van dihníl, in bil je prave ylovék, Adam.

Kakó je Bog družega ylovéka stváril?

Ko je Adam tardo spal, je Bog hotel, de naj bo iz negovzga rebra drugo ylovécko teló. Sz tém telesam je Bog duwo sklenil, in bila je xena pravega ylovéka, Eva.

Kdo je tadej vse stváril?

Bog je nebó in zemlo in vse, kar je, stváril. — Bog je stvarnek vsah raji.

II. OD BØÆJIH LASTNÓST.

Koleko zamóre Bog, ker je vse stváril; ker je le hotel, in vse je bilo?

Bog torej zamóre vse.

Kakó pravemo Bogú, ker vse zamóre?

Ker Bog vse zamóre, mu pravemo vszgamogóyen.

Káj se tadej prave: Bog je vszgamogoyen?

Bog je vszgamogoyen, se prave: stvaril je nebó, zemlo in vse, kar je; nemu né naj nemogóye storita.

Káj nam pomága védatz, de je Bog vszgamogoyen?

Ko vémo letó, bodzmo pokojnz in veselz: ye nam tudz nzhye ne more pomagatz; Bog, on vszgamogóynz, nam zamóre vselej pomagatz, in datz vse dobro.

Ke yému naj nas spodbáda miszl, de je Bog vszgamogoyen?

Ta miszl naj nas spodbada, de déljajmo dóbro, in opuqajmo húdo, ker vszgamogóynz Bog zamóre vse dobro playatz, in vse hudo wtrafatz.

Iz yesa je ylovzk?

Ylovzk je iz telesa in iz duwe.

Kdo stori vz ylovéke, de misle in hoye?

Duwa stori, de ylovzk misle in hoye. Um ima in svobodno alz prěsto volo.

Se da lz videtz duwa, alz sz kakem pouyt-kam obyutitz?

Ne da se; nzy telesnaga né.

Káj je tzedej ylovéwka duwa?

Ylovéwka duwa je bitje, kz ima um in svobodno volo, telesa pa ne; duh je.

Kakó je Bog svét in vse rzýi na svéte napravzl?

Bog je svét in vse rzýi na svéte prav lepó in zredama napravzl.

Zakáj pravzmo, de je svét prav lepó in zredama napravlen?

Zató pravzmo, de je svét prav lepó in zredama napravlen, ker se vsaka réy o pravem yasz zgodi; vsaka je na syojim kraji, in

vsem družem rajém, posebno pa nam ljudém, dobra in koristna,

Ko je Bog svet in vse rají na svéte tolekan lepó in zredama naprável, kákovén um móra iméte?

Bog móra torej neskónyno popolnoma um iméte.

Ker je Bog le hotel, in vse je bilo, kaj móra Bog iméte?

Voló móra iméte.

Ko je pa vse, kar je Bog hotel, popolnoma dobro; kákovno voló mora iméte?

Bog mora torej popolnoma dobro alé nar bolwé voló iméte.

Se da le Bog sê kakém poyutkam obyutíte?

Bog se ne da zê nobeném poyutkam obyutíte; telesa néma.

Káj je tédaj Bog?

Bog je zgól duh, bitje, kê ima nar bol popolnoma um in nar bolwé voló, telesa pa ne.

Ker je Bog zgól duh, in náwa duwa tudê duh, komu je nawa duwa podobna?

Bogu je nawa duwa podobna, bôxja podobá je.

Po yegávê podóbê jê tédaj ylovéwka duwa stvarjena?

Po bôxji podóbê je ylovéwka duwa stvarjena.

Ko je nawa duwa bôxje podóbê, komu sê móramo perzadévate zmiram podobnéwê bitê?

Bogú sê moramo perzadévate zmiram podobnéwê bitê.

Kakó pa perhájamo Bogú védno podobnéwê?

Bogú perhájamo védno podobnéwê, yê smo védno umnéwê in bolwê.

Če pa védno umnèwè in bolwè perhájamo, káj bomo od Bogá doseglè?

Védno prijetnèwè mu bomo, in véyno zvelíqal nas bo. — In zató smo tudè stvarjenè.

Žakáj je tédej Bog ylovéka stvaril?

Bog je ylovéka stváril, de bè ga spoznàl, yestíl, lúbil, molil, mu sluxil, mu pokórèn in zvelíqan bil.

Alè je Bog mémo ylovéckèh duw we druge duhové stvaril?

Bog je we druge duhove — angele stváril.

Kákowèn um in kákowno volo imajo angele?

Angelè imajo bol popolnoma um in bolwè volo ko ljudje.

Káj so tédej angele?

Angelè so zgol duhovè, kterè imajo bol popolnoma um in bolwè volo ko ljudje, telesa pa ne.

Žakáj je Bog angele stváril?

Bog je angele stváril, de bè ga spoznàlè, molílè, lúbílè, mu sluxílè, in de bè ljudi várovalè.

Kakó pravèmo angelam, kè ljudi varèjejo?

Angelè varhè jim pravèmo.

Alè so vsè angele dobre ostalè, kákorwne jih je bil Bog stvaril?

Velíko angelov se je prevzelo, in sè prevzetnostjo so se Bogú neizreyéno zoparne in utrafnége vrédne storilè, bœjè jezo in véyno pogublène sè nakopalè.

Káj je Bcg sè témè hudobnémè angelè storil?

Bog je te hudobne angele zavèrgal, in vè véyno pèklensko tarplene obsódil.

Kakó imenujemo te zavržene anjele?

Hudobe ali hudiče jih imenujemo.

Kjé sta živéla prva ylovéka?

Prva ylovéka sta vsi raji živéla, vsi lé-
pši prijetni kraji, kjer sta vse iméla, kar
sta potrebovala.

*Kakowna sta bila teló in duša prvih ylo-
vékov?*

Teló prvih ylovékov je bilo zdravo, trd-
no, in iz posebne božje milosti neumarjave. —
Nu um je bil razsvetlén, nu vola ke dóbramu
nagnena. Lahko jima je bilo Bogá prav spo-
znati, ljubiti, negovo volo spolnovati, in zve-
liyanema biti. Srečen, presrečen je bil tadej
iz prvega nu stan.

Od kogá sta iméla prva ylovéka vse letó dobro?

Od Bogá sta iméla prva ylovéka vse letó dobro.

Kdo tudé nam daje vse dobro?

Lubi Bog tudé nam daje vse dobro. Od
Bogá imamo teló se peterma poučki, živeti,
obléko in stanovanje. Bog nam je dal dušo za
umam in se svobodno volo, in nam se pose-
bno pomaga dóbram, pobožnem in véno zve-
liyanem biti.

*Kdo skrbí tudé za živále, za zéleza in za
vse stvari?*

Tudé za živále, za zéleza in za vse stvari
skrbí Bog. Vse jim daje, kar potrebújejo.

Kakó pravémo zavolo téga Bogú?

Zavolo téga pravémo Bogú neskončno
dобрótliv.

Káj se tadej pravz: Bog je neskonyno dobrótliv?

Bog je neskonyno dobrótliv, se pravz: po očetovo skerbí za vse svoje stvari, vse dobro imamo od nega.

Káj nam pomága védatz, de je Bog neskonyno dobrótliv?

Ker vémo letó, bodemo vesela in zadovolna: če nam tudz nehye noye pomágatez; neskonyno dobrótlive Bog, on nam nar bolz oye, nam hoye vselej pomágatez, in datz vse dobro, kar potrebújemo.

Kz yému naj nas spodbáda misel, de je Bog neskonyno dobrótliv?

Ta misel naj nas spodbáda, de bodemo tudz mi svojimu bližnemu dobre in dobrótlive, in gmiram bolze in pobožneze ali brumneze.

Kdo je prva ylovéka podúvil, kaj jima je storíte in kaj opustíte, de bosta dobra in pobožna?

Lubz Bog sam je prva ylovéka podúvil, káj jima je storíte in káj opustíte, káj je dobro in káj hudo.

Kakowno zapóved je Bog prveima ylovékama dal?

Bog je prveima ylovékama to zapóved dal: „Od vsega sadja vz raji jejta, samo od téga le drvesa ne jejta. Če bosta od téga drvesa jedla, bosta móгла umrétez.“

Kakowna sta bila prva ylovéka Bogú, dokler sta to zapóved spolnovála?

Prva ylovéka, dokler sta to zapóved spolnovála, sta bila Bogú luba in prijetna.

In kakó jima je bilo takrat tudi per serne?

Pokojna in vesela sta bila.

Ali sta bila pa prva ulovéka Bogú zmirej pokorna?

Prva ulovéka nésta bila Bogú zmirej pokorna.

Kakó sta bila prva ulovéka Bogú nepokorna?

Od hudiča zapelána sta prva ulovéka od prepovedanega sadú jedla, in takó védama in radovolno božjo zapóved prelómila, to je, gréwila.

Kakowna sta pa zdé bila prva ulovéka Bogú, ko sta bila gréwila?

Ko sta prva ulovéka bila gréwila, sta bila Bogú zóperna.

Sz ktereme besédame jima je Bog na znane dal, de sta mu zóperna?

Bog jima je sz tém na znane dal, de sta mu zóperna, ker jima je gréh ouítal, rekoč: „Zakáj sta jedla od sadú, od kterega sem vama jéste prepovedal?“

In kakó jima je bilo zdé per serne, ko sta bila gréwila?

Dokler sta bila nedolæna, sta bila mirna in vesela; zdé pa, ko sta bila gréwila, sta bila nepokojna in æalostna. Peklo ji je, nepokoj in æalost sta nad svojim gréham obyutíla.

Kakó imenújemo tisto vz nas, kar nam prepovedúje, ale smo dobro ale hudo storile, in kar déla, de nad dobrem pokoj in vesele, nad hudem pa nepokoj in æalost obyutemo?

To vz nas imenújemo vést.

Káj je tedej vést?

Vést je notranje glas, ktera nam perpoveduje, alž smo dóbno alž hudo storilž, in ktera déla, de obyutemo nad dóbrem pokoj in vesele, nad húdém pa nepokoj in žalost.

Ke yému nas vést pergana?

Vést nas pergana dóbno lubilž in storilž, húdo pa sovraxilž in opustilž.

Kdo je vsakému ylovéku vést dal?

Bog je vsakému ylovéku vést dal.

Káj tedej Bog hoye in lubž, kaj pa sovraxž?

Bog hoye in lubž vse dóbno, in sovraxž vse húdo.

Ker Bog vse dóbno hoye in lubž, vse húdo pa sovraxž; kakó mu zató pravemo?

Ker Bog vse dóbno hoye in lubž, vse húdo pa sovraxž, mu pravemo neskonyno svet.

Káj se tedej pravž: Bog je neskonyno svet?

Bog je neskonyno svet, se pravž: on hoye in lubž vse dóbno, in sovraxž vse húdo.

Káj nam pomagá védetž, de je Bog neskonyno svet?

Ker vémo letó, bodžmo pokojnž in veselž: ye nas hudóbnž ljudje tudž zanyújejo in sovraxžjo, kedár lepó živemó; Bog, on neskonyno svetž, nas lubž.

Ke yému naj nas pa tudž spodbáda misel, de je Bog neskonyno svet?

Ta misel naj nas spodbáda, de lubímo in storímo tudž mí vse dóbno, húdo pa sovraxímo in opustímo, in tako védno svetójwe perhájajmo.

Káj je Bog Adamu in Evi rekel koj, ko sta bila grčila?

Bog jima je rekel: „Zakaj sta jédla od sadú, kteréga sem vama jésté prepovédal?“

Ko je Bog védel, de sta Adam in Eva grčila; kjé je bil, kedar sta prepovédana sad jédla?

Per nu priujoy je bil, kedar sta grčila.

Če kdo kej déla, kjé móra bitz?

Če kdo kej déla, móra tudz tam priujoy bitz, kjer déla.

Kdo ohranjuje in vlada alz voda vse vz nebesih, na zemlé in povsod?

Bog ohranjuje in vlada vse vz nebesih, na zemlé in povsod.

Ker pa Bog povsod vse ohranjuje in vlada, na koliko krajéh móra bitz priujoy?

Na vséh krajéh, vz nebesih, na zemlé in povsod, mora bitz priujoy.

Kakó pravzmo Bogú, ker je vz nebesih, na zemlé in povsod priujoy?

Zató mu pravzmo vszagapriujoy.

Kaj se tedej pravz: Bog je vszagapriujoy?

Bog je vszagapriujoy, se pravz: on je povsod, vz nebesih in na zemlé.

Kaj nam pomága védatz, de je Bog vszagapriujoy?

Ker vémo letó, bódzmo pokojnz in veselz: če tudz nekogar né per nas; vszgamogoynz in dobrótlivz Bog je povsod per nas, povsod nas uslivatz, povsod nam pomagatz zamore.

Kz yému naj nas spodbáda misel, de je Bog vszagapriujoy?

Ta misel naj nas spodbáda, de iméjmo

Boga védnó pred oymí; de opuŕajmo húdo, in délajmo dóbro pòvsod: ye smo tudz samí, in nas nobèn ylòvek ne vidz; Bog, on vszga-priyujóy2, je p2r nas, on nas vidz.

Kdo ohranúje in vlada vse stvari v2 nebes2h in na zeml2?

Bog ohranúje in vlada vse stvari v2 nebes2h in na zeml2.

Ker Bog vse ohranúje in vlada; kóleko téga vé, kar je zdé, in se zdé godí?

Ker Bog vse ohranúje in vlada, torej tudz vse vé, kar je zdé, in se zdé godí; on vé vse szdáne.

Ko je pa Bog 2e od někedej vse ohranováł in vladal; kóleko téga vé, kar je 2e bilo, in se je 2e 3godilo?

Ko je Bog 2e od někedej vse ohranováł in vladal, torej tudz vse vé, kar je 2e bilo, in se je 2e 3godilo; on vé vse preteklo.

Kdo bo pa tudz v2 prihodne vse ohranováł in vladal?

Bog bo tudz v2 prihodne, ob vs2h yasz2h vse ohranováł in vladal.

Kóleko téga t2dej vé Bog, kar we le bo, in se bo we le 3godilo?

Bog vé vse, kar we le bo, in se bo we le 3godilo; on vé vse prihódne.

Kdo je ylòv2wko duwo stvaril?

Bog je ylòv2wko duwo stvaril.

Kóleko téga t2dej vé Bog, kar ylòv2wka duwa misl2 in hoje?

Bog vé vse, kar ylòvek misl2 in hoje; on

vé nawe nar skrivnéjwz mislž in æele, nęy mu ne móremo perkritž.

Kólęko tędej vé Bog?

Bog vé vse sędane, preteklo in prihodne, tudž nawe nar skrivnéjwz mislž in æele; Bog vé vse.

Kakó právęmo Bogú, ker vse vé?

Ker Bog vse vé, mu právęmo vsęgavędn.

Káj se tędej pravž: Bog je vsęgavędn?

Bog je vsęgavędn, se pravž: ęn vé vse sędane, preteklo in prihodne, vé tudž nawe nar skrivnéjwz mislž in æele; torej mu nęy ne moremo perkritž.

Káj nam pomága vędętž, de je Bog vsęgavędn?

Ko vémo letó, bódęmo pokojnz in veselž: ęe lędęe, ko smo dębrę, tudž slabo od nas govore, Bog, ęn vsęgavędnę, nas pozná; ęe tudž nawełh potreb in teęáv nęhęe ne vé, Bog, ęn vsęgavędnę, jįh vé.

Kę ęému naj nas spodbáda mislž, de je Bog vsęgavędn?

Ta mislž naj nas spodbáda kej hędęga nęlò ne mislętž alę poęelętž, we męn pa govorítž alę storítž, ko bę we takó skrivno in skrito ostálo; sej je vsęgavędnęmu Bogú vse znano.

Kakó právęmo takęmu ęlovęku, kterę vse, kar storí, iz dębrega kęnņa storí, in de ga doseęe, perprávne perpomouęke izvólę?

Takęmu ęlovęku právęmo, de je modęr; in iz bólęwga kęnņa ko kej storí, in perprávneęw perpomouęke ko izvólę, modřejwž je.

Kdo pa le vé vselej, káj je nar bole, in zamóre nar perprávnaw perpomóyke izvolitz, de svoj kónen dosece?

Bog le vé vselej, káj je nar bole, in zamóre nar perprávnaw perpomóyke izvolitz, de svoj kónen dosece, ker je vsagavéden in vsagamogóyen.

Kdo le stori' tudz vse iz nar bólwaga kónna, in izvóls nar perprávnaw perpomóyke ve to?

Bog le stori' vse iz nar bólwaga kónna, in izvóls nar perprávnaw perpomóyke ve to, ker je neskónyno svet in neskónyno dobrótliv.

Ko je tedej Bog vsagavéden in vsagamogóyen, neskónyno svet in neskónyno dobrótliv, iz kákowaga kónna stori' vse, in kákowne perpomóyke izvóls vselej ve to?

Bog stori' vse iz nar bólwaga kónna, in izvóls vselej nar perprávnaw perpomóyke svoj kónen spolniz.

In kakó právemo Bogú, ker stori' vse iz nar bólwaga kónna, in izvóls vselej nar perprávnaw perpomóyke svoj kónen spolniz?

Neskónyno modr mu zató pravemo.

Káj se tedej prave: Bog je neskónyno modr?

Bog je neskónyno modr, se prave: Bog stori' vse iz nar bólwaga kónna, in izvóls vselej nar perprávnaw perpomóyke svoj kónen spolniz.

Kaj nam pomaga védetz, de je Bog neskónyno modr?

Ker vémo letó, bódemo pokójne in veselz: ye nas tudz krixa in nadlóge tárejo; sej nam jih Bog, on neskónyno modr, powle iz nar

bóluęga kónęa, nar perprávnęwę perpomóękę so nauęga ęwelięana. Kterę Bogá lúbęjo, se jim vse vę dóbro izíde.

Kę yęmu naj nas spodbada misel, de je Bog neskónęno moder?

Ta misel naj nas spodbáda, de vse, kar nam je Bog dál, vę dóbro obráęajmo, in sę ęmiram modréęwę bitę peręadęvájmo.

Kakó je lúbę Bog dal, de se je pręvęma ylovękama, dokler sta bila dóbra in mu pokorna, vę raji godílo?

Lúbę Bog je dal, de se je pręvęma ylovękama, dokler sta bila dóbra in mu pokorna, vę raji dóbro godílo.

Kakó se jima je pa godílo, ko sta bila gręwíla?

Ko sta bíla pręva ylovęka gręwíla, sta kmal obyutíla, de nésta vęę tako ędrava in sreęna kakor poprej. Nuno teló je oslabęlo, je bolęhatę jelo, in umerjýęę postálo. — Boga in negóve svete vole nésta vęę takó nastanko spoznála kakor poprej; tęęko sta bęęęj voľo spolnovála, obyutíla sta vę sebę nagnene kę húde-mu, vę ktero poprej wę misľla nésta: nun um je otęmnel, in nuna voľa se je kę húde-mu nagníla.

Káj sta ędę pręva ylovęka obyutíla, kędar sta vę Bogá misľla?

Pręva ylovęka sta ędę, kędar] sta vę Bogá misľla, nepokoj in stráh obyutíla, in se mu med dręvę skrívála; nuna huda vęst namręę jima je gręh oyítala.

Kakó je Bog prvu ma ylovékama na znane dal, de mu je gréh zópern?

Neskonyno svétz Bog je sz tém na znane dal, de mu je gréh zópern, ker jima je zasluzeno wtrafnego napovédal.

Káj je Bog Euz rekel?

Euz je Bog rekel: „Veliko texav in rev bow iméla sz svojima otrónz, in moxú bow podloxna.“

Káj je Bog Adámu rekel?

Adámu je Bog rekel: „Sz potam vz obrázz bow svoj kréh jédal, dokler se ne povérnew vz zemlo, iz ktere sz vzet. Prah sta, in vz prah se bosta povérnila“, to je, umrétz bosta móгла.

Kam je Bog prva ylovéka iz raja izgnál?

Bog je prva ylovéka iz raja izgnál vz kraj, kjer sta móгла tédó délatz, de sta se prexívila.

Kakó da Bog we dan danawnz, de se pobóxnem in mu pokórnem ludém dostekrat godí?

Tudz dan danáwnz da Bog we velikokrat, de se pobóxnem in mu pokórnem ludém dobro godí: Bog playúje dóbro dostekrat xé na tém svétz.

Kakó pa da Bog, de se hudóbnem in mu nepokórnem veykrat godí?

Hudóbnem in mu nepokórnem pa da Bog, de se veykrat hudó godí: Bog wtrafúje húdo veykrat xé na tém svétz.

Sz yém playúje Bog dóbro, in wtrafuje húdo vselej xé na tém svétz?

Bog playúje dóbro vselej xé na tém svétz sz dobro vstjó, húdo pa wtrafuje vselej sz húdo vstjó.

Ala Bog æc na tém svète vse dóbro poverne, in vse húdo powtráfa takó, kakor se kdo zaslúæ?

Na tém svète Bog we ne poverne vszga dóbrga, in ne powtráfa vszga húdga takó, kakor se kdo zaslúæ.

Kedáj pa bo Bog vse dóbro povernil, in vse húdo powtráfal na tanko takó, kakor se kdo zaslúæ?

Bog bo po smerte telesa vz prihódnem æivlénæ vse dóbro povernil, in vse húdo powtráfal na tanko, kakor se kdo zaslúæ.

Ker tédej Bog vse dóbro poverne, in vse húdo powtráfa na tanko takó, kakor se zasluæemo; kakó mu právemo zató?

Zató mu právemo neskonyno praviæn.

Káj se tédej pravæ: Bog je neskonyno praviæn?

Bog je neskonyno praviæn, se pravæ: Bog poverne vse dóbro, in powtráfa vse húdo na tanko takó, kakor se kdo zaslúæ.

Káj nam pomága védete, de je Bog neskonyno praviæn?

Ker vémo letó, naj nam ne upáde serne, æe nam ljudje tudæ krivíno déljajo, nas æalæjo in pregánajo; Bog, on neskonyno praviæn, nam bo povernil po zasluæénæ.

Kæ yému naj nas spodbáda misel, de je Bog neskonyno praviæn?

Ta misel naj nas spodbáda, de storímo vselej dóbro, æe nam tudæ od lidí nobénæga plaýila né upatæ, in de opustímo vselej húdo, æe se nam tudæ od lidí nobene utrafnæge né batæ.

Bog, on neskončno pravično, bo vse dobro gotovo povernil, pa tudi vse hudo gotovo potráfal.

Na yém je gréh nepokórujene prvéma ylovékama wkódoval?

Gréh nepokórujene je prvéma ylovékama na dušo in na telesó wkódoval.

Káj je gréh prvéma ylovékama na telesó wkódoval?

Teló prvých ylovékov je gréh oslabil, in umarjóye storil.

Káj je gréh prvéma ylovékama na dušo wkódoval?

Um prvých ylovékov je gréh otémnil, nuno volo kó hudému nagnil, ji boóje jeze in véynéga pogubléna vrédna storil.

Alé je gréh nepokórujene le prvéma ylovékama wkódoval?

Gréh nepokórujene né le prvéma ylovékama, ampak je tudi nam, kó smo nune ga zaróda, wkódoval na dušo in na telesó.

Káj je ta gréh všem ljudém na telesó wkódoval?

Ta gréh je teló vséh lidí oslabil, in umarjóye stóril, to je, yasnó smérty podvérgel.

Káj je ta gréh všem ljudém na dušo wkódoval?

Ta gréh je nam všem um otémnil, de ne móremo veý boójih lastností in boóje vole prav spoznát; je navo volo kó hudému nagnil; nas je boóje jeze in véynéga pogubléna vrédne stóril, to je, véyno smérty nam nakópal.

Ker se ta gréh iz Adama in Eve vz vse ljudi izvira, kakó mu právemo zató?

Ker se ta gréh iz Adama in Eve vz vse

ljudí izvíra, mu právzmo izvírne alž pojebane gréh.

Alž je Bog ljudí zavólo gréha vékomej zavérgeł, kakor prevzetne angele?

Bog ljudí zavólo gréha né vékomej zavérgeł, kakor prevzetne ángele, temuq je we parvem starwem oblúbil Odrzewenika, kterz bo ne in vse ljudí od gréha in od utrafnzge gréha odréwil, jih spet umne, dobre, Bogú prijetne storil, in vékomej zvelíqal.

Káj sta prva ylovéka nad gréham obyutíla, ko sta ga bila spoznála?

Ko sta bila prva ylovéka svoj gréh spoznála, sta žalost nad nim vz sernz obyutíla, in želéla, de bz ga někólz ne bila storila, to je, kzs alž grevnzgo sta iméla.

In kaj sta prva ylovéka skleníla?

Prva ylovéka sta tárdno skleníla veq ne grzwíte, pobólwala sta se.

Ko sta se prva ylovéka pobólwala, kaj jima je Bog zavólo oblúblenzga Odrzewenika storil?

Bog jima je zavólo oblúblenzga Odrzewenika gréh odpústil.

Kóľko ludém je we zdé Bog perpráwlen gréhe odpustíte, qe se resniyno pobólwajo?

Bog je vsem ludém perpráwlen gréhe odpustíte, qe se resniyno pobólwajo.

Ker Bog vsem ludém gréhe odpústa, qe se resniyno pobólwajo, kakó mu právzmo zató?

Zató mu právzmo neskonyno usmílen,

Káj se tadej pravz: Bog je neskonyno usmílen?

Bog je neskonyno usmílen, se pravz: Bog vsém ľudém odpuŕja gréhe, ŕe se resníyno pobólwajo.

Káj nam pomága védatz, de je Bog neskonyno usmílen?

Ker vémo letó, nžkár ne obúpajmo, ŕe smo gršwíle, pa se resníyno pobólwamo; Bog, on neskonyno usmílenz, nam bo gréhe odpustil.

Kž ŕému naj nas spodbáda misel, de je Bog neskonyno usmílen?

Ta misel naj nas spodbáda, de se iz lubežnz do neskonyno usmílenzga Bogá pobólwajmo, vz prihodne vsáŕezga, tudz nar mánwzga gréha váržjmo, in svŕjimu blíznzmu, ŕe nas razžálz, iz serŕa radz odpustímo.

Káj je Bog prrvema ŕlovékama napovédal, ako jésta od sadú, kž jima ga je jéste prepovédal?

Bog je prrvema ŕlovékama napovédal, de bosta umérila, ako jésta od prepovédanzga sadú.

Káj se je tudz ršs zgodilo, kždar sta bila bŕxjo zapóvzd prelomíla?

Ko sta bila bŕxjo zapóvzd prelomíla, se je vse na tanko spolnílo, kar jima je bil Bog zažúgal.

Kdo nam vsélej vé resníyno povédatz?

Bog nam vé vselej resníyno povédatz, ker je vszgovéden.

Kdo nam tudz vsélej hŕye resníyno povédatz?

Bog nam vsélej hŕye resníyno povédatz, ker je neskonyno svet, in vse hudo, torej tudz vsako laž sovráz.

Ko je tadej Bog vszganóden in neskonyno svet, kákowno je vse, kar nam on pové alé razodene?

Vse, kar nam Bog pové alé razodene, je resníyno.

In ker je Bog vszgamogóyen, koléko téga, kar reye, xuga alé oblúbé, zamóre spolníte?

Ko je Bog vszgamogóyen, zamóre tudé vse spolníte, kar reye, xuga alé oblúbé.

Ker je vse resníyno, kar nam Bog pové alé razodene, in ker vse spolné, kar xuga alé oblúbé; kako mu pravémo zató?

Zató mu pravémo neskonyno resníyen.

Káj se tadej pravé: Bog je neskonyno resníyen?

Bog je neskonyno resníyen, se pravé: vse, kar reye, je rés, in kar xuga alé oblúbé, vse spolné.

Káj nam pomága védéte, de je Bog neskonyno resníyen?

Ker vémo letó, bódémo pokojné in veselé. Vse je rés, kar kolé nam je Bog razodél; vse bo dopólnil, kar kolé nam je oblúbil: sej je on neskonyno resníyen.

Ké yému naj nas spodbáda misel, de je Bog neskonyno resníyen?

Ta misel naj nas spodbáda, de govorímo vsélej resníno, vsako lax in hinávuyeno pa sovra-xímo; de storímo vselej zé veselém vse dobro, in opustímo vse hudo: ker Bog, on neskonyno resníyne, bo gotóvo dopolnil, kar je dóbrém oblúbil, in hudóbném zazúgal.

Alé je svét vsélej bil?

Né bil vsélej, zazel je bité.

Alz bo pa to zmiram, kar vidamo na svétu?

Ne bo zmiram, néhalo bo bitu.

Kdo pa nekóli né zašel bitu, in nekóli ne bo jénal bitu?

Bog nekóli né zašel bitu, in nekóli ne bo jénal bitu; on je vselej bil, je, in bo vselej.

Ker je Bog vselej bil, je, in vselej bo, kakó mu právimo zato?

Zató mu právimo véčen.

Káj se tedej pravu: Bog je véčen?

Bog je véčen, se pravu: Bog je vselej bil, je, in vselej bo.

Káj nam pomága védetu, de je Bog véčen?

Ker vémo letó, bodemo pokójne in veselú: ye nam tudu staru alu drugu dobrótneku odmerjú; Bog, nau nar bolu oye, on véyno xiví, in nam vu vsaku silu zamóre in hoje pomága.

Ku yému naj nas spodbáda misel, de je Bog véčen?

Ta misel naj nas spodbáda, de dóbro vselej storímo, in húdo vselej opustímo, ker Bog, on neskonyno svetú, dóbro vékomej lubu, in on, neskonyno pravíynu, bo dóbro vékomej vračeval, in húdo vékomej utrafoval.

Alz je kaku stvar na svétu zmiram taka, kakorvna je bila?

Né je take stvarí na svétu; vsaka perhája drugáyna, kakor je bila, se spreména.

Kakovne so tedej vse stvarí, ko se spreménajo?

Vse stvarí so spremenlív.

Kdo le se pa nikedar ne spremeni, in je věkomej zmiram tistz?

Bog le se nikedar ne spremeni, in je věkomej zmiram ravno tistz.

Kakó právemo Bogú, ker se nikedar ne spremeni, in je zmiram ravno tistz?

Zató mu právemo nespremenliv.

Káj se tadej pravz: Bog je nespremenliv?

Bog je nespremenliv, se pravz: věkomej je zmiram ravno tistz.

Káj nam pomága vědztz, de je Bog nespremenliv?

Ker věmo letó, bódzmo pokójnz in veselz. Na nobéno stvár na svétz se ne móremo popólnama zanéstz, spremanlive so; Bog pa je nespremenliv, zmiram ravno tistz vszgamogóynz in neskónyno dobrótlivz oye, kterz nam vselej pomagatz zamore in hoze, le nan se zamóremo vselej popolnoma zanéstz.

Kz yému naj nas spodbáda misel, de je Bog nespremenliv?

Ta misel naj nas spodbada, de sz perzadújmo zmiram svetó xivétz; sej Bog, on nespremanlivz, je zmiram tistz, kterz dóbro lubz in vrajúje, húdo pa sovráxz in utrafúje.

Ktere bōxje lastnóstz so nam sosebno vědztz?

Tz le lastnóstz bōxje so nam sosebno vědztz:

1. Bog je vszgamogóyn: stváril je nebó, zemlo in vse, kar je; nemu né nzy nemogóze storítz.

2. Bog je neskónyno dobrótliv: po

očetovo skrbí za vse svoje stvari, vse dobro imamo od nega.

3. Bog je vszagavédan: vé vse, sedane, preteklo in prihódne, vé tudz naše nar skriv-néjwz misle in æele, torej mu nzy ne móremo pærkrítz.

4. Bog je vszagaprijóujóy: povsod je, vz nebeszh in na zemlæ.

5. Bog je zgol duh: bitje, kæ ima nar bol popólnama um in nar bolwz volo, telesa pa ne.

6. Bog je neskønyno svet: hoye in lube vse dobro, in sovrææ vse húdo.

7. Bog je neskønyno modær: storí vse iz nar bólwzga kønna, in izvólz vselej nar pærprávnwz pærpomóyke svoj kønæy spolnitæ.

8. Bog je neskønyno ræsníyæn: vse, kar reye, je rés, in kar æuga alæ oblúbz, vse spolnz.

9. Bog je neskønyno pravíyæn: pøvrne vse dobro, in powtræfa vse húdo na tanko takó, kakor sz kdo zaslúæz.

10. Bog je neskønyno usmílen: vsæm ludém odpuyæa gréhe, yæ se ræsníyno pobólwajo.

11. Bog je véyæn: je vselej bil, je, in bo vselej.

12. Bog je nespremenliv: vékomej je zmiram ravno tistæ.

Kákowne so vse te bøæje lastnóstz?

Takó døbre so vse te bøæje lastnóstz, de nzy bolwz in bol popólnama ne mórejo bitz.

Od kogá ima Bog te nar bolwz in nar bol popólnama lastnóstz?

Bog ima sam od sebe te nar bolwz in nar bol popólnama lastnóstz.

Káj je tadej Bog?

Bog je sam od sebe neskončno popolnoma bitje.

III. KAR JE BOG STORIL, PREDEN JE ODRŽENIK NA SVÉT PRVŮL.

Alz je oblúblenz Održeník prenej po gréhz prvých staršev na svét prvŮl?

Ne prenej, we le wtírš tavršnt lét po stvarjénz svtá.

Je lz Bog med tém ludi brez pomóuz in brez podúyéná pústil?

Bog né med tém ludi brez pomóuz in brez podúyéná pústil. Že prva ylovéka in poznéje vey svétzš mox je podúyil, kákové lastností de ima, in kaj de od nas hoye. Te svete moxe imenújemo oyáke alz patrijárhe.

Kterz so letí svetz oyáke?

Letí svetz oyákz so: Noe, Abraham, Izak, Jakop.

Ktero ljudstvo je bilo iz Jákopovž mlajšev?

Iz Jákopovž mlajšev je bilo Hebréjsko ljudstvo, ktermu se tudz pravz Izraélsko alz Judovsko.

Po kom in vz yém je Bog Izraélsko ljudstvo sosebno podúyil?

Bog je sosebno po Mojzesz Izraélsko ljudstvo podúyil, kákové de je, in kaj od ludi hoye.

Kjé je Bog Izraélskemu ljudstvu svôjo volo alz svôje zapóvedz oznánil?

Na Sínajské gorz je Bog Izraélšam svôje zapóvedz oznánil, ko so po izhódz iz Egípta vz puuyávz bili.

Alz so Izraelne bœxje zapovede na tanko spolnovale?

Izraelne so bili Bogú vseskoze nepokorne; sosebno so radi malike drugih narodov molili, in takó se bœxje jeze in utrafnege vrédne storili.

Kakó je Bog nepokorne Izraelne ke pokore in pobó.lvanu naprav.lal?

Bog je nepokorne Izraelne yasz ze lépo in dobrótame, yasz se húdo in utrafnegame ke pokore naprav.lal.

Po ktereh sveteh moxeh je Bog Izraelne sosebno ke pokore opominal?

Po prerókeh je Bog Izraelne sosebno ke pokore opominal.

Kdo so bili preróke?

Preróke so bili svet od Bogá posláne moxje, kterz so iz bœxjiga navdajána ludi vz bœxjih lastností in bœxi volz poduyevalz.

Se yem so preróke spriyevalz, de jih je Bog poslál, in de je bœxi nez uk?

Preróke so ze bœxjo pomoujó take déla délalz, kterz nezhe ne more délatz, kakor sam Bog; tém délam právmo yudexz. Tude so iz bœxjiga navdajána take prihódne rzý napovedovalz, kterz nezhe ne more prevédatz, kakor le vszgavédne Bog; tém napovedovánem právmo prerókbe. In se témz yudexz in prerókame so spriyevalz, de jih je Bog poslál, in de je bœxi nez uk.

Od kogá so preróke sosebno veliko prerokovalz?

Preróke so sosebno veliko od oblúblenega Odrzweníka alz Mesija prerokovalz.

Káj so preróke od oblúblenega Odrəwenika prerokovále?

Preróke so prerokovále: de bo Odrəweník iz Júdovəga rodú in iz Dávidove hiwe; de bo sveta dəvína negova matz; de bo v Bétlehemə rojen, in v Nánaretə zrejən. Prerokovále so, de bo svet mox v puqávə ludi ke pokóre in pobóluvanu opomínal in keruevəl, ter jih takó ke negóvəmu prihódu prprávlal; de bo po tém Odrəweník sam oytno med ludi stópil, jih bəxjih lastnóst in bəxje vole popolnama podúvil, in jih prepriyatə, de je od Bogá poslán, yudexe délal. Prerokovále so, de ga bodo hudóbnə Judje zavolo negóvəga uka sovrazilə, pregánalə, in póslednəy umorilə; de pa ne bo v gróbə ostəl, ampak od mərtvəh vstəl; de se bo po tém negov uk po vsəm svətə razvíril, in de bo do kónja svətá.

Žakáj je Bog tólekan od Mesija po prerókeh napovédal?

Žató je Bog po prerókeh tólekan od Mesija napovédal, de so ga lúdje, kedar je prwəl, po téh znamenəh spoznátə mógle.

IV. JEZUS JE OBLUBLENƏ ODRƏWENIK svətá, ker se je nad nim vse spolnίlo, kar so preróke od Odrəweníka prerokovále.

Kedáj je oblúblenə Odrəweník na svət prwəl?

Oblúblenə Odrəweník je pred osəmnajest sto létə na svət prwəl, in ta je Jezus Kristus.

Káj nam svete evangéli pové od Jezusovega prihóda na zemlo?

Od Jezusovega prihóda na zemlo nam svete evangéli to pové: Velike angel Gábriel je prwel ke Marii, presvete devíne vz Nanaret, ktera je bila se svetem mozem Jozefam zarouena, in ji je oznánil, de bo matz oblúblenega Mesíja.

Kakó je angel Gábriel Marii oznánil, de bo matz oblúblenega Mesíja?

To ji je angel se téma besédame oznánil: „Čeuféna Marija, mílostz polna, Gospod je se tzbój, tí se oblagodárjena med ženámz. Od svetega Duhá bow sinú spočela; velik bo, in sin Narvíwega se mu poréye. Jezusa, to je, Odrzweníka, ga imenuj, ker bo ludí od nzh gréhov odréwil.

Čegáv sin je tédej Jezus?

Jezus je edinorojenz sin Bogá Očeta.

Od kogá je Marija Jezusa spočela?

Marija je Jezusa od svetega Duhá spočela.

Kjé je bil Jezus rojen?

Rimské nesar je dál povéle vsem Judam, de naj se dado popisatz vz tistem méstz, kjer so bili nzh dédje rojenz. Torej sta wla tudz Jozef in Marija vz Bétlehem, vz Dávidovo mésto, ker sta bila obá iz kralewe Dávidove hiwe; in túkej je bil Jezus po noyz vz hléwz rojen.

Komú je bilo Jezusovo rojstvo oznáneno?

Jezusovo rojstvo je bilo oznáneno:

1. po angele dobrzm pastírjem, ke so bili po noyz na strazx per svojh yedah; in so urno wle, in ga molile.

2. Po neznánu zvézdu módrum v jutrovu dexelu, ktere so tudu wlu, ga molilu, in mu zlatu, kadila in mire v dar parnelu.

3. Po modru kralu Herodu in pismo-ukam.

4. Po Simeonu in Anu v tempelnu ludem.

Kaj je mislil Herod ze Jezusam storile?

Grozivtu Herod je iskal Jezusa umorile, in je bil zató modrum hinavsko rekal, de naj se ku nemu vernejo, ko ga najdejo, de tudu on pojde, in ga bo molil.

Ale so se modru ku Herodu vernile?

Nesu se. V spanu jim je bilo razodeto, de naj se ne vraajajo ku Herodu, in so wlu po drugu potu v svojo dexelo.

Kaj je storil Herod, ko je zvedel, de so se modru po drugu potu v svojo dexelo vernile?

Herod se je razsrdil, in je ukazal po Betlehemu in okolu Betlehema vse otroke, kar jih je bilo dve letu ala man staru, pomorile, ker je menil, de bo tudu Jezus med nimi.

Kako je Jezus Herodovu grozovitostu odwel?

Angel Gospodov se je Jozefu v spanu prikazal, in je rekal: „Vstanu, vzemu dete in negovo mater, in benu v Egipt.“ Jozef je storil takó.

Doklej sta Jozef in Marija ze Jezusam na Egiptovskem ostala?

Jozef in Marija sta ze Jezusam takó dolgo na Egiptovskem ostala, de je kral Herod umarl. Po tem sta se na benu povelu v Nafaret vernila, in ondú je bil Jezus zrejen.

Káj sosebnega vémo od Jezusove mladost?

Jezus, dvanajst lét star, je wél sz swójimz starwz vž Jerúzalem na velikonoynz praznek. Ko so se bili starwz xé domú vèrnile, je Jezus we vž Jerúzalemz ostál, in tretji dan so ga nawl vž témpelnz med pismoúkz, kž jih je poslúwal in izpraweval, in jim takó umno odgovárjal, de so se vsz negovz úmnostz in negovzvm odgovoram silno yudílz. Na to se je x' nimz vž Nánaret vèrnil, jim je bil védno pokóren, in je rastel, kakor vž stárostz, takó tudz vž modróstz in prijetnostz pred Bogam in ljudmí.

Kdo, so prerókz prerokoválz, de bo Judí kž uku Odræweníkovzmu perprávlal?

Prerókz sò prerokoválz, de bo svet mox vž puujávz Judí kž uku Odræweníkovzmu perprávlal.

Kakó se je to prerokováne spolnílo?

Na Júdovském je xível bogabojèy duhóvzn Æaharíja, in negovz xenz je bilo ime Elizabeta. Silno sta sinú xeléla, pa xé zelò stara sta bila. Ko je někdey Æaharíja vž témpelnz kadílo za-xígal, se mu je angel perkázal, in mu sina napovédal, kterega naj Janeza imenúje, in ostrzga xivléna navádz, ker bo vž puujávz Judí kž pokórz in pobólwau opomínal, in kž uku Odræweníkovzmu perprávlal.

Kaj je Janez stóril, ko je bil odrástel?

Kzdar je bil Janez odrástel, je jel vž puujávz ob rékz Jórdanz Judí oytno uyitz, in jih je kž pokórz opomínal, de bz se vdlezlz neizreyéno velíke sreçe, kž bo ljudém po Odræweníkz dowlá; kterz so oblubílz pobólwatz se,

jih je vž znanne nótrane yístostž vž rěka Jór-
danž křstíl.

Alž se je tudž Jezus Janežu křstítž dāl?

Tudž Jezus se je Janežu dāl křstítž, nam
vž žgled, de tudž radž storímo vse, kar Bog
od nas hoje.

Kaj se je žgodílo per Jezusovem křstž?

Ko je bil Jezus křtujen, so se nebesa od-
perle, svete Duh je perwł vídama vž podóbž
golóba nadn, in nebewkž Wye se je oglásil iz
nebes, rekoj: „Ta je prelúbž moj sin, kž
imam dopadéne nad nim.“

Kaj je Janež ludém od Jezusa priyál?

Janež je oyítno priyál, de je Jezus oblu-
blenž Održweník, jagne bōxje, kž odjémle gré-
he svatá; de je bil Jezus ždavnej pred nim;
de je Jezus velíko velíko imenítnež od nega,
in de mu né vrédžn jermenov od yévlev odvezatž.

Kam je Jezus wł, ko je bil od Janeža křtujen?

Jezus je wł po tém vž drugo puujávo,
kjer je wtirdeset dní in noj se pōstíl in mō-
líl, in se kž svōjimu uku in tēplénu perprá-
vlal. Po tém je bil od hudíya trikrat skuwan.

Kždáj je Jezus uyítž žayel?

Jezus je vž trídeseťm létž svōje stárostž
uyítž žayel.

*Káj posebnžega včemo od Jezusa, ko je uyí-
tž žayel?*

Ko je Jezus žayel uyítž, sz je

1. uyennov vžel, in žmed nžh dvanajst
apóstžlnov izvōlíl, de bž po negovžm odhóde
negov náuk po vsžm svétž oznanoválž.

2. Sz téme je hōdíł po svōjž dāxélž od kraja

do kraja, je povsód uýil in razodéval veselo rásnié, de jih vervajmo, in lépe yédnost, de jih spolnújmo.

3. Je opomínal vse kž pokórž in pobóluwanu, ovráyal pismoúkam krive nauke, in svaríl pregréhe Judov, žlastž farizéjev.

4. Je povsód dobróte skázovál.

Sž yém je Jezus spriyal, de ga je Bog poslál, in de je bœxji negov náuk?

Jezus je sž yúdexž spriyal, de ga je Bog poslál, in de je bœxji negov náuk.

Kákowne yúdexé je Jezus délal?

Jezus je vodo vž vino spreménil, dvakrat žž malo kruhž in ribamž vej tavæant ludí nasítel, vétru in morju zapovædovál, po morji kakor po suhem hodil.

Kákowne yúdexé je Jezus sosebno nad ludmi délal?

Jezus je dajal slépam, de so vídzlž; gluham, de so slíwalž; mútastem, de so govorilž; hrómam, de so hodílž; góbove je oyiújevál; vsákorowne bolníke, tudž take, kž so bili drugèj delej od nega, je ozdrávél; hudíye je izgánal, in mærtvé oæívlal.

Kakó je Jezus te yúdexé délal?

Kar hotel je, in žgodilo se je. Ŋzlò nobénega zdravíla kž tému né potrebovál. Pogled, beséda od nega, to je bilo dœstž, in yúdex se je žgódil.

Sž yém we je Jezus priyal, de je od Bogá poslán, in de je bœxji negov uk?

Jezus je take ræyí prerokovál, kž jih le Bog, næhye drúg védzlž ne more. Prerokovál

je, de bo velíko tarpel, na kriæz umærl, in tretji dan od mærtvæh vstal, de bosta mésto Jerúzalem in témpel razdjána, de se bo negov bœæji uk med vsæmæ naróde razwíril, in bo ostal do kœnna svatá. In vse te prerókbe so se na tanko spolnile.

Kákowno je bilo djane Jezusovo do nebe-wkæga Oçeta?

Jezus je pogósto in rad kæ svœjimu nebe-wkæmu Oçetu molil; dôstækrat je pol nouí, yæ-sæ pa nêlo nou molil in premiælevæl. Per vsakæm tarpelénæ in vesélæ je svœje særñe kæ nebesam povæzdvigovæl, in sæ vse svœje æivléne perzadévæl, de bæ nebewkæga Oçeta povsód spoznæl in molílæ. Jezus je svœjiga nebewkæga Oçeta lubil yæz vse.

Kákowno je bilo djane Jezusovo do ludi'?

Jezus je vse ludi' lubil, ker so vsæ otrœñæ negóvæga nebewkæga Oçeta, in po bœæji podóbz stvårjenæ. Torej jih je bœæjih lastnóst in bœæje vole uyíl, je gréwnæke kæ pobólwænu in pokó-ræ opomínal, slabe kæ dóbræmu spodbádal, dóbre væ yednostæ in pobóxnostæ pokrepuyevæl in potærdovæl. In nêlò svœjo kri prelítæ je bil perprávlæn, de bæ ludi' od gréha réwil, in véyno ævelíyæl.

Ktere ludi' sæ je Jezus perzadévæl nar prævæy poduyítæ in pobólwætæ?

Jezus sæ je sæñer vse ludi' perzadévæl poduyítæ in pobólwætæ, nar prej pa Jude, ker je med nimæ æível, in ker je bil næm, Abráhamovæm mlajwem, prævæy Odræweník oblúblien.

Pa tudi Judam zóperne Samarijáne je napeljeval rásniño spoznát. Nar raji pa je Jezus imel mlade ludi in ludi nízkéga stanú, ker so se take nar raji poduyíte in pobó.lwaté dale.

Kákowno je bilo djane Jezusovo do hudobnih in pregréwnéh ludi?

Jezus je tudi hudobnem in pregréwnem ludém veliko dóbréga stóril; zé lubeznéjo in krotkóstjo jih je uyíl in bó.lwal, in ko so se rásniño pobó.lwaté, jim je gréhe odpústil.

Kákowno je bilo djane Jezusovo do sovráxnékov?

Jezus je svojim sovráxnékam na rávnost rásniño pravél, jim néh nápake in pregréhe lubeznívo oyítal, in jih xélel poduyíte in pobó.lwaté. Vse néh pregánane, obrekováne in vklíneváne je volno potérpel, in jim to zé dobrótamé povrayevál. Uyíl je: „Lubíte svéje sovráxnéke; dóbro jim storíte, které vas sovráxnéjo; molíte zane, které vas pregánajo.“ In kar je uyíl, je tudi stóril.

Kákowno je bilo vse Jezusovo xiv.léne?

Brez mádexa in graje je bilo vse Jezusovo xiv.léne. Takó svetó je xível, de ga tudi negóvz nar hujwé sovráxnéke néso mógle nobénzga pregréwka obdolxíte.

Alé so vse verovalé vz Jezusa?

Velíko jih je vz Jezusa verovalo. Pa veléka duhóvnyéna, pismoúké in farizéji so ga yertílé, in skuwalé umoríte, ker jim je vpriyó ludi néh hinávstvo oyítal, in ker se je velíko ludstva negovzga uka prijemalo.

Kdo je Jezusa sovračnekam zdál?

Juda Iškarijot zmed dvanajstih apóstelnov je Jezusa za trideset srebrnikov sovračnekam zdál.

Káj je Jezus we pred svojim trplénem tista veyer stóril?

Jezus je we pred svojim trplénem tista veyer se svojim apóstelnz velikonoyno jagne jédel. Po veyerji je vzel krzh vz svoje svete roke, ga je posvetil, zahválil nebewkega Očeta, in rekel: „Vzemíte, in jéjte; to namrų je moje teló, ktero bo za vas vz smert dano.“ Po tém je vzel kelzh ze vinam, ga je posvetil, zahválil nebewkega Očeta, in rekel: „Vzemíte, in pite iz nega vsz; to namrų je moja kri nóvzga zákóna, ke bo za vas in za nzh veliko prelita vz odpuyene gréhov. To storíte vz moj spomin.“

Kam je wél Jezus po zadnz veyerji se svojim apóstelnz?

Po zadnz veyerji je wél Jezus se svojim apóstelnz na Olsko goró, in je ondz veliko xalost in smertne texáve térpel.

Kaj je Jezus vz svojih velínzh texávah stóril?

Jezus vz svojih velínzh texávah je padel na obráz, in molil rekóy: „Oče! ako je mogoče, odvérnz od mene to grenko trpléne; vnder ne moja, ampak tvoja vola naj se zgodi.“

Kaj se je zgodilo, ko je bil Jezus odmótil?

Kedar je bil Jezus odmótil, ga je angel ze nebes pokrepųál, in je ze apóstelnz wél zdajávnu naprótz. Briųz in vojųákz so Jezusa prijele, zvezále, ga ke velkz duhovųenz in druge dan ke Rímskemu oblastníku Ponųju Pilatu

peláľz, krivo toxíľz, in mu smert prošíľz. In Pilat ga je iz strahú pred Judz po nedóľxno kž smertž na krixx obsódil.

Kjč je bil Jezus Kristus krixxan?

Na górz Kalvárii pŕ Jerúzalemž je bil Jezus Kristus krixxan, in je na krixx umŕl.

Kaj posebnžga se je ob Jezusovž smertž godilo?

Ob Jezusovž smertž je gosta tema vso dŕxélo pokrila, žagrinálo vž témpáľnz se je pre-tŕrgalo od vrha do tál, žemla se je tresla, in skale so pókale. Rimske stotnŕk, kž je pŕ kri-xx straxo imel, je žavpíl: „Gotovo, bŕxji Sin je bil ta!“ In vsž, kž so to vídzŕľ, so se na pŕsž tŕrkáľz, in se stráhama vŕrníľz.

Kdo je pokopal teló Jezusa Kristusa?

Jožef Arimatéjiŕ in Nikodem sta Jezusovo teló vž drago tŕnqíŕŕo žavíľa, in vž nov vž skalo vsčkan grŕb poloxíľa, kamor we nŕhye né bil poloxŕn.

Kar je teló Jezusa Kristusa vž grŕbž lexá-lo, kam je bila negovo duwa wla?

Kar je teló Jezusa Kristusa vž grŕbž lexá-lo, je bila negova duwa vž predpŕkŕľ wla, vž kraj, kjer so bile hránene, dokler jih Jezus né réwíľ, duwe vsžh, kar jih je od někždej svetŕ xívélo in umŕrlo.

Kedáj je Jezus od smertž vstal?

Jezus Kristus je tretji dan po svŕji smertž žž lastno moqjŕ neumerjŕŕŕ in qestíťľiv od smertž vstal.

Kakŕ je Jezus svŕje apŕstŕľne in uqcnŕe pŕpŕriqal, de je rŕs od smertž vstal?

Jezus se je posámezŕŕem in tudž žbranŕm

učenham perkázal, je vpričo njih jedel, se jim je doteknil; dal; enkrat se je na goro učenham, kje jih je bilo nad pet sto, vsam kmalu perkázal, in jih s tem popólnama prepričal, da je res od smrti vstal. Tudi Jezusovi sovrátniki so zvedeli po vojvákah, kje so per gróbi strah imeli, da je Jezus od smrti vstal.

Kólko časa je bil Jezus po svojih vstajenah na zemlji?

Jezus je bil po svojih vstajenah na zemlji štiri dni, je apóstolne in učence bol na tanko podučil, in jim oblúbil pomoč s. Duha, kje jih bo vso raznično učil, in jim vse na misel dal, kar koli jim je bil on rekel.

Kje je Jezus v nebesa šel?

Jezus je na Olski gori vpričo svojih učencev v nebesa šel, kjer sedi na desni Bogá vsesgamogóynega.

Ali bo Jezus spet pršel?

Jezus sam je rekel, in dva ángela po njegovem v nebo odhodu sta djala, da bo sodni dan — konci sveta — že veliko oblástjo in častjo spet od nebes pršel soditi vse ljudi, dobre vékomej v nebesih obdariti, hudóbnih pa vékomej v peklu poútráfat.

Nad kom se je tedaj vse na tanko spolnilo, kar so preróki od Odrévenika prerokovali?

Vse to, kar so preróki od Odrévenika prerokovali, se je na tanko nad Jezusom spolnilo.

Kaj tedaj spoznámo iz tega?

Iz tega spoznámo, da je Jezus res Odrévenik, kterega je Bog prvim staršem in vsam ljudem oblúbil.

V. JĚZUS JE OBLUBLĚNÝ ODRŮVENÍK,
ker je vse stóril, kar je imel OdrŮveník
stŮorit, de bŮ ludi rŮvil od vsŮga, kar
je grŮh wkódoval.

*Káj je grŮh prvem starvem in nam vsem
wkódoval?*

GrŮh je teló prvŮh starvem in vsŮh ludi
oslábil, in umŮrjŮje stóril; je um otŮmnil, de
brez bŮxjiga poduyŮna Boga in negove svete
vole nŮy veŮ prav ne spoznámo, je volo kŮ
húdmu nagnil, nas je bŮje jŮze in véynŮga
pogublŮna vrŮdne stóril.

*Káj je tŮdej OdrŮveník imel stŮorit, de bŮ
nas rŮvil od vsŮga, kar nam je grŮh wkódoval?*

OdrŮveník je imel nas poduyŮt, de bŮ
Bogá in negovo sveto volo prav spoznáŮ, nas
kŮ dóbrŮmu prenagnŮt, rŮvit, od jŮze bŮje
in od véynŮga pogublŮna.

1. JĚZUS JE LUDI UŮIL BOGÁ IN NEGovo
volo prav spoznáŮ.

Káj nas je JĚZUS od Bogá uŮil?

JĚZUS nas je od Bogá uŮil, kákovne last-
nŮstŮ alŮ kákovno natóro de ima, in káj de od
nas hoŮe.

Kaj nas je JĚZUS od bŮje natóre uŮil?

JĚZUS nas je uŮil, de so tri bŮje osebe
alŮ prvŮne: ŮŮe, Sin in s. Duh; pa de ima-
jo Ůe tri bŮje prvŮne ene in ravno tiste bŮ-
je lastnŮstŮ, in tŮrej le eno bŮjo natóro, de
so skupej le en Bog.

Káj nas je Jezus sosebno od prve bœxje prwóne uyíl?

Jezus nas je uyíl, de je prva bœxja prwóna, Bog Oue, sam od sebe od vékomej, de je sz Sinam in s. Duham vred vse stváril, de vse ohráne in vlada, de sosebno za nas po oqetovo skerbí, in de je vsam ludém nar bolwz Oue.

Káj nas je Jezus od svoje lastne prwóne in imenitnostz uyíl?

Jezus nas je od svoje lastne prwóne in imenitnostz uyíl, de je rojen od Bogá Oqueta od vékomej, in tædej edinorojenz Sin bœxi; de ima ravno tiste bœxje lastnostz kakor Oue, de je Oquetu od vékomej popólnama enak, in torej práv Bog; de se je pa vz qase vylovéyíl, nas sz svojo smertjo na kriæz odréwitæ in zvelíyata, in de je tædej práv ylòvæk, naw Gospod, Odræweník in Zvelíyar.

Kdo je tædej Jezus Kristus?

Jezus Kristus je

1. edinorojenz Sin Bogá Oqueta;
2. Bog in ylòvæk skupej;
3. naw Gospod, Odræweník in Zvelíyar.

Káj nas je Jezus od tretje bœxje prwóne uyíl?

Jezus je uyíl, de se tretja bœxja prwóna, s. Duh, izhája od Bogá Oqueta in Bogá Sinú od vékomej; de ima ravno tiste bœxje lastnostz kakor Oue in Sin, in de je torej práv Bog; de ludí sz svojo bœxjo pomoyjó razsvetlúje, kæ dóbræmu nagíba, in jim gnado dodelúje, de zamorejo dobre in svetí bitæ, to je, de s. Duh ludí posveçúje.

Kakó se prave trém bœjim perwónam vszmkmalz?

Trém bœjim perwónam vszmkmalz se prave presveta Trojína.

Kedáj so se razodéle vse tri bœje perwóne?

Vse tri bœje perwóne so se razodéle, ko je bil Jezus vz rékz Jórdanz kærpen.

Sz yém pokáxe katólwke kristján, de verze je vz presveto Trojíno?

Katólwke kristján pokáxe, de verze je vz presveto Trojíno, zê znamnem svetaga krixa, ker takrat vsako bœjo perwóno posebej imenúje.

Kakó se déla s. krix?

S. krix se déla, ye sz zê desno rokó yelo, usta in persz prekrixamo, rekóy: „Vz imenz Bogá Oyeta † in Sina † in s. Duhá †. Amen.“

Káj we pokáxe katólwke kristján zê znamnem s. krixa?

Katólwke kristján pokáxe we zê znamnem s. krixa, de nas je Jezus sz swójo smertjo na krixez odréwil.

Káj nas je Jezus od bœje vole uyíl?

Jezus nas je uyíl, de lubímo Bogá yez vse, swójiga bližnega pa, kakor samí sebe, in de so vz téh dvéh velznejh zapóvdeh lubezne zapópádene vse druge bœje zapóvde.

2. Jezus je ludí kê dóbrému prenàgnil.

Káj je Jezus stóril, de bz nas kê dóbrému prenàgnil?

De bz nas kê dóbrému prenàgnil, nas je Jezus podúyil od stanú ylovéka po smertz; nam

je dal nar lépwz zgled, de ga posnemajmo, in nam je oblúbil boæjo pomoç, gnado boæjo ke dóbrému.

Kaj nas je Jezus od stanú ylovéka po smerti uyíl?

Jezus nas je uyíl:

1. de je ylovéwka duwa neumerjóya;
2. de je prenej po smerti vsák ylovék sójen;
3. de so dóbrz vz nebeszh vékomej obdaro-vánz, in hudóbnz vz pæklz vékomej powtráfanz;
4. de so víne;
5. de bodo ob kónnz svatá vsz mærtvz vstalz;
6. de bo potlej pósledna sodba.

1. Od neumerjóynostz duwe.

Káj se pravz: ylovéwka duwa je neumerjóya?

Ylovéwka duwa je neumerjóya, se pravz: ylovéwka duwa ne bo nekólz umérta, tæmuç bo, tudz po smerti telesa we, vékomej mislæla in hotæla, vékomej æivéla.

Iz ktere Jezusove povæstz se uymò, de je ylovéwka duwa neumerjóya?

De je ylovéwka duwa neumerjóya, se uymò iz Jezusove povæstz od neusmílenzga boga-tínna in ubózga Lánarja. Obá sta umérta, pa nune duwz ste po smerti telesa we æivéle; duwa ubózga Lánarja je pærwla vz nebesa, neusmílenzga bogatínna pa vz pækel.

Sz kteremz besédamz je Jezus prav lepó povædal, de je ylovéwka duwa neumerjóya?

Ko so bili Jezusovz apóstelnz in uymennz æálostnz, de bodo zavolo negóvzga uka gróžno velíko tarpléna in pregánana prestáte móglz;

jim je Jezus rekel: „Ne bojte se jih, kterz teló umore, duwe pa ne mórejo umorítz; bojte se le tistga, kterz more duwo in teló vékomej pogubítz.“ — Sz témz besédamz je Jezus prav lepó povédal, de se duwa ne da umorítz, de je neumerjóya.

Káj nam pomága védatz, 'de je nawa duwa neumerjóya?

Ko vémo letó, bódzmo pokojnz in veselz. Če nam tudz starwz, bratje, sestre in dobrót-nkz odmerjejo, alz če se tudz nam smert bli-za: nekár ne xalújmo preveč; sej le samo teló umerje, duwa pa ne, ona véyno xiví. Ondz per Bogz se bomo spet vídlez.

Kz yému naj nas spodbáda misel, de je na-wa duwa neumerjóya?

Ta misel naj nas spodbada, de posebno za svo-jo duwo skzrbímo, in sz védno bolwz in sve-téjwz bitz pryzadévajmo.

2. Od posebne sodbé.

Káj se je prenej po smertz zgodílo zž duwo ubózega Láharja, in káj zž duwo neusmílenz-ga bogatínna?

Duwa ubózega Láharja je bila prenej po zaslužen obdarována, in duwa neusmílenzga bo-gatínna prenej po zaslužen powtráfana.

Kdo je sklénil, de naj se prenej po smertz Láharju dobro, in bogatínnu hudó godí?

Bog je sklénil letó.

In kdo skléne, kakó naj se prenej po smer-tz vsájemu godí?

Nesknonyo praviyuz Bog skléne letó, on

povračúje vse dóbro in húdo na tanko po zasluženú.

Kaj se pravz skleníte, kakó naj se vsakemu po zasluženú godí?

Tému se pravz sodíte.

Káj se tedej ze duwo vsánega ylovéka prenej po negove smerte godí?

Duwa vsánega ylovéka je prenej po negove smerte sójena.

Kakó se pravz leté sodbz prenej po smerte?

Leté sodbz prenej po smerte se pravz posebna alz posámezna sodba, ker je vsák ylovék prenej po smerte posebej alz posámežno sójen.

Po yém bo Bog ludi' sódil?

Bog bo ludi' sódil po vsém, kar so v svém jim živlénú na zemlé dóbraga alz hudaga mísléle, xeléle, govorile in storile, alz kar so dóbraga opustile.

Káj nam pomága védetz, de bomo prenej po smerte sójena?

Ko vémo letó, bódzmo pokojnz in veselz: ye tudz zdé nedolžno tǝrpzmó, ye nas lúdje po krivém sódzjo in sovráxzjo, pa potǝrpexlívno prestánemo vse; veselímo se, prenej po smerte bo sodba pravíqna, po sodbz pa véqno playílo.

Kz yému naj nas spodbáda misel vz posebno sódbo?

Ta misel naj nas spodbáda, de svéje gréhe prenej opustímo, prav velíko dóbraga storímo, in se zmirej kz smerte pǝrprávlajmo.

3. Od nebes.

Kam je po Jezusove povesti duva ubóžga Lánarja pərwa, ker je ləpó in bogaboječe xível?

Ker je ubóž Lánar ləpó in bogaboječe xível, je pərwa negova duva v kraj veséla, kjer se mu véyno dobro godí.

Kam pridejo po smrti tuda vsa, ktere svetó xive, in brez vszga gréha umərjejo?

Ktere svetó xive, in brez vszga gréha umərjejo, pridejo tuda v kraj veséla, kjer se jim véyno dobro godí.

Kákovno je to veséle po Jezusovem uk?

Táko je: Izvólene spoznájo tam bœje lastnóste in bœjo volo bol popólnama, kakor mi tukej na zeml, in imajo nad tém neizreyéno veséle; so pər Boga, pər Jezusa, pər ángelsh in svetníksh, v neizreyeno vesel, družb; pómnejo vse, kar so na zeml dobraga storil, veséle dobre vstí vxívajo; in veselí jih, de bodo to veséle vékomej vxival.

Al je pa to æ vse veséle, k ga izvólene vxívajo pər Boga?

Né we vse. S. pismo prav, de we nobéno okó né videlo, nobéno uhó né slíwalo, in v nobénzga ylovéka misel né pərwo, kar je Bog pərprával tistem, ktere ga lúbejo.

Kakó imenújemo ta kraj, kjer izvólene to veséle véyno vxívajo?

Ta vesel kraj imenújemo nebesa.

Káj so tédaj nebesa?

Nebesa so vesel kraj, kjer izvólene véyno veséle vxívajo.

Káj nam pomága védeť, de so nebesa?

Ko vémo letó, bódemo pokojná in veselá. Če nas tudz tarejo túkej tezáve in britkostí; ondž vz nebeséh ne bode nobénzga ne dušnéga ne telesnéga zléga, nobénzga we takó majhnéga trpléna: le volno pretzrpímo vse vz tém zivlénez; sej vse trpléne téga svztá né naz protz veliqástvu, kž bode tam nad namz razodéto.

Kž yémunaj nas spodbáda misel, de so nebesa?

Ta misel naj nas spodbáda, de spolnújmo bōxje zapóvzde vselej radz in na tanko, in če nas to tudz težko stane, premagujmo se; sej bomo zató vz nebeséh véyno veselé prejelz.

4. Od pžkla.

Kam je po Jezusovz povéste duša neusmílenzga bogatínzga perwla, ker je hudōbno in pregréwno živel?

Ker je neusmílenz bogatínzž hudōbno in pregréwno živel, je perwla negóva duša vz kraj wtrafnzge, kjer se mu véyno hudó godí.

Kam prídejo po smertz tudz vse, ktere hudōbno žive, in vz velikm gréhz umérjejo?

Kterz hudōbno žive, in vz velikm gréhz umérjejo, prídejo tudz vz kraj trpléna, kjer se jim véyno hudó godí.

Kákowno je to trpléne po Jezusovem ukz?

Táko je: Pogublénz míslezjo le sz straham in trepetam vz Boga, svōjiga pravípnzga sodníka; so med hudíqz in vszmz zavérženzmz, vz prenesrečnz družbz; pómnzjo, kar so túkej na svétz hudōbnzga storilz, vést jih neprenéhama peče; in kar jih neizrečéno tare, je to, ker

vzdó, de takownega strawnega trpléna ne bo níkedar man, in de níkedar iz nega réwenz ne bodo.

Alz je pa to xé vse, kar nas Jezus od trpléna zavérxenih uyi?

Né we vse; strawnéjše je, ko vse, kar se túkej hudzga míslate zamoremo. S. pismo to neskonyno trpléne permerz ognju, ké níkedar ne ugásne; qervu, ké níkedar grístz ne néha; gróznz tzmz, ké je neprenéhama jók vz néj in wkipáne z zóbmí.

Kakó imenújemo ta kraj, kjer pogublénz to trpléne vékomej terpe?

Ta strawnz kraj imenújemo pèkel.

Káj je tedej pèkel?

Pèkel je strawnz kraj, kjer pogublénz vé-yne utrafnzge terpe.

Od yesa naj nas odvráya misel, de je pèkel?

Ta misel naj nas odvráya od vszga húdzga, ko bz nam bilo tudz we toľkan prijetno. Gréha veséle mine, in za nim pride véyno trpléne.

5. O d v í ň.

Kterz ljudje pridejo prenej po smertz vz nebesa, in kterz vz pèkel?

Le tístz ljudje pridejo prenej vz nebesa, kterz brez vszga gréha alz popolnoma spokorjénz umarjó; s. pismo pravz: „Nzq neqístzga ne more vz nebesa.“ Tístz ljudje pa, kterz vz velikm gréhz umarjó, pridejo prenej po smertz vz pèkel; zakaj neskonyno praviynz Bog povra-úje vsákemu po negóvzh dlzlh.

Kam pa pridejo duwe tisteh ljudi, ke ve majhnih gréheh umerjó, ale pa ke se we néso doste za svoje gréhe spokorile?

Duwe tanéh ljudi pridejo v drug kraj, kjer yasne utrafnége terpe za gréhe, ke se jih v živlénz we néso doste spokorile, in se maléh gréhov doživújejo.

Kakó právemo tému kraju?

Tému kraju právemo viné.

Káj so tédej viné?

Viné so kraj, kjer duwe yasne utrafnége terpe za gréhe, ke se jih v živlénz we néso doste spokorile, in kjer se svojih maléh gréhov doživújejo.

Kakó zamóremo duvam, ke v vinah terpe, svojo ljubezn skazate?

Duvam, ke v vinah terpe, zamóremo ljubezn skazate in pomagatz ze darítvijo s. mawe, ze molítvijo in ze družemz dobrémz délz.

Kterem duvam v vinah smo posebno ljubezn in pomoy dólz?

Vsem duvam v vinah smo ljubezn in pomoy dólz, posebno pa svojim starwem, bratam in sestram, učenikam, prijátlam in dobrótnkam.

Káj nam pomága védete, de so viné?

Ko vémo letó, nam je nekoléko loxe, ye smo tudé svoje starwe, učenike in dobrótnéke, dokler so bili v živlénz, morebitz premálo ljubíle; sej jim we zamóremo svojo ljubezn skazatz in pomagatz. Molímo zane, in pərporo- yújmo jih tudé drugam v molítv. Ljubezn nekolé ne mine, tudé v uné svét seze.

Kz yému naj nás spodbáda misel, de so viňe?

Ta misel naj nas spodbáda, de várjmo se tudz malz h gréhov, ker tudz take Bog utrafúje, in spokorújmo se tukej storjénz h gréhov, de ne bomo zane vz viňah terpélz.

6. Od vstajéna teles.

Káj se je zgodilo z Jezusovm telesam tre-tji dan po smerti?

Jezusova duwa se je spet sz telesam skleníla, in Jezus je z lastno moyjó od mǎrtvz h vstal.

Káhowen yudex je Jezus nad vey mǎrtvz mǎ storil?

Jezus je vey mǎrtvz h le z besédo spet vz xivléne obúdil, postávem, Jábrovo hyer, Najm-skéga mladeny a in Láňarja, svøjiga.lúbzega prijátla.

Kédar so se JUDGE yudilz, de Jezus mǎrtve vz xivléne obudúje, káj jim je rekel?

Jezus je rekel: „Ne yudíte se nad tém. Pride ura, ko bodo vsz, kz so vz grobéh, glas Sinú bǎxjiga slíwalz, in kterz so dǎbro délalz, bodo vstalz vz xivléne, kterz so pa hudo délalz, bodo vstalz vz obsójene.

Káj uyí Jezus sz témz besédamz?

Sz témz besédamz uyí Jezus, de bo kǎnz svztá sz svøjz vszgamogóynostjo telesa vsz h mǎrtvz h iz grobov obúdil, in spet z nzh duwamz zdrúxil. Praviynz bodo potlej z duwo in telesam vékomej zvelíyanz, hudóbnz pa z duwo in telesam vékomej pogublénz.

Káhowne bodo po vstajénz telesa praviynz h?

Telesa praviynz h bodo po vstajénz yestílive in ponebewene.

Káj nam pomága védete, de bomo od smerte vstale?

Ko vémo letó, bódemo pokojne in veselo. Slabo sejer je zdé naše teló, umérje, pride vž grób in strohni: pa ne bojmo se téga; sej bo někedej vstalo, in ye svetó živémó, bo yestitli-vo vékomej.

Ke yému naj nas spodbáda misel, de bomo od smerte vstale?

Ta misel naj nas spodbáda, de spoutújmo svéje teló; někóle náj húdaga, vselej le dobro délajmo æ' nim, zlaste se pa sramoælivé in yi-ste bite perzadévajmo.

7. Od pósledne sodbé.

Káj sta ángela apostolnam in ucyenjam rekla, ko so za Jezusam xálostno vž nebesa gledale?

Angela sta jim rekla: „Moxje Galiléjnz! káj stojite, in gledate vž nebó? Ravno ta Gospod Jezus, kž ste ga zdé vídela vž nebesa itz, bo někedej spet perwæl.“

Káj nas uyi Jezus sam od svojiga družega prihóda na zemlo?

Jezus je rekel sam od sebe: „Sin ylovékov bo někedej na nebz vž oblánzih zž velíko moyjó in veliqástvam spet perwæl, in vse ljudstva se bodo predn zbrale. Kakor pastír ovne od kozlov loyž, bo on dóbre od hudóbnzih lóvil. Právi-yne bo djál na svéjo desníno, hudóbne pa na svéjo levíno. Pótlej práviynem poréye: Prí-dete, prelúbz mojiga Oyeta! in prejmite kralestvo, kž vam je perprávljeno od zayetka svetá. Sem

bil lačen, in ste me dale jeste; sem bil xéjin, in ste me napojile; sem bil nag, in ste me oblélle; sem bil ptuj, in ste me pod strého vzeli; sem bil bolán, in ste me postrégle; dvé velike zapóvzde moje vere, keruánsko lubežen, ste na tanko dopolnile. Sterme porekó praviyne: Gospod! kdáj smo te lačnega nasítile, xéjnega napojile, nazega oblélle, kdáj te ptujna pod strého vzeli, kdáj te bólnemu postrégle? In Jezus jim bo odgovóril: Kar kolz ste nar mánwemu svojih bratov storile, to ste menz storile, (to takó povzrnem, kakor de bz bili menz storile.) Potlej se bo kž hudóbnem na levíne obérnil, in jim poréye: Poberíte se spred mene, vi prekletz! vz véyne ogen, kterz je hudíyu in vszm negovm prpráven. Sem bil lačen, in me néste dale jeste; sem bil xéjin, in me néste dale pite; sem bil nag, in me néste oblélle; sem bil popótnek, in me néste pod strého vzeli; sem bil bolán, in me néste postrégle; dvéh velíh zapóvzd moje vere, keruánske lubezne, néste spolnile. Hudóbnz porekó: Gospod! kdáj te láčnemu nésmo dale jeste, kdáj xéjnemu ne pite; kdáj te nazega nésmo oblélle, kdáj te popótneka ne pod strého vzeli; kdáj te bólnemu nésmo postrégle? In Jezus jim bo odgovóril: Kar kolz nar mánwemu svojih bratov néste storile, téga menz néste storile,“ (to takó poutrafam, kakor de bz menz ne bili storile.)

Zakáj bo tadej Jezus spet prwzel?

Jezus bo spet prwzel, de bo vszm ludém oúitno povédal, káj so dobréga in hudéga storile, in kákowno playílo alz utrafnégo so sz za

tó zaslúžil, to je, de bo ľudí vse kmáľe in o-
uítno sódil. Dobre bo že duwo in telesam vž
nebesch včkomej obdáril, hudóbne pa že du-
wo in telesam včkomej vž pčklé powtráľal.

Kakó právzmo té sodbz?

Té sodbz právzmo vsóľna, ker bodo ľu-
dje vse kmáľe in ouítno sójenz; tudz ji právz-
mo posledna aľ zadna sodbz, ker bo póse-
dne dan, končn svtá.

Alz vémo dan in uro posledne sodbz?

Le sam Bog vé dan in uro posledne sodb-
z, nežye drugz, we ángelz vž nebesch ne.

Kájnam pomága včdzť, de je posledna sodbz?

Ko vémo letó, bódzmo pokojnz in veselz.
Če ľudje, ko smo dobrz, tudz slabo od nas go-
vore: než ne máraľmo, le stanovítno dčľajmo
dóbro; sodnz dan bo nawa nedóľčnost razodčťa,
in vse we takó skrite dčľre dčľa bodo ouítne.
Pa straľna je misľ vž sodnz dan grčwnzku,
tudz we takó skritzmu; takrat bodo tudz nego-
ve hudóbne dčľa razodčťe.

*Kz yčmu naj nas spodbáda misľ, de je pó-
sledna sodbz?*

Ta misľ naj nas spodbáda, de na tanko
spolnúľmo tiste dvč veľke zapóvzdz keruľánske
ľubežnz, po kterch nas bo Jezus sódil, in de
dčľajmo vseľej dčľro, tudz na skrivnzľ, in o-
púľľajmo vse húdo, tudz yč nas nežye ne vidz;
sodnz dan bo vse dčľro ouítno povzrneno, in
vse húdo ouítno powtráľano.

*Kz yčmu tčdej nas spodbádajo vse letí ľčpč
naúke Jezusovz od stanú yľovčka po smzrtz?*

Vsz letí ľčpč naúke Jezusovz nas spodbáda-

jo, de delajmo vselej dobro, in opúšťajmo vse húdo.

Kdaj je Jezus we stóril, de bə nas kə dóbrému prenàgnil?

De bə nas Jezus kə dóbrému prenàgnil, nam je tudə nar lépuə zgled dal, de ga posnemajmo.

In ker nas texko stane vse dóbro storíte, in vse húdo sovraxíte, uəgávo pomou nam je Jezus oblúbil?

De zamóremo vse dóbro storíte, in vse húdo sovraxíte, to je, svetí bíte, nam je Jezus posebno pomou bəxjo oblúbil.

Kakó imenújemo to bəxjo pomou, kə nas dobre in svete déla ale posveyúje?

To bəxjo pomou imenújemo posveyujóyo gnado bəxjo.

Ktere vidne znamna je Jezus postável, de zadobemò po nəh posveyujóyo gnado bəxjo?

Jezus je zató sedem vidnəh znamen postável, kə jih svete zakraménte imenújemo.

3. Jezus je ludí od jeze bəxje in od véynəga pogubléna réwil.

Ale je bilo nas odréwitə xc dəste, de nam je Jezus um razsvétil, in voło kə dóbrému prenàgnil?

To we né bilo dəste; tudə od jeze bəxje in od véynəga pogubléna nas je mogel odréwitə.

Kakó nas je Jezus tudə rəs réwil od jeze bəxje in od véynəga pogubléna?

Jezus je za nas na s. krixx umerl, in svojo kri prelil və odpuyéne nawəh grəhov. On,

vse pravičnè, je trpel, kar bi bili mi grévnè-ke mógle trpèti, in nas je takó révil od jeze bœje in od véynèga pogublèna.

Kdo je tedej vse stóril, kar je imel Odræweník storiti, de bi nas révil od vsèga, kar nam je gréh wkódoval?

Jezus je vse stóril, kar je imel Odræweník storiti, de nas je révil od vsèga, kar nam je gréh wkódoval. Jezus nas je 1. podúyil Bogá in negovo sveto volo prav spoznáti, 2. nas je kè dóbrému prenàgnil, 3. nas je od jeze bœje in od véynèga pogublèna révil; in takó móre-mo spet umnè, dobrè, Bogú prijetnè in zvelí-yanè bitè.

Kdo je tedej Jezus?

Jezus je tedej naw Odræweník.

Káj nam pomága védeti, de je Jezus naw Odræweník?

Ko vémo letó, bódèmo pokojnè in veselè. Če smo tudè græwíli, se pa vè resnièa poból-wamo; zaúpajmo, de nam bo usmílenè Bog zavolo Jezusovèga neskonèynèga zasluxèna gré-he odpústil.

Kè yému naj nas spodbáda resnièa, de je Jezus naw Odræweník?

Ta resnièa naj nas spodbáda, de verajmo tærdno vè negov bœji náuk, de ga spolnújmo vselej radè in na tanko, de posnemajmo negov lépe zgled, de studímo gréh, kè je nar veyè zléè, in de bódèmo védno bolwè in svetèji.

VI. OD S. DUHA.

Ktere svete moxe se je Jezus izvolil, de bə po negovm vnebohóde negov náuk vsem naródam oznanovále?

Dé bə negov nauk vsem naródam oznanovále, je Jezus izvolil apóstelne in učenňe. Tri léta jih je učil, in priče vsəga so bili, kar je stóril in učil.

Káj je torej Jezus apóstelnam in učenňam pred svojim vnebohódam zapovédal?

Jezus jim je rekel: „Pójdete, in učíte vse naróde, kerújíte jih v imenə Očeta, Sina in s. Duhá; učíte jih vse spolnováte, kar sem vam zapovédal.“

Alé so pa apóstelne in učenňe po Jezusovm vnebohóde prenej zamogle vsem naródam negov bəxji uk oznanováte?

Apóstelne in učenňe Jezusovəga bəxjiga uka táyas we néso zamogle vsem naródam oznanovate: ker so Jezusov nauk we premalo uméle; ker so bili we preslábe v dobrém, in premalo utrjené v veré, in so se torej balé pregánana sovráxněkov; in ker ptujih jezíkov we néso znale govoríte.

Čegávo pomoy jim je torej Jezus oblúbil, preden je v nebesa wél?

Jezus jim je, preden je v nebesa wél, pomoy svetəga Duhá oblúbil, rekóy: „S. Duh, ke ga bo Oče v mojim imenə poslal, vas bo vse rěsněne učil, in vam vse v misel dál, kar kole sem vam govóril.“

Kedáj se je ta Jezusova oblúba spolnila?

Ta oblúba se je binkawtno nedélo, petdeset dní po Jezusovam vnebohóde, spolnila.

Káj sosebnega se je tístekrat zgodilo?

Apóstelné so bili v Jerúzalema v hiw zbra-
ne, in so molile. Kar zjutrej ob devétih piw
velínega vétra ze neba pàrvzwí, in plemené v
podóbe ognenéh jezíkov so se nad glavama a-
póstelnov parkazale. — In vsz so bili sz s. Du-
ham napólnené.

Kákowne je s. Duh apóstelne stóril?

S. Duh je apóstelne vse druge stóril: um
jim je razsvétil, de so vsz Jezusov náuk po-
pólnama uméle; než volo je kè vsému dóbrz-
mu vnel, in jih vè verz potérdil, de se néso
vey balz pregánana in tèrpléna. S. Duh jih
je posvétel.

*Káj je s. Duh apóstelnam wè dodétil, de so za-
mogle Jezusov náuk po vsem svétz oznanovátz?*

S. Duh je apóstelnam tudz moy dál yu-
dere délatz, in govoritz mnoge jezíke, kteréh
se nákolz néso uylé.

Kákowne tudz nas stóri' s. Duh?

S. Duh tudz naw um razsvétlúje, in nawo
volo kè dóbrzmu nagiba in vnema, tudz nas
posveyúje, in svóje daróve nam dodélúje.

Kjé nas s. Duh posveyúje?

S. Duh nas posveyúje pèr svetzm kèrstz in
vz zakraméntz s. pokóre, in kólkorkrat kak
svet zakramènt vrédno prejmemo.

Kakó nas s. Duh posveyúje?

Gnado bõxjo nam podélí, alz jo pa vè nas
pomnóxz.

Ktere so pa daróve s. Duhá?

1. Dar modróste, 2. dar úmností, 3. dar svéta, 4. dar mojí, 5. dar učeností, 6. dar pobózností, 7. dar strahú božjiga.

VII. OD KŘŤANSKE ĆERKVE IN OBČESTVA svetnikov.

Káj so storile apóstelné, ko so bili daróve s. Duhá prejčle?

S. Peter je prenej jel vž imenž vsch družch apóstelnov zbranem Judam Jezusov náuk srčno oznanováč; jim je pokazal, de je Jezus, kterega so oni křizale, in kterž je od smřtž vstal, oblúblenž Mesíja, tžr je řekl: „Spreoběrníte se, in vas vsak se daj křstíte vž ime Jezusa Kristusa, in zadobíte boste odpučené grěhov in gnado s. Duhá.“

Káj je po tčm velíko Judov storilo?

Velíko Judov se je Jezusovžga uka přijelo, in so se dale křstíte.

Kakó se pravž vsch skupej, kterž vž Jezusov náuk verčej, in so křřenž?

Vsch skupej, kterž vž Jezusov náuk verčej, in so křřenž, se pravž ěerkv, in po Kristusž, nenžm začetnčž, jo imenújemo křřťánsko ěerkv.

Komú je Jezus svčjo ěerkv vládáč zróčil?

Jezus je apóstelnam in učennam svčjo ěerkv vládáč zróčil, ko jim je řekl: „Kar kolž boste vi na zemł vž moji ěerkvž zapovédalž, velá takó, kakor de bž bil jaz vž nebesch to zapovédal; in kar kolž boste vi na zemłž prepovédalž, velá takó, kakor de bž bil jaz vž nebesch to prepovédal.“

Kterega zmed apóstelnov je Jezus poglavárja svoje cerkve postavil?

Apóstelna Petra je Jezus vidnega poglavárja svoje cerkve postavil?

Komú so apóstelne Jezusovo cerkev po njej smrti vládali zročili?

Apóstelne so ukofam in mátnkam Jezusovo cerkev po njej smrti vládali zročili. S. pismo pové, de so roke name položili, nad njimi molili, in jih takó v njej sveto opravilo posvetili.

Kdo so tedaj nastópneke Jezusovih apóstelnov in učenjov?

Ukofje in mátnke so nastópneke Jezusovih apóstelnov in učenjov.

In kdo je nastópnek svetega Petra?

Rimské pape je negov nastópnek; je vidne poglavár Jezusove cerkve.

Če nad Jezusovim ukam dvome ali prepíre vstánejo, komú jih gre razsoditi?

Če nad Jezusovim ukam dvome ali prepíre vstánejo, jih gre ukofam, ki so pravz nastópneke apóstelnov, za vidnem poglavárjem Rimskem pápjem vred razsoditi.

Ali se zamórejo ukofje za vidnem poglavárjem, Rimskem pápjem, v čem zmotiti, kar Jezusov uk zadene?

Ukofje za Rimskem pápjem se ne morejo, kar Jezusov náuk zadene, v nečem zmotiti, ker je Jezus svojim apóstelnam in njej nastópnekam oblúbil, de bo per njej ostál do kónja svéta, in de jim bo s. Duhá poslal, ktere jih bo vso resničo učil, in jim vse v misel dajal, kar je on učil.

Ktere so znamenna prave Jezusove cerkve?

Znamenna prave Jezusove cerkve so: 1. de je edina, 2. sveta, 3. vsólna ali katolíška, in 4. apostólska.

Kakó je prava cerkev edina?

Prava cerkev je edina, ker ima vsa en in ravno tiste uk, ene in ravno tiste svete zakraménte, énega in ravno tistega poglavárja.

Kakó je prava cerkev sveta?

Prava cerkev je sveta, ker je Jezus Kristus, kteri jo je postavil, svet, ker je ne uk svet, ker so ne zakraméntje svetí, ker svoje ude k svetósti napelúje, in ker so védno svetníke vs njej.

Kakó je prava cerkev vsólna ali katolíška?

Prava cerkev je vsólna ali katolíška, ker jo je Jezus Kristus za vse ljudi, za vse yase in za vse kraje postavil, in ker vse veruje, kar je Jezus Kristus uil.

Kakó je prava cerkev apostólska?

Prava cerkev je apostólska, ker veruje in uí, kar so apóstlni verovali in uili, ker so apóstlni po povéli Jezusa Kristusa negor uk po vsem svéte razwíril, in ker so ukofje nastópneke apóstlnov.

Kakó se we drugáye imenuje prava cerkev?

Prava cerkev se tud Rimski imenuje, ker je Rimski cerkev glava vsih drugih cerkev in sréda edinosti.

Káj je tédej sveta katolíška cerkev?

Sveta katolíška cerkev je vidna družba vsih pravovernih kristjánov pod vidnem poglavárjem, Rimskim pápexem, kteri imajo vse

en in ravno tiste nauk, ene in ravno tiste zakraménte.

Ktereh duhovnih dobrót se vdelačujejo vse pravoverné kristjáne, ké so v katólské cerkve?

Duhóvne dobróte, ktereh se vdelačujejo vse pravoverné kristjane v katólské cerkve, so Jezusov náuk, svete zakraméntje, darítv svete mawe, molítv, in dobre déla in zaslužené vernéh.

Kakó so pravoverné kristjáne, ker se vse po obyje téh duhovnih dobrót vdelačujejo, združene med sčój?

Pravoverné kristjane, ker se vse po obyje téh duhovnih dobrót vdelačujejo, so v občestvú med sčój, alé gmajna.

Kakó imenujemo to občestvo pravovernéh kristjánov?

To občestvo pravovernéh kristjánov imenujemo občestvo alé gmajno svetníkov, ker so vse negóve udje ké svetóste poklihané, in v zakraméntu svetaga křsta posvečéné.

Doklěj bo to občestvo pravovernéh kristjánov trpělo?

To občestvo pravovernéh kristjánov je po duhu, in tórej bo tudé po smřtu trpělo, ker duha nekolé ne umřje, in lubežen nekolé ne mine.

Které so udje cerkve, ké so v občestvú med sčój?

Udje cerkve, ké so v občestvú med sčój, so verné na zemlě, svetníké v nebeséh in duve v viňah.

Kakó so verne na zemle v obyestvu med sčój?

Verne na zemle so v obyestvu med sčój, de se med sčoj ljubijo, k dobrému nagibajo, in z molitvijo in z dobrima déli eden drugemu pomagajo.

Kakó so verne na zemle s svetniki v nebesih v obyestvu?

Takó, de verne na zemle svetnike yeste, in na pomoč kličejo, svetniki v nebesih pa za verne na zemle per Bogá prošjo.

Kakó so verne na zemle z dúwami v vinah v obyestvu?

Takó, de verne na zemle za duwe v vinah Bogá prošjo, in jim pomagajo z molitvijo in z dobrima déli, zlasti pa z daram svete mawe, k ga Bogú zane darújejo; duwe mrtvih pa, k so v vinah, iz hvalečnosti za verne na zemle Bogá prošjo.

VIII. OD VERE KATOLŠKEGA KRISTJANA sploh.

Kjé je ob kratkem vse to zapopádno, kar je Jezus Kristus uyl, in kar so apóstelné oznanóvalé?

Kar je Jezus Kristus uyl, in kar so apóstelné oznanóvalé, je ob kratkem v apostolské veri zapopádno: „Verjem v Bogá Očeta, vsagamoynega, stvárneka nebes in zemle; in v Jezusa Kristusa, Sinú negóvnega edínega, Gospóda návnega; které je spoet od svetega Duhá, rojen iz Marije devíne; trpel pod Pónnjem Pilátom, križan bil, umrl, in v grób položen; je wš pred pekél, tretji dan od mrtvih vstal; je wš v nebesa, sedí na desníne Bogá Očeta

vsegamogóynęga; od onód bo perwel sodet xi-
ve in męrtve. Veręjem vę svetęga Duhá; sveto
katólęwko ękeręv; óbyęstvo (gmajno) svetníkov;
ódpuęęene gręhov; vstajęene mesa, in véyno
xivléne. Amen.“

Bakáj móramo verovatę, kar je Bog razoděl?

Kar je Bog razoděl, móramo verovatę, ker
je Bog véyna resníęa in neskonęna modróst,
in nam tórej le resníęo in nęy drugęga pové-
datę ne more.

Od kód vęmo, kar je Bog razoděl?

Kar je Bog razoděl, vęmo iz spisane in
nespisane bęxje besęde.

Káj je spisana bęxja besęda?

Spisana bęxja besęda alę sveto pí-
smo so tiste bukve, ktere so svete moęje, od
svetęga Duhá navdíhnenę, spisalę, in ktere je
sveta katólęwka ękeręv, de so take, spoznála in
potęrdila. Sveto pismo je stáreęa in nóvęga zákóna.

Káj je nespisana bęxja besęda?

Nespisana bęxja besęda alę besędno
grouýlo so tiste verne in djanske resníęe, kę
so jih apóstęlne iz ust sameęa Jezusa slíwalę,
alę od svetęga Duhá navdíhnenę le ęę besędo
oznanoválę, pa ne spisalę.

Kję je besędno grouýlo hráneno?

Besędno grouýlo je le vę katólęwke ękeręvę
stanovítno, ęvęstó in nepopáęeno hraneno.

*Bakáj veręje kakólęwke kristján, kar ękeręv
verovatę velęva?*

Katólęwke kristján veręje, kar ękeręv vero-
vatę velęva, ker jo je Kristus poslúwate ukázal,

in ker je on sam s svojjo pomočjo par néj do konca svatá, de se níkdar zmotit ne more.

Káj se pravz po kerujánske katólzwe verovat?

Po kerujánske katólzwe verovat se pravz: vse za golo resničo imétz in térdítz, kar je Bog razodél, in kar nerkav verovat veléva, bode vz svetam pisme zapísano, ala pa le z besédo oznanováno.

Ktere resniče móramo pred vsémz drúzémz védtz in verovat, de bomo zvelíyane?

Pred vsémz drúzémz móramo te le resniče védtz in verovat:

1. De je en Bog.

2. De je Bog praviyzen sodník, ktere dóbro obdarúje, in húdo utrafúje.

3. De so tri bœxje prwóne enzga bitstva in ene natóre, Oče, Sin in s. Duh.

4. De se je druga bœxia prwóna, Bog Sin vylóvéyil, nas odréwit z svojjo smértjo na kri-
z, in véyno zvelíyatz.

5. De je ylovéwka duwa neumerjóya.

6. De je gnada bœxia k zvelíyanu potre-
bna, in de ylovzék brez gnade bœxie nzy za
véyno xivléne zasluçlivzga ne more storítz.

*Alz je xœ dœstz k zvelíyanu, de katólzwe
kristján le vz sernz verzje, kar je Bog razodél?*

K zvelíyanu né dœstz, de katólzwe kri-
stján le vz sernz verzje, kar je Bog razodél;
tudz na tanko spolnovátz mora vse to, in y
je tréba, oytno z besédo priyatz. Vera brez
dœbrz h dël je mertva.

Drugo poglavje.

OD ÚPANA.

Káj se prave po keruánske úpate?

Po keruánske upate se prave: od Bogá vse dóbro se svéstjo pryakovátz, kar nam je zavolo neskønynzga zasluxéna Jezusa Kristusa oblúbil.

Zakáj úpamo vse dóbro od Bogá?

Od Bogá upamo vse dóbro, ker je vszga-mogóuzn, neskønyno dobrótliv in zvést vz svøjih oblúbah; torej zamore in hoye dopolnítz, kar je oblúbil.

Káj upamo od Bogá?

Od Bogá upamo vse dóbro, kar nam je na duwe in na telesz potrebnzga; véyno zvelúpane in perpomoyke ga doseuz.

I. OD MOLITVE SPLØH.

Káj móramo storítz, ze hoyemo od Bogá zadobite, kar nam je potrebnzga?

Ze hoyemo od Bogá zadobítz, kar nam je potrebnzga, ga móramo kakor otrønz svøjiga oyeta prosítz.

Káj smo za prejete dobróte Bogú dolzni?

Za prejete dobróte smo dolzni Bogá hvalítz.

Káj smo dolzni Bogú, ko ima nar bol popólnama lastnóste?

Ko ima Bog nar bol popólnama lastnóste, smo ga dolzni yez vse yestítz.

Ko Bogá prošemo, hválamo in yestamò, le komu povzdvigujemo takrat misle in xele svoje duwe?

Kž Bogu jih povzdvigújemo, in tému se prave molíte.

Káj je tédej molítev?

Molítev je povzdvigováne duwe kž Bogu. *Čemú móľemo?*

Zató móľemo, de Bogá potrebnih dobrót prošemo, ga za prejete dobróte hválamo, in zavolo negovih nar bol popólnama lastnóst yez vse yestamò.

Kóľekna je torej molítev?

Molítev je trojna: prosítev, hvalítev in yestítev.

Po kóľekno zamóremo molíte?

Po dvojno: znotrej, kždar svoje misle, xele in obyútleje svojiga serna kž Bogu povzdvigújemo, pa jih ne izréyemo; als zunej, kždar svoje misle, xele in obyútleje tudž ž besédami izrekújemo.

Als smo dolžni molíte?

Dolžni smo molíte, ker ž molítvajo Bogú xivo zaúpame, perséryno hvalexnost in vso mogóyo yast skazújemo, in ker nam je Jezus molíte zapovédal, in je tudž on neprenéhama molil.

Kákowna pa mora bitž nawa molítev, de bo Bogú prijetna, in nam pomagala?

Nawa molítev mora bitž pobóxna, serny in resníyna, to je: per molítvž móramo vselej vž Bogá in vž to misletž, kar móľemo; móramo vž sernž obyutíte, kar ž besédo izre-

kújemo; in se móramo tudi sami vsa resnično
přizadévat, de bž od Bogá zadobil, kar prošemo.

Kákowna we mora biti naša molitev?

Naša molitev mora ponižna in skesána
biti, to je: vsa živo se móramo zavédati, de
smo zavolo svojih gréhov vsa nevrédna před
Bogam, in de nam iz samega usmílena dá,
kar prošemo; pravo žalost móramo nad svoji-
ma gréhž obytiti, ale se jih kesáti, in tšrdno
skleniti svoje živléne pobólvat. Takó poni-
žno in skesáno je molil nálnar vsa tšmpelne, in
Bog ga je uslíval.

Kakó we moramo moliti?

Moliti moramo tudi we vsa Jezusovm
imén, to je, záúpat le vsa Jezusovo neskon-
čno zaslužené, ne vsa svoje dobré déla; se sta-
novitnem záúpanem, ne jenati, že tudi
nésmo bžž uslívanž; že zroženem vsa bo-
žjo volo, Bogú prepustiti, de nas po svoji
modři prevídnošti ale uslíve, ale pa ne.

Iz kákownega konja moramo moliti?

Moliti móramo, de bž Bogá po dolžnošti
čestíle, in védno bolve in svetéjve přehájale,
ne pa, de bž nas ljudje hvalíle, kakor so né-
kteri Judje in posebno farizéji molíle.

*Kaj nam da molitev, že prav, po Jezuso-
vem úke, mólemo?*

Po molítv, že po Jezusovm úke mólemo,

1. dosčemo, kar Bogá prošemo, ako je
vsa naše zveličane;

2. vsa nadlógah smó potoláženž in umír-
jénž, de jih lože in že volo tšrpemò;

3. v skuwnávah smo pokrepjáne, de jih premágamo;

4. perhájamo zmiram bolne in pobózne in Bogú prijetne.

II. OD GOSPODNE MOLITVE.

Ali nas je Jezus le sámó zase molíte uyl?

Jezus nas je za vse ludi molíte uyl, ker so vse ljudje otrone nebeskega Očeta, vse je Jezus se svojo smrtjo odrévil, in vse smo za véčno zveličane stvárjene.

In ktereh darov nas je Jezus v molitvi prosíte uyl?

Jezus nas je vsih darov prosíte uyl, telesnih, posebno pa vendar dušnih.

Se ktero molitvejo nas je Jezus za vse ludi in vsih potrebnih darov prosíte uyl?

Jezus nas je vse to za molitvejo uyl, ki ji pravimo Očenaw ali Gospódna molitev, in ki se takó molé: „Oče naw, které se v nebesih! posvečeno bodé tvoje ime; pride ké nam tvoje kraljestvo; zgóde se tvoja vola, kakor v nebesih, takó na zemlé; daj nam dans naw vsakdane kréh; in odpúste nam nawe dolge, kakor tudé mi odpújamo svojim dolžníkam; in nas ne vpelé v skuwnávo; tému réwe nas od gléga. Amen.

Kóleko délov ima ta molitev?

Ta molitev ima ogóvor in sedem prošen.

Ktere so beséde ogóvora?

Tele: „Oče naw, které se v nebesih!“

Vz kogá klijemo sz témz besédamz?

Sz témz besédamz klijemo vz Bogá, nega nauzga nar bóluzga Oyetá.

Zakáj imenújemo Bogá svojiga Oyetá?

Zató ga imenújemo Oyetá, ker nas je vse po svojí podobz stváril, in po oyetovo za nas skarbí.

Kájdamo na znane, ko Bogá Oyetá imenujemo?

Sz tém damo na znane svoje živo zaúpane in svoje ponižno yast vz Bogá.

Ktera je prva prówna?

Prva prówna je: „Posveyéno bode tvoje ime.“

Káj prósemo sz témz besédamz?

Sz témz besédamz prósemo: Daj, o lubz Bog! nam in vszm ludém, de bz tvoje nar bol popólnama lastností zmiram bol in bol spoznávalz in yestílz, jih posnemalz, in takó yedale svetéjwz prhájalz.

Ktera je druga prówna?

Druga prówna je: „Pridz kž nam tvoje kraljestvo.“

Káj prósemo vz téj prównz?

Prósemo: Daj, o lubz Bog! nam in vszm ludém, de bz Jezusov náuk zmiram ból in bol spoznávalz, ga zmiram zvstéjwz dopolnoválz, in takó někdeej zvéliyane doseglz.

Ktera je tretja prówna?

Tretja prówna je: „Zgodz se tvoja vola, kakor vz nebeszh, takó na zemlž.“

Káj prósemo vz téj prównz?

Prósemo: Daj, o lubz Bog! nam in vszm ludém, de bz tvoje zapóvzdz túkej na zemlž

vselej ravno takó radz in na tanko spolnováls, kakor jih ángelz in svetnikz vz nebesz spolnújejo.

Ktera je yetérta prówna?

Yetérta prówna je: „Daj nam dans naw vsakdánz kréh.“

Káj prószmo vz téj prównz?

Prószmo: Dodéls, o lubz Bog! nam in vsz m ludém, kar kolz nam je za nave dušno in telesno živiléne potrebnzga.

Ktera je peta prówna?

Peta prówna je: „Odpústs nam nave dolge, kakor tudz mi odpújamo svójim dolžníkam.“

Káj prószmo vz téj prównz?

Prószmo: Odpústs nam, o lubz Bog! vse nave gréhe, kakor tudz mi iz srzn odpustémò vsz m, kterz so nas razžalíls.

Ktera je westa prówna?

Westa prówna je: „In nas ne vpelz vz skuwnávo.“

Káj prószmo vz téj prównz?

Prószmo: Várz nas, o lubz Bog! vz take okólszuzne in perlóznostz, kjer bz grázíls utegníls; ze je pa tvója vola, de vane prídemo, pomágaj nam, de vz dóbrz m ne omágamo in ne grázemò.

Ktera je sedma prówna?

Sedma prówna je: „Temuž réwz nas od zléga.“

Káj prószmo vz téj prównz?

Prószmo: Réwz nas, o lubz Bog! od nar hújwzga vsz m zlégov, od gréha; réwz nas pa tudz od vsz m telesnz m zlégov, ze nam néso vz zvelíqane.

Káj poménz beséda amen?

Ta beséda poménz: „Zgòdz se, kar te, Bog! prošemo.“

III. OD ANGELOVZGA ČEČIENA.

Ktero molitev sklepamo včas dël z Gospodno molitvijo?

Z Gospodno molitvijo sklepamo včas dël ángelovo čečéne, kž se takó molz: „Čečéna sz, Marija, gnade polna, Gospod je sz tebój! ti sz xegnana med xenámz, in xegnan je sad tvójiga telesa, Jezus. Sveta Marija, matz bo-xja! prošz za nas gréwnzke zdé in ob nauz smértne urz. Amen.“

Iz kóleko dëlów je ángelovo čečéne?

Ángelovo čečéne je iz tréh dëlów: iz pozdrávléna velzázga ángela Gábriela, kž je Marii oznánil, de bo matz Jezusova; iz pozdrávléna Elizabete, ko jo je Marija obiskála; in iz beséd, kž jih je ηerkav prstávzla.

Kakó je veleke ángel Gábriel devíño Marijo pozdrávl?

Veleke ángel Gábriel je Marijo sz témz besédamz pozdrávl: „Čečéna sz, Marija! Gospod Bogú sz zavolo svójiga svetzga xivléna vsa pri-jetna, velíke dobróte tz bo skazal; nar srečnz-wz sz med vszmz xenámz, ko te je Bog mater svójimu Sínu izvólil.“

Kakó je Elizabeta Marijo pozdrávzla?

Sz témz besédamz: „Ti sz oblagodarjena med vszmz xenámz, in hváleno in čečéno je déte, kž sz negóva matz.“

Ktere beséde je ηerkzv parstáveta?

ηerkzv je ime Jezus parstáveta, in pa we tele beséde: „Sveta Marija, izvólenta mate Sinú bœxjiga! proše za nas Bogá, de bœ védno lepó in svetó xivélz, in zmirej, posebno pa ob smértne ure, vz gnade bœxji bili.“

Česa naj se spómnamo, ko ángelovo ηeuŕéne mólamo?

Ko ángelovo ηeuŕéne mólamo, spómnamo se vselej sz hvalečnam sœrham neskončne dobróte, de se je Jezus vŕlovévil, nas sz svojo smértjo na križz odréwitez, in vékomej zveličatez; spómnamo se pa tudz lépza in svetaga xivléna preŕiste dœvine Marije, in posnemajmo ga, de bomo takó nene prœwne pœr Bogz vrédnez.

T r e t j e P o g l a v j e.

O D L U B Ě Z N Ě.

Káj ŕútamo vz sebe do starwev in splœh do ludi, kœ imajo lépe lastností, in nam kej dobrega store?

Veséle imamo nad nímz, in veséle jim storíte nas sœrhe xene, lúbzamo jih.

Kdo ima nar bol popólnama lastností, in je naw nar weŕz dobrótnek?

Bog ima nar bol popólnama lastností, in je naw nar weŕz dobrótnek.

Kakó smo tedej Bogá ljubitz dolxni?

Bogá smo yez vse ljubitz dolxni.

Bakaj smo dolxni' Bogá yez vse ljubitz?

Zató, ko ima nar bol popólnama lastnósta in vse popólnamasta nad szbój, zavolo nega samzga; pa tudz zató, ko imamo vse dóbro le od nega.

Káj se pravz: Bogá yez vse ljubitz?

Bogá yez vse ljubitz se pravz: nad Bogam nar veyz veséle imétez, in vse takó storítez, de bo Bog nad namz veséle imel; ga bol ljubitz, kakor vse stvari, bol kakor vse, kar nam je prijetno in dopadljivo.

Ce pa Bogá yez vse ljubemo, kogá móramo ve zavolo Bogá ljubitz?

Tudz svøjiga blixnega móramo ljubitz, ker je po bexji podobz stvarjen.

Sz kteremz besédame nas je tudz Jezus uyíl, Bogá in blixnega ljubitz?

Sz témz besédamez: „Lubz Gospóda, svøjiga Bogá, iz vszga svøjiga szrna, iz vse svøje duwe, iz vse svøje pámetz in iz vse svøje močí. Ta je perva in nar veyz zapóved. Druga pa je té enaka: Lubz svøjiga blixnega kakor sam sebe.“

Kdo je po Jezusovem ukz naw blixne?

Po Jezusovem ukz je vsak ylòvek naw blixne, prijátel in sovráxnz, domačz in ptujin, hode nawe aiz druge vere, vsak je naw blixne.

Sz ktero povéstjo nas je Jezus uyíl, de je vsak ylòvek naw blixne?

De je vsak ylòvek naw blixne, nas je Jezus sz povéstjo od usmílenzga Samarijána uyíl.

„Nékdó, kò je bil Jéd, je wél iz Jéruzalema vè Jériho. Na potè je vè razbójneke zadél, kterè so ga obrópale, ranile, in na pol mértvéga popustile. Ravno to pot je wél tudè Samarijàn, kterè né bil Judovske vere; wè nêlò sovraçila so se Samarijànè in Judje. Vènder Samarijàn stopè kè nemu, mu obete rane, vlíje ola in vina vane, ga posadí na svéje xivínje, in vè prvé hiwè groçí ljudém, de naj zan skèrbe. Drugè dan, preden je odwél Samarijàn, je dál dènarjev gospodárju, in mu reye: Stréze mu, in kar bo veq, tè bom nazaj grede plaçal.“— In Jezus je té povéstè prèstavlè: „Idè, in storè tudè ti kakor Samarijàn,“ to je, lubè vsanèga, ker je vsak troj blixne.

Bakáj smo dolxni blixnega lubite?

Blixnega lubite smo dolxni, ker je po bõxi podóbè stvarjen, ker ga je Jezus sè svéjo smertjo odréwil, in ker ga je Bog lubite zapovédal. Zavolo Bogá smo ga lubite dolxni.

Káj se pravè blixnega lubite?

Blixnega lubite se pravè, vse dóbro mu pervouçite, in kar je mogóçe, tudè storíte, in vse opustíte, kar bè mu wkódovalè utegnílo.

Kakó je Kristus zapóved lubèzne do blixnega razlóxil?

Kristus je zapóved lubèzne do blixnega sè téme besédamè razlóxil: „Storíte ljudém vse, kar (po pametè) xelaté, de bè oní vam storile.“

Kóleko zapóved od lubèzne nas je tedej Kristus uyl?

Kristus nas je dvèh vèlèneh zapóved od lu-

bezna uyl: „Luba Bogá yez vse, in bližnega kakor sám sebe.“

Ker je Kristus to ljubzen uyl, kakó ji zató právemo?

Kerujánska ljubzen ji právemo.

Kdo torej ima kerujánsko ljubzen?

Kdor Bogá yez vse, in bližnega kakor sám sebe lubz, ima kerujánsko ljubzen.

Káj se pravz po kerujánske lubitz?

Po kerujánske lubitz se pravz: Bogá, nar veyz dobroto, zavolo nega sámega yez vse, in bližnega kakor sebe zavolo Bogá lubitz; zavolo Bogá vse za vesélem storitz, kar nam je zapovédal.

Kakó pokáxemo, de ljubmo Bogá yez vse, in bližnega kakor sami sebe?

De ljubmo Bogá yez vse in bližnega kakor sami sebe, pokáxemo se tém, ye bõxje zapóvedz vselej radz in na tanko dopolnújemo.

I. OD BÕXJIH ZAPOV2D.

Kóleko je bõxjih zapóved, in ktere so?

Deset jih je, namrzuj:

1. Vervaj vz enzga samzga Bogá.
2. Ne imenúj po nemárnem bõxjiga imena.
3. Posveyúj praznek.
4. Spoutúj ojeta in mater, de bow dolgo xível, in de t2 bo dobro na zeml2.
5. Ne ubíjaj.
6. Ne prëwestvaj.
7. Ne krádz.
8. Ne príyaj po krivém zoper svojiga bližnega.

9. Ne xelz svojiga bližnega xene.

10. Ne xelz svojiga bližnega blagá.

Kdo nam je téh deset zapóved na tanko razlóxil?

Jezus Kristus nam je te zapóvede bõxje na tanko razlóxil, in pokazal, ktere dolžnóste de imamo po njih do Bogá, do sebe in do bližnega.

Ktera je prva bõxja zapóved?

Prva bõxja zapóved je: „Vervaj vs enzga samzga Bogá.“

Kaj nam zapovédúje Bog po Jezusovem uku vs 1. zapóvede?

Vs 1. zapóvede nam Bog zapovédúje van verovat, van upat, ga yez vse lubit, mu pokórúeno in hvalexnost skazovat, in ga molit.

Káj se pravz vs Bogá verovat?

Vs Bogá verovat se pravz: vse za golo in tãrdno rzníno imét, kar nam je neskonyno rznínyz Bog razodel, bodz vs s. pismz zapísano, ale pa le za besédo od Jezusa in apóstelnov oznanováno.

Káj se pravz vs Bogá upat?

Vs Bogá upat se pravz: od Bogá vse s svétjo pryakovát, kar nam je oblúbil.

Káj se pravz Bogá yez vse lubit?

Bogá yez vse lubit se pravz: nad Bogam nar veyz veséle imét, in vse takó storit, de bo Bog nad namz veséle imel; ga bol lubit, kakor vse stvari, bol kakor vse, kar nam je prijetnzga in dopadlívzga.

Káj se prave Bogú pokórujeno in hvalcxnost skazováte?

Bogú pokórujeno skazováte se prave: bœxje zapóvêd vselej zê vesélem in na tanko spolnováte. Bogú hvalcxnost skazováte pa se prave: negove dobrôte spoznáte, ga zane v molítvê hvalíte, in jih vê dôbro obráquate?

Káj se prave Bogá molíte?

Bogá molíte se prave: do Bogá zavôlo negovêh neskœnyo popólnama lastnóšt vê sœrê vso mogóço qast iméte, in jo tudê vselej vê djane pokazate.

Alê né zoper prvo zapóvêd angele in svetníke qestíte, in vane klínate?

To né zoper prvo zapóvêd, ampak dôbro in koristno je ángele in svetníke qestíte, in se nêh prœvne perporoqeváte, ker imajo lépe lastnóste in qednostê, so prijátle bœxji, nas neizreyéno lúbêjo, in za nas Bogá prószjo.

Ktera je druga bœxja zapóvêd?

Druga bœxja zapóvêd je: „Ne imenúj po nemárnem bœxjiga imena.“

Káj nam zapovêdúje Bog vê 2. zapóvêdê?

Vê 2. zapóvêdê nam Bog zapovêdúje, negovo in Jezusovo ime vselej zê vso mogóço qastjó imenováte; od resníq svete vere, od s. pisma, od svetêh zakraméntov, od ángelov in svetníkov in od vsêh bœxjih rzúq vselej spoutlivo govoríte, in vê vsêm svœjim govorjênz in djane vsêga se varováte, kar je bœxji qastê naspróte.

Ktera je tretja boſja zapóvêd?

Tretja boſja zapóvêd je: „Posveçúj praznek.“

Káj nam zapovêdúje Bog v 3. zapóvêd?

V 3. zapóvêd nam Bog zapovêdúje v nedêlo, kž so jo æ apóstolnz kž spominu Jezusovga od smrti vstajéna v praznek odloçila, od dèla prejenatž, pèr ñerkvenž sluſbž boſji ž zbranzm duham in pobóznzm sernam bíte, in nedêlo v boſje rzyí obrnítž.

Ktera je çetërta boſja zapóvêd?

Çetërta boſja zapóvêd je: „Spovtúj oçeta in mater, de bow dolgo žível, in de tž bo dèbro na žemlž.“

Kdo ža Bogam so otrokam nar veyž dobrótnekž?

Ža Bogam so staržž otrokam nar veyž dobrótnekž. Po nžh imamo živléne, živeç, obléko, stanovánè, in kar nam je na truplž potrebznega; oní skèrbe tudž ža našo dušo, de bž védno úmnžž bili, lèpó in svetó živélž, in véyno žvelíçane dosegłž.

Kdo je otroke žróçil staržem, de ža nžh dušo in teló skèrbe?

Bog je otroke žróçil staržem, de ža nžh dušo in teló skèrbe. Staržž tèdej pèr svøjih otrónžh Bogá namestújejo.

Ko so tèdej staržž otrokam nar veyž dobrótnekž, in pèr nžh Bogá namestújejo, káj zapovêdúje Bog otrokam v 4. zapóvêd?

V 4. zapóvêd Bog zapovêdúje otrokam

starwe spowtováte, ljubite, jim pokórmeno in hvalexnost skazováte, jim strépe, in zane molíte.

Káj je Bog otrokam oblúbil, ktere te dolxnóst do svojih starwev na tanko spolnújejo?

Otrokam, ktere te dolxnóst do svojih starwev na tanko spolnújejo, je Bog æ túkej na zemle dolgo æivléne in sreço, po smerti pa véyno zvelíqane vz nebesah oblúbil.

Kdo je otrokam nar lépwe zgled, káko naj svoje dolxnóst do starwev dopolnújejo?

Jezus je otrokam nar lépwe zgled. Vselej je svoje starwe spowtovál in seryno lúbil, védno jim je pokóræn in hvalexn bil, jim pomágal, in zane k svojimu nebewkæmu Oqetu molil.

Alæ zamórejo starwe vselej sami svoje otroke uyíte, in po keruánske redíte?

Sami jih vselej ne morejo uyíte, in po keruánske redíte. Nékteræm otrokam starwe zgo-dej odmerjó; alæ pa starwe ne utegnejo, in né-majo perlóxnostæ sami svojih otrók uyíte, in po keruánske redíte. Tædej oskerbníkæ, uyeníkæ in redníkæ namestújejo starwe.

Káj so otrone dolxni oskerbníkam, uyeníkæ in redníkæ?

Otrone so dolxni svoje oskerbníke, uyeníke in redníke ravno takó, kakor svoje starwe, spowtováte in ljubite, jim pokórne in hvalexne bite, in zane molíte.

Komú we smo ravno to dolxni, kar starwem?

Ravno to smo dolxni tudæ duhóvskæm in dæxelskæm gospóskæm, ker so tudæ one

od Bogá postávlene, de za nas podlóæne kakor starwæ za svøje otrøke skærbe.

Kdo nas we posebno lubæ, in nam tudæ veliko dobræga stori?

Tudæ bratje in sestre, prijátle in souçennæ, sorodnekæ (ælahta) in dobrótnækæ, in pa pøslæ, vsæ tí nas lúbæjo, in nam veç alæ mæn dobræga store.

Káj smo bratam in sestram, prijatlam in souçennam dolæni?

Dolæni smo jih posebno lubitz, vz miræ æ' nimæ æivétæ, jim perzanáwatz in postréçæ, jih kæ dóbræmu spodbádatæ, in jim védno lép zgled dajátæ.

Káj smo sorodnekam in dobrótnekam dolæni?

Tudæ ne smo dolæni sosebno lubitz, perlúdnæ in hvaleænzæ jim bitæ, in dobro obráçatz dobróte, ktere nam dæle.

Káj smo pøslam dolæni?

Dolæni smo vz miræ æ' nimæ æivétæ, lepó in prijázno æ' nimæ ravnáts, jih ne æalitæ, alæ ηlò zanzæçevátæ, temuç we le polajwewátæ jim neñ teækæ stan, kólækor nam je mogóçæ, in jim za postréçbo vselej hvalo védætæ.

Ktera je pæta bøæja zapóvæd?

Pæta bøæja zapóvæd je: „Ne ubijaj.“

Káj nam zapovædúje Bog vz 5. zapóvædz?

Vz 5. zapóvædz nam Bog zapovædúje skærbéts za svøjo in za svøjiga bliænzega duwo in teló, in ne sebe, ne koga družzega na duwæ alæ na telesæ powkódovatz, alæ ηlò umorítæ.

Kakó skærbemò za svøje teló?

Za svøje teló skærbemò, çæ sæ perzædévamo svøje æivléne, zdravje in ude ohranítæ,

in če v bolézn od zdravnika ukazane zdravila radi jemlamo.

Kakó ohránamo svoje živléne in zdravje?

Svoje živléne in zdravje ohránamo, če smo zmerni in uedni v jedi in pijanci, če smo snažni v obleki in stanovanju, če smo delavni in previdni, če se nevarnih iger in kratkougasov ogibamo, posebno če se jeze, sovraštva in neugljivosti in vseh drugih hudih strasti varujemo.

Ža kaj móramo pa we bol ko ža truplo skerbéti?

We bol ko ža truplo móramo ža svojo dušo skerbéti, ker je duša po božji podobi stvarjena in neumrljova, in torej veliko imenitnejša ko teló.

Kakó skerbemo ža svojo dušo?

Ža svojo dušo skerbemo, če se prizadévamo žmiram úmnosti in bolni biti.

Kakó pa zamóremo žmiram úmnosti biti?

Védno úmnosti bomo, če božje lastnosti in božjo volo védno bol in bol spoznavamo, če radi k nauku, v volo in v kerkev hódimo, ga žvestó poslúwamo in pogosto premišlújemo, če radi svete in dobre bukve béremo, in če se le umnih in pámetnih lidí deržemo.

Kakó zamóremo tudi védno bolni in pobórnosti biti?

Védno bolni in pobórnosti bomo, če se prizadévamo božje zapóvde vselej radi in na tanko spolnovati, če svoje gréhe in hude navade opustimo, grévnih perlóznost se ogiba-

mo, in vse radi storimo, kar nam po Jezusovm uka kaže pobóluvanu perpomóre.

Ali je dosti, da le za svoje telo in za svojo dušo skerbimo?

To we né dosti, Bog nam zapoveduje tudi za telo in dušo svojiga bližnega skrbéti.

Kakó skerbimo za telo svojiga bližnega?

Za telo svojiga bližnega skerbimo, če se perzadévamo negovo živléne, zdravje in negove ude ohraniti; če ga od vséga odvráčamo, kar bi negovemu truplu škodljivo in nevarno bi bilo utegnúlo, in če mu vs bolézne postréxemo in pomagamo.

Káj torej ne smémo storiti, da bi negovega telesa ne poškodovali?

Svojiga bližnega ne smémo kaže nezmerno, kaže postópanu, kaže nevarnem igram in kratkovidam naprávlati, ne vs nevojo, vs jezo ali kako drugo strást perprávlati, ker bi zavojlo tega utegnúlo zboléti ali celo umréti.

Kakó skerbimo za dušo svojiga bližnega?

Za dušo svojiga bližnega skerbimo, če perpomóremo, da bi bližni védno úmnéwe in zmiram boléwe bil.

Kakó zamóremo perpomóreti, da bi bližni zmiram úmnéwe bil?

Da bi naš bližni zmiram úmnéwe bil, perpomóremo, če ga vs karujánském uka in družéh dobréh rečéh podučimo, če ga per nauki vs vola in vs herkva ne mózmo, če ga od nauka ne zadržujemo, temuž we le kaže nemu spodbádamo, če mu dobre in svete bukve

perporočujemo, in sploh, če skrbimo, da nam bližne dobro zmiram bol in bol spoznáva.

Kako zamoremo perpomore, da se bližne bolne in pobózne bil?

De se bližne zmiram bolne in pobózne bil, perpomoremo, če ga za besedo in lepše zgleda k dobrotnemu spodbádamo.

Kaj torej ne smemo storiti, da se bližnemu na dušo ne škodovala?

Skrbno se moramo várovati, da ne bomo bližnega pohujvala, to je, mu nekóla nuj vs misel ne jemala, ale kaj tanega ne storila, kar se ga utegnilo vs gréh zapeláta. Jezus pravi: „Gorje mu, kteri koga malih pohujva; bole se bilo takemu ylovéku, da se se mu mlinsk kamen na vrat obésal, in da se bil vs globouíno morja vtoplén.“

Ktera je vesta bošja zapoved?

Vesta bošja zapoved je: „Ne prevestvaj.“

Kaj nam zapoveduje Bog vs 6. zapovede?

Vs 6. zapoveda nam Bog zapoveduje yistem in sramoxlívem bita, in nekóla nuj nespodóbnega in nesrámnega ne míslata in ne xeléta, nuj tanega ne govorita, kar se se vpriyo svojih starcev, uyeníkov ale družah dobréh in pouténah lidí govorita sramovala, in nuj tanega ne storita, da se se bala, da se nawa starva ale druge pouténe ljudje ne zvédele, in kar nam, če se Bogá spómnemo, stráh in nepokójno vést dela.

Ktera je sedma boŕja zapóvzd?

Sedma boŕja zapóvzd je: „Ne kradz.“

Káj nam zapovzdúje Bog vs 7. zapóvzdz?

Vs 7. zapóvzdz nam Bog zapovzdúje skerbětz za svoje in svojiga bliŕnēga premoŕēne.

Kakó skerbemò za svoje premoŕēne?

Za svoje premoŕēne skerbemò, ŕe smo dēlavnz, ŕe se zē dēlam in pridam kej svojiga pardobemò, pardoblēno parvārjemo in pomnóŕemo, in ŕe skerbemò, de se rzyí, kē jih imamo, prezgódej ne sprídajo.

Ktereh grěhov se móramo per skerbz za svoje premoŕēne várovatz?

Várovatz se móramo sosebno lenobe, lákomnostz in zapravlivostz.

Kedáj smo lenobe krivz?

Lenobe smo krivz, ŕe radz ne dēlamo, ŕe se zē nevólo uŕemò, ŕe dragz ŕas raji zē igramz in nepotrēbnemz rzymí trátzmo. Lenoba je vsēh grěhov zayetzek.

Kedáj smo lákomnostz, kedáj zapravlivostz krivz?

Lákomnostz smo krivz, ŕe sebz iu drugem ne parvcújemo, ŕesar kē ŕivlěnu potrebújemo, in le vey in vey imětz hrepenemò. Zapravlivostz smo krivz, ŕe svoje premoŕēne za nepotrēbne rzyí dajemo, in se za prihódne potrebe nzy ne perhranújemo.

Kakó skerbemò za premoŕēne svojiga bliŕnēga?

Za premoŕēne svojiga bliŕnēga skerbemò, ŕe ga pridno dēlatz, in kar je pardóbil, skerbno várovatz opomínamo; ŕe vsako wkodo

od negóvzga premožéna odvraýújemo, in vsakému pustémò in damo, kar je negóvzga.

Ktereh gréhov se móramo per skérbe za premožéne svojiga bližnega sosebno várovat?

Várovat se móramo sosebno tatvíne, golfije in zadrževána ptujiga blagá.

Kedáj smo téh gréhov kriv?

Tatvíne smo kriv, če svojimu bližnemu skrivěj kej negovzga vzámemo; golfije smo kriv, če svojiga bližnega za zviýajo ob negóvopremožéne perpravlamó; zadrževána ptujiga blagá smo kriv, če kej nájdenzga alž groýénzga alž ukrádenzga nazaj ne damo, alž storjéne wkode ne poprávzmo.

Káj pa smo bližnemu dolžni, če se zavojo boléžne alž telesne slabóste ne more potrébnzga živexa perdobít?

Če se bližne ne more potrébnzga živexa perdobít, mu móramo kej svojiga vbógajme dat.

Ktera je osma bōxja zapóved?

Osmá bōxja zapóved je: „Ne príýaj po krivém zoper svojiga bližnega.“

Káj nam zapovédúje Bog v 8. zapóved?

V 8. zapóved nam Bog zapovédúje za svoje in svojiga bližnega dóbro ime skerbét.

Kakó skerbemò za svoje dóbro ime?

Za svoje dóbro ime alž pouténe skerbemò, če lepó in pobóžno živémò, če se dóbréh in korístnéh rzýí uýzmò, če smo do bližnega rzsníýné, odkritosérýné, poníáné in postréxlivé, in če svoje dolžností vselej radž in na tanko spolnújemo.

Ktereh gréhov se móramo per skerbe za svoje dobro ime sosebno várovate?

Várovate se móramo lexi in hinávujene, neyímernoste in napúha, owábnoste in prevzetnoste.

Kedáj smo lexi, kedáj hinávujene krive?

Lexí smo krive, ye drugáye govorémò, kakor míslamo; hinávujene pa, ye se bolwz délamò, kakor smo vz resníne. Láx in hinávujena ste neskonyno resníynemu Bogú grozno zóperne, in lexníynu se tudz takrat ne verjáme, kedar resníno govori.

Kedáj smo neyímernoste in napúha krive?

Neyímernoste in napúha smo krive, ye se na take rzyí, kž se jih nésmo samí dali, alž kž nam nobéne resníyne rjéne ne dajo, veliko domiwljújemo, in ménemo, de smo zavolo téh praznih rzyí bolwz, ko druge!

Kedáj smo owábnoste in prevzetnoste krive?

Owábnoste in prevzetnoste smo krive, ye se zavolo swójih resníynih alž pa le zmiwlenih dobréh lastností yez druge povzdvigújemo.

Kakó skerbemò za dobro ime swøjiga blixnega?

Za dobro ime swøjiga blixnega skerbemò, ye vselej od nega, kar nam je mogóye, dobro míslamo in lepó govorémò, in negove lépe lastností drugem na znane damo.

Káj móramo storíte, ye ljudje od blixnega hudo govore?

Ye ljudje od blixnega kej hudęga, kar je res, govore; ga móramo izgovarjate, in od lepéh lastností, kž jih ima, tólekan bol dopovedóate. Ye se pa od koga kej hudęga, kar né

rés, govori; se móramo za negóvo dóbro ime potegnítz, in pokázatz, de né rés, kar ľudje trószjo húdzga od nega.

Ktereh gréchov se móramo per skerbz za áóbro ime svøjiga blixněga sosebno várovatz?

Várovatz se móramo natólnovana, opravlána in obrekována.

Kedáj smo krivě natólnovana, opravlána in obrekována?

Natólnovana smo krivě, kedar prenáglo, dokler we ne vémo prav, od blixněga hudó sódemo; opravlána smo krivě, kedar med druge razglasújemo, kar od blixněga huděga vémo; in obrekována smo krivě, kedar med druge kej huděga raznáwamo, kar blixně né stóril.

Alě se pa kédej zgotí, de smo nělò dolxní svøjiga blixněga slabóste komu povédatz?

Če vémo, de je kdo kej pregréwil, kar mi ne móremo poprávatz, alě pa de bě se komu wkoda godila; smo dolxní sz kazujánsko lubeznejó, in kólěkor moremo, lepó táko pregrého svøjiga blixněga starwem, gospodárjem, učeníkam alě takem ľudém povédatz, které zamórejo blixněga pobólwatz alě wkodo odvěrnítz.

Ktera je devěta, in ktera desěta bōxja zapóved?

Devěta bōxja zapóved je: „Ne æelě svøjiga blixněga æene;“ in desěta: „Ne æelě svøjiga blixněga blagá.“

Káj nam Bog zapovědúje vě těh dvěh zapóvedeh?

Vě těh dvěh zapóvedeh nam Bog zapově-

dúje, svojimu bližnemu vse dobro, kar mu je Bog dal, iz srca prvoúčiť, in se veselíť, če se mu dobro godí.

Káj nam Bog prepovedúje vť dvěh zapóveděh?

Vť dvěh zapóveděh nam Bog prepovedúje nevouřlivost, veselě nad ptujo škodo in lákomno poželěne do vsěga, kar ně nawěga.

Kedáj smo nevouřlivostě, kedáj veselě nad ptujo škodo krivě?

Nevouřlivostě smo krivě, kědar bližnemu ně prvoújěmo dóbrěga, kar ima, in žalújěmo, če se mu dobro godí; veselě nad škodo bližněga smo krivě, kědar se veselěmò, če se bližnemu hudó godí.

Ktereť dvěh deset bōxjij zapóved nas uř dolěnost, kě jih imamo do Bogá?

Perve tři zapóvedě nas uř dolěnost, kě jih imamo do Bogá, to je, kakó de Bogá řez vse řubímo.

Ktereť dvěh deset bōxjij zapóved nas uř dolěnost, kě jih imamo do sebe in do svojiga bližněga?

Seděm posledníh zapóved nas uř dolěnost, kě jih imamo samí do sebe in do svojiga bližněga, to je, kakó de řubímo samí sebe in svojiga bližněga.

Vť kterěh včelěh zapóveděh so tedej ob kratkěm zapopáděne vse dolěnostě, kterěh nas deset bōxjij zapóved uř?

Vse dolěnostě, kterěh nas deset bōxjij zapóved uř, so ob kratkěm zapopáděne vť dvěh

velenih zapovedih krstjanske ljubne: „Luba Bogá uez vse, in bližnega kakor sam sebe.“

Káj jim je Bog oblúbil, ktere po njegovih zapovedih žive?

Bog jim je véčno živiléne, in tudé æ na tém svéte velíko dobréga oblúbil. Kristus je rekel: „Ako hoçew vs véčno živiléne ité, spolnúj zapóvedé.“

II. OD ÆERKVENÉH ZAPOVED.

Kdo ima vs Jezusove æerkve oblást zapóvedé dajáte?

Nastópneke apóstelnov, Rimské papeæ sè wkofé vred, imajo oblást vs Jezusove æerkve zapóvedé dajáte.

Alé so nam tudé réé zapóvedé dale?

Dalé so jih, in æerkvene zapóvedé jim práwmo.

Kóleko je æerkvenih zapóved?

Pet jih je:

1. Praznúj zapóvedane prázneke.
2. Bode ob nedélah in zapóvedaneh práznekih spodóбно vs Boga zbrán per svéte maæe.
3. Póste se zapóvedane póstne dni, namreç w tirdesetdánске póst, kvátérne in druge zapóvedane póstne dni; o petkeh in sèbóтах se zderæ mesnéh jadi.
4. Spovéj se svojih gréhov postávlénemu spovédníku ké mánwæmu vsaj enkrat vs léte, in o velíkonocynem çasé préjme sveto réwne teló.
5. Ne obhájaj æenítve o prepóvedaneh çaséh.

Ali smo dolžni te zapovedi spolnovati?

Dolžni smo jih spolnovati, ker nam četrta božja zapoved zapovedi duhovskim in duhovskim gospodskim pokornim bitje, in ker je Kristus zapovedal, da vsi poslušajo.

Kaj nam Kristus zapoveduje v 1. zapovedi?

Kristus nam v prvi zapovedi zapoveduje, praznike ravno tako praznovati kakor nedeljo, to je: tudi o praznikih prejemati od dela, in jih posebno v posvečevanju svoje duše obrniti.

Kako obravnamo praznike v posvečevanju svoje duše?

Praznike obravnamo v posvečevanju svoje duše, če posebno o praznikih vse take dela opravljamo, ki nam dušo v dobrem ohranjajo in okrepujejo, in vse opustimo, kar nas od tega odvrta.

Ktere so take dela, ki nam pomagajo k posvečevanju naše duše?

Take dela so: vsa maša, zakramente, s. pokore in presvetega rešenega telesa vredno prejemati, z veseljem in zvesto božjo besedo pri pridanih in kerubinskih naukih poslušati, ta dan zvesto ko sicer moliti, prejeti gnade in posebno tiste, katerih nas praznik opominja, premljevati, nad enostavno svetnikov se razgledovati, svete bukve z zbranostjo duham brati, in dela kerubinske ljubosti opravljati.

Káj nam zapovedúje űerkew vs druga zapovede?

Vs druge zapóvde nam űerkew zapovedúje, ob nedélah in práznneűh pobóűno vs Boge zbranem per űéle s. mawe bitz.

Káj je s. mawa?

S. mawa je nekerváva darítev ale ofer nóvga zákóna, védén spomín kerváve darítve, ktero je Jezus Kristus na kriűe oprável.

Kedáj je Jezus Kristus darítev s. mawe postável?

Jezus Kristus je darítev s. mawe per zadne veűerji postável. Vzel je kreű, ga posvetil, in rekel: „Vzemíte in jéjte; to je moűe teló.“ Potlej je vzel kelz z vinam, ga je posvetil, in rekel: „Vzemíte in píte; to je kelz moűe kerví, kž bo vs odpuiűéne gréhov prelíta. To délajte vs moj spomín.“

Kdo oprávla darítev s. mawe?

Per s. mawe nevídama Jezus Kristus sam sebe nebewkemu Oűetu za nas darúje; vídama pa to darítev mawnek oprávla.

Bakáj oprávla mawnek darítev s. mawe?

Mawnek oprávla darítev s. mawe:

1. de Bogú, Narviwemu, vso spodóбно űast in hvalo skaxe;
2. de obhája spomín Jezusove smerte, kž jo je za nas pretérpel;
3. de zahválz Bogá za vse prejete dobróte;
4. de bz nam zadóbil odpuiűéne gréhov, in nas z Bogam správel;
5. de bz nam sprosil vse gnade, kž jih potrebújemo za duwo in teló.

Komú še darítev s. mawe oprávla?

Darítev s. mawe se le samemu Bogú oprávla, in nekómur drugemu ne.

Ba kogá daruje mawnek s. mawo?

Mawnek darúje s. mawo za žive in mrtve.

Alé je dōste, de smo le vprijo, kédar se s. mawa bere?

To we né dōste; per s. mawe móramo vselej že zbránemú míslémú, se poníženem in pótértem serňam in že vso spodóбно qastjó bitz.

Ktere so soscēne dēle s. mawe?

Tí wtirje: evangēlz, darováne, 'povēzdvi-gováne in obhajílo.

Káj móramo per s. evangēlji storíte?

Per s. evangēlji móramo vstatz, križ storíte, in míslatz, de smo dolžni náúke s. evangēlja verovatz, po nēh žívětz, in jih pred vsem svētam tērdítz.

Kjé se náúke s. evangēlja razlágajo?

Náúke s. evangēlja se vž prídēgah in keruťánskēh náúkēh razlágajo.

Alé smo dolžni prídēge in keruťánske náúke poslúwatz?

Dolžni smo jih poslúwatz:

1. ker se vž nēh bōxja besēda oznanúje in razlága, ktere se móramo naučítz, de bž védětz, káj nam je kž žvelíyanu storíte alž opu-stítz; in

2. ko bž bili tudž we takó dōbro podučé-nz, móramo prídēge in keruťánske náúke poslúwatz, ker nas kž dōbrému vnemajo, in kž lépému in svetému živlénu spodbádajo.

Kakó móramo pridage in kerujánske naúke poslúwate ?

Pridage in kerujánske naúke móramo 1. že zbráneme misleme in zvestó poslúwate; 2. kar ve neh slúwemo, nase, ne pa na druge obráwate; 3. resniyno volo iméte, in tardo skleníte, de bomo po neh xivéle.

Káj móramo per darováne storíte ?

Per darováne móramo svoje misle in xele že máwnekoveme skleníte, in se Bogú darováte, to je, Bogú groqíte vse svoje xele in perzadováne, de be védno bolwe in svetéjwe perhájale.

Káj móramo per povezdvigováne storíte ?

Per povezdvigováne moramo poklekníte, Kristusa ve podóbe kruha in vina na altárji molíte, že xálostnem serijam na persé térkate, in spoznáte, de so nawe gréhe krive negove smerte, in vero, úpane in lubezen obudíte.

Káj móramo per máwnekovem obhajíle storíte ?

Per máwnekovem obhajíle, že ke s. obhajílu ne gremo, se ga móramo ve duhe vdelexíte, to je, prave xele do Kristusovega telesa iméte, xeláte ga že mawnekam red zarés prejeté.

Alé smo prav per s. mawe, že kterega téh posebneh délov s. mawe zamudemò ?

Nésmo prav; per néle s. mawe móramo bité, nobénega posebnega déla s. mawe ne smémo iz zaníkernoste ale nemárnoste zamudíte.

Káj nam zapovedúje kerkev ve tretji zapovede ?

Ve tretji zapóvede nam kerkev zapovedúje ob petkeh in sebhótah mesneh jedí se zder-

æátz, zapovédane pöstne dní pa tudz we družeh jedí sz partargatz, in se le enkrat do sitzga najéstz.

Káj nam zapovédúje ñerkv ve yetértz zapóvedz?

Ve yetértz zapóvedz nam ñerkv zapovédúje, kž mánwemu vsaj enkrat ve létz spovzd oprávetz, in o velikonöynem yasz vrédno s. réwne teló prejetz; æelí pa, de bz leta s. zakraménta veýkrat ve létz prejelz.

Káj nam prepovédúje ñerkv ve petz zapóvedz?

Ve petz zapóvedz nam ñerkv prepovédúje, od prve advéntne nedéle do tréh kralew in od pepelníyne sréde do prve nedéle po velíke nöyz æenitníno imétz, ker so ti dnevz dnevz pokóre in svetzga premiwlevána, ob kterzh se nobéno wumeye alz glásno veséle ne spodóbz.

Četřrtó póglavje.

OD SVETZH ZAKRAMENTOV.

Alz zamóremo sami iz sebe po böxjih in ñerkvenzh zapóvedeh živétz, svetí in zvelíyane bitz?

Samí iz sebe téga ne zamóremo: izvírne gréh nam je um otémnil, de böxjih zapóved prav ne spoznámo, in volo kž húdemu nàgnil, de samí iz sebe ne móremo po nzh živétz; nam je jezo böxjo in véyno pogubléne nakopal.

*Čegáve pomóuž potrebújemo, de bə svetó xi-
vèle, in zvelíyanə bili?*

Kə tému potrebújemo bəxje pomóuž.

*Kakó imenújemo to bəxjo pomou, po kterə
zamóremo svetí in zvelíyanə bite?*

To bəxjo pomou imenújemo posveyujó-
yo gnado bəxjo.

*Kdo nam je posveyújoyo gnado bəxjo ob-
lúbil in zadóbil?*

Jezus Kristus, naw Odrəweník, nam je po-
sveyujóyo gnado bəxjo oblúbil, in sə svójo
smertjo na s. križə zadóbil.

*In káj je Jezus postável, de posveyujóyo
gnado bəxjo zadobívamo?*

Jezus je vidne znamna postável, de po nžh
gnado bəxjo kə posveyevánu svóje duwe zado-
bívamo; te znamna imenújemo s. zakraménte.

Káj je tédej s. zakramènt?

S. zakramènt je vidno znamne nevídne
gnade bəxje, kə ga je Jezus Kristus və nawe
posveyéne postável.

Kóleko je s. zakraméntov?

Sedem jih je, namrəy: 1. s. kerst, 2. s. bir-
ma, 3. s. réwne teló, 4. s. pokóra, 5. s. pósle-
dne ole, 6. s. máwnzkovo posveyeváne, 7. s.
zákon.

Kakó nas s. zakraméntje posveyújejo?

Dva s. zakraménta, namrəy s. kerst in s.
pokóra, nam posveyujóyo gnado bəxjo, kə je
we prej némamo, dodelətə, in nas opraviú-
ta; vsə druge zakraméntje pa gnado bəxjo və
nas pomnóxəjo alə potérdejo.

Kakó právemo svetema zakraméntama, kž nam posveyujóyo gnado bõxjo dodelzta, in nas opraviyeta?

Zakraménta mærtvz h jima právemo zató, ker je ylovzk, predn kterega téh dvéh zakraméntov prejme, brez gnade bõxje, alž na duwz mærtv, in ker ga na duwz mærtvga kž duhóvnemu xivlénu obudzta.

Kakó pa pravemo unem petem svetem zakraméntam?

Zakraméntje xivz h jim právemo, ker mora ylovzk, yé jih hoje vrédno prejetz, posveyujóyo gnado bõxjo, to je, duwno xivléne, xé imézt, predn jih prejme.

Od koga imajo s. zakraméntje moy nas posveyevázt?

S. zakraméntje imajo moy nas posveyevázt od Kristusa, kž jih je postávl.

I. OD ZAKRAMENTA SVETZGA KZRTSTA.

Káj so storilz Jezusovz apóstelnz in uyennz, ko so bili s. Duhá prejclz?

Ko so apóstelnz in uyennz daróve s. Duhá bili prejclz, so wlz, kakor jim je bil Jezus zapovédal, po vsem svétz, in so s. evangélz vsem naródam oznanovált. Tiste, kterz so v Jezusov uk verovalz, in po nem xivézt oblublz, so z vodó oblílz, in obliváje to beséde izréklz: „Jaz te křstám v imenž Oyeta, Sina in s. Duhá.“

Kakó imenújemo to s. opravílo?

Letó s. opravílo imenújemo s. křst.

Káj zadobemò per s. kerst?

Per s. kerst zadobemò zavolo neskonynega Jezusovzga zasluxeña

1. odpuyéne izvîrnega gréha in vszih družih pred s. kerstam storjénih gréhov, in tude odpuyéne véynih in yasnih utrafneg gréha;

2. zadobemò posveyujóyo gnado bõxjo, ktera nas opraviye in posveti, de smo otrõne bõxji in deleze nebeukzga kralstva;

3. smo vz družbo vernih, vz Jezusovo ñerkov, vzete;

4. duze se vtisne neizbrísno znamne, torej se s. kerst ne smé vey kot enkrat velávno in brez smertnega gréha prejet.

Káj je s. kerst?

S. kerst je parve in nar potrebneze zakramènt, vz kterem je ylovzèk ze vodó in bõxjo besédo od izvîrnega gréha in od vszih pred s. kerstam storjénih gréhov oyúyen, in kè véynemu xivlénu prerojen in posveyèn.

Zakáj se kè s. kerstu bõtre jem.ló?

Bõtre se jem.ló kè s. kerstu, de so priye kerstne oblúbe, se ktero pertérdemo, de bomo Jezusov náuk stanovítno verovalè, in na tanko spolnoválè. Per kerstè majhnih otrók pa, ktere we samí govoríte ne morejo, store bõtre vz njih imenz to oblúbo, in skérbe, de otrõne, kterem so bõtre, ves yas svõjiga xivléna storjéno oblúbo spolnújejo.

Káj so dolxni storíte, ktere so s. kerst prejete?

Ktere so s. kerst prejete, so dolxni kerstno oblúbo veykrat ponovíte, Jezusov náuk skérbno in zvestó poslúwatè, ga vselej radè in na tanko

spolnováta, in že gnado božjo red, ke so jo per s. kersta zadobile, se neutrúdama perzadévata, de bi védno bolše in svetéjši bili.

II. OD ZAKRAMENTA S. BIRME.

Káj so mógle apóstelné in perva kristjáne od sovráxnkov Jezusovéh terpéti?

Apóstelné in perva kristjáne so od sovráxnkov Jezusovéh zavolo vere neusmíleno pregánane in dōstokrat ŋelō britko smert terpéti.

Čegáva pomoy je apóstelne in uyenne pokrepýala, de so po Jezusovéh veré stanovítno živéti, in jo do smerti priýali?

S. Duh, ke so ga apóstelné in uyenne bínkewtné prazník preýeli, jih je se svojo gnado pokrepýal, de so po Jezusovéh veré stanovítno živéti, in jo do smerti priýali.

Kdo tudé zamóre vse kristjáne v Jezusovéh veré pokrepýáti?

S. Duh zamóre se svojo gnado vse kristjáne v Jezusovéh veré pokrepýáti, de bi stanovítno po nēj živéti, in jo do smerti priýali.

Kakó so perva kristjáne to posebno pomoy s. Duhá prejimali?

S. pismo perpovédúje: Ko je bil uyenný Filip v Samariško mésto peršel, in je ondé Jezusov náuk oznanováł; jih ga je veliko nase vzelo, in so se kerstíti dali. Pa we posebne krepósti in moyi so od s. Duhá potrebováli, de bi per vsem grozovítnem pregánanem le vander po Jezusovéh veré stanovítno živéti, in jo do smerti priýali. Torej pówle uyenný Filip v

Jerúzalem po apóstelne, de bə parwə, in kərufene və verə pokrepqálə in potərdilə. Tədej sta apóstelna Peter in Janez parwə iz Jerúzalema, sta na kərufene Samarijáne po Jezusovam povélə roke poklada-la, ter nad nimə molíla, in Samarijánə so prejelə gnado s. Duhá, ktera jih je və verə pokrepqála, de so odséhmal stanovítno po nēj xivélə, in jo vprí-
yo svetá seryno do smertə príqalə.

Kakó se imenúje to s. apostólsko opravílo?

To s. opravílo se s. birma imenúje.

Kdo je prvem kristjánam s. birmo delíl?

Apóstelnə so prvem kristjánam s. birmo delílə.

*Kdo ima dan danáwnə oblást s. birmo de-
lítə?*

Dan danáwnə imajo wkofje to oblást, ker so oní pravə nastópneke apóstelnov.

Kako birmújejo wkof?

Wkof 3ə razprostértəmə rokámə nad birmannə móləjo, in jim s. Duhá prószjo. Po tém pomáxejo vsanəga birmannə posebej sə s. krizmo na qelə, poloxə nan roke, ter móləjo nad nim, in ga nékoləko na linə udárzjo, və znamne, de naj po Jezusovə verə, kədar bə tudə we tóləko zavólo ne tərπέtə mogəl, stanovítno xiví, in jo seryno do smertə príqə.

Káj zadobemò per s. birmə?

S. birma

1. pomnoxə və nas posvequjóqo gnado bə-xjo, kə smo jo per s. karstə zadobilə;

2. nas we posebno və verə pokrepqá in potərde, de zamóremo po nēj stanovítno xivétə, in jo seryno do smertə príqatə;

3. vtisne duwa neizbrísno znamne, torej se velávnó in prav ne smé véy ko enkrat prejetz.

Káj je s. birma?

S. birma je zakramént, vž kterém je kár-
užen ylovék sz pokládó rók, s. krizmo in bõ-
xjo besédo od s. Duhá vž gnadz bõxji potérjen,
de zamore po s. verz stanovítno xivéts, in jo
seryno do smértz príyats.

Alz se tudz kž s. birmz bõtrz jemló?

Tudz kž s. birmz se bõtrz jemló, de so
priye nawe oblúbe, sz ktero pertárdamo, de
bomo po s. verz stanovítno xivéts, in jo seryno
do smértz príyals; in de nas véykraz opomína-
jo to oblúbo na tanko spolnováts.

*Kakowzn mora ylovék bitz, de s. birmo
vrédno prejme?*

De ylovék s. birmo po vrédnzem prejme,
mora

1. vž kerujánske verz, in posebno kar ta
s. zakramént zadene, poduyèn bitz;

2. vž stanž gnade bõxje, to je, brez smér-
tnzga gréha bitz; in

3. se žz molítvejó in žz drúzame dobrame
délz kž tému s. zakraméntu perprávlats.

Káj móramo po s. birmz storíte?

Po s. birmz sz móramo peržadévats, de bz
Jezusov náuk bol in bol spoznováts, in po
nem žvstéjwz xivéts, ko bz nas to we takó tex-
ko stalo, alz ko bz tudz we tólzkan zavolo ne-
ga tarpéts mogla.

III. OD ZAKRAMENTA S. POKORE.

Alz ohránemo vselej gnado boꝑjo, ke smo jo per s. kerstú zadobili, in ke nam jo s. birma pomnóæ?

Ne ohránemo je vselej; yasz védama in rado-vólno boꝑji volú nasprotú délamó, to je, gréh storémó.

Káj nam wkódeje vsak veleš gréh?

Vsak veleš gréh nas perpráve ob gnado in prijaznost boꝑjo, in nam nakóple véyno pogubléne, nas storí yasno in véyno nesrečne.

Alz je tédej kej hújwaga, kakor gréh?

Næy na svétú né hújwaga, kakor je gréh?

Ye gréwnék to neizreyéno nesreço xívo obyúte, kaj se mora xeléte?

Ye to neizreyéno nesreço xívo obyúte, se mórajo vz nem xeles obudíte: Oh, ko bæ jaz le nekóls ne bil gréha stóril! Oh, ko bæ le we kédej mogel odpuyéne, gnado boꝑjo in úpane véynaga zvelíyana zadobíte!

Alz je pa tudé mogóye gréwneku odpuyéne gréhov zadobíte?

Mogóye je to; Bog sam je æe vz starém zákónú po prerókæh ludém oblúbil, de jim, ye gréhe resníyno obxalújejo, in se pobólwajo, zavolo Odræweníka, ke bo perwæl, gréhe odpustí.

In káj je tudé naw Odræweník Jezus, kedar je na svét perwæl, gréwnekam stóril, ktere so swoje gréhe resníyno obxalovále, in se pobólwale?

Jezus je takém gréwnekam gréhe odpústil, ker jim je rekæl: „Pójdæte vz mirú, in veç ne græwíte; vawæ gréhe so vam odpuyéne.“

Komú je Jezus zróyil to bõxjo oblást gréhe odpúujate?

Jezus je to bõxjo oblást gréhe odpúujate apóstelnam in učenham zróyil.

Kedáj je Jezus to bõxjo oblást svojim apóstelnam in učenham zróyil?

Tiste dan, ko je bil od smerte vstal, se je zbranem apóstelnam in učenham zvečer prikázal, jih je prepričal, da je rés od mrtvseh vstal, in jim je rekel: „Kakor je Oče mene poslal, tudi jaz vas pošlem,“ to je, bõxjo oblást, kã jo imam jaz od Očeta, vam zróyim. Po tém je vane dihnil, vã znamne, da jih zã nevídno oblástjo navdá, in jim reče: „Prejmite s. Duhá; kterem boste gréhe odpustile, so jim odpújene, in kterem jih boste zadržale, so jim zadržane.“

Kdo ima dan danáwne oblást gréhe odpúujate?

Dan danáwne imajo ukofje in máwnake oblást gréhe odpúujate, ko so prave nastópneke Jezusovseh apóstelnov in učenhov.

Vã ktere povéste nas je Jezus podúyil, káj de móramo storíte, yã hoyemo odpúyene svojih gréhov zadobíte?

Jezus nas je to vã povéste od zgublenga sinú podúyil. Zgubleng sin je vzel od očeta del premoxéna, kólekör mu ga je wlo; je zapústil očeta, in se vã dalno dæélo podál. Túkej je gréwno xível, in svoje premoxéne zaprável. Na to vstane lákota vã dæéle, in ta ga tólekán tare, da bã se bil nãlo zã otróbe rad nasítel, ko bã jih bil imel. Vã téj nadlóge je zgubleng sin vã se wãl, premiãlewál svoje pre-

gréwno xivléne, in spoznál, de je oŷeta zalo razxálil, to je, svojo vést je izpraweval. — Vx živo so ga gréhe boléla, obxalováł jih je, in xélel, de bž jih nákolž ne bil stóril, to je, kesál se je svojih gréhov. — Vxs skesán je rekél sam per sebz: „Vazdvígnil in varnil se bom kž oŷetu,“ to je, tŷrdno je sklénil svoje gréhe opustítž, in lúbžga oŷeta nákolž nákolž vey ne razxalítž. Sz tém tŷrdnem sklepam pobólwatz se gre kž svojimu oŷetu, se varxe predn na koléna, in reŷe: „Oŷe! grxwíl szm va nebó in vx vas,“ to je, odkritosérno je povédal svoje gréhe. — Na dale je rekél: „Odszmal nésam vey vrédzn vaw sin imenován bitž, vaw nar manwž najemnžek naj bom; de bž mž le odpustítž, in me spet za lúbo iméla!“ Tako jž zgublenž sin pokázal, de hoye vse tŷrpéž in storítž, de bž le per lúbam oŷetž odpuŷéne zadóbil, to je, hotel je zadostítž za svoje gréhe.

In na to káj je oŷe stóril?

Oŷe je pobólwanžga sinú ž razprostŷrtž mž rokámž sprejel, mu vse negóve gréhe odpústil, in mu bil spet dober kakor poprej.

Káj moramo torej tudž mi storítž, ŷe hóyemo odpuŷéne svojih gréhov zadobítž?

Tudž mi moramo storítž, kar je zgublenž sin stóril, ŷe hóyemo odpuŷéne svojih gréhov zadobítž, to je, móramo 1. svojo vést izpráwatz; 2. kesátž se svojih gréhov, de smo Bogá, nar bólwžga Oŷeta, x' nimž razxalítž; 3. tŷrdno sklenítž, de hóyemo gréhe opustítž, in xivléne pobólwatz; 4. spovédatz se

svojih gréhov máwnzku, bœxjimu naméstrzku; in 5. zadostováta za svoje gréhe za volnzem potarplénem zaslúxenzh utrafnzg in za mnógama dobrama déla. Kdor to petero dopolnúje, déla pokóro.

Káj se prave tadej pokóro délatz?

Pokoro délatz se pravz: spet se kž Bogu obarníta, od kterzga smo se po gréhe odvarnilz, svoje gréhe sovrazíta, jih rzníyno obœalováta, pobólwata se, se jih spovédate, in zane zadostováta.

Kóleko rzýí je tadej potrebnzkh kž prave pokórz?

Pet rzýí, in te so: 1. izprawevané vztí, 2. kžs alz grevnzga, 3. tŕdnz sklep pobólwana, 4. spovzd, in 5. zadostováne za gréh.

Káj zadobzmo, ye pravo pokóro délamo?

Ye pravo pokóro délamo, zadobzmo 1. odpustjéne gréhov, 2. odpustjéne véynzkh utrafnzg, 3. bœxjo gnado, 4. mir vztí.

Káj je torej s. pokóra?

S. pokóra je zakramént, vz kterzm postavlenz mawnzek námésta Boga gréwnzku po s. kerstz storjéne gréhe odpustí, ye jih rzníyno obœalúje, se jih yisto spové, in ye ima tudz rzníyno volo pobólwata se, in pravo pokóro délatz.

1. Izprawevané vztí.

Káj se prave vzt izprawevátz?

Vzt izprawevátz se pravz: premiŕlevata, káj smo grzwíla od zadne spóvzdz alzŕpa od tístzga yasa, kar smo gréh zayela spoznávata.

Káj móramo storíte, preden zaŕnemo svojo vést izpraveváté?

Nar poprej móramo s. Duhá na pomoy poklíŕaté, de nas razsvetlí, in nam spoznáté da, káj in kakó smo gréwíle.

Kakó izpravújemo nar bole svojo vést?

Nar bole svojo vést izpravújemo, če pomíslémo:

1. Ale smo ktero boŕjih ale ktero ŕerkvenéh zapóvéd prelomíle, ale se v sedem poglavítneh, v wtíreéh v nebé vpijóuŕéh gréhéh, v west gréhéh zoper s. Duhá, ale v devet ptujih gréhéh pregréwíle.

2. Ale smo duhóvne in telesne déla kerŕŕánskega usmílena svojímu bliŕnemu storíle.

3. Ale smo keŕ drúžega dobréga, kar smo storíte dolŕni, opustíle, in sosebno, ale smo dolŕností svojíga stanú prav spolníle.

Káj vse móramo per tém izpraveváne dobro premísléte?

Per vsém tém izpraveváne móramo dobro premísléte, ale smo v misléh, v æeláh, z besédo ale v djane gréwíle. Per smertneh gréhéh se móramo tudé wtevíla in vséh okóluŕen spómneté, ktere gréh ale povíwajo ale pománwajo, postavem, vpriŕo kákownega ŕlovéka, kjé, kadáj in kakó smo gréh storíle.

Na káj mora gréwnék per izpraveváne gréwnéh misel in æel gledate?

Per izpraveváne gréwnéh misel mora gréwnék premísléte, ale jih je rad ímel, in se rad v neh zadéræevál; per æeláh pa, ale je vane perŕólíl, desérávnó v djane né gréwíl.

Kakó se je moy utavila smrtneih gréhov spómnete?

Utevíla smrtneih gréhov se gréwnék spómne, ye premísle, ale je gréh vsak dan, vsak téden, vsak méseň stóril, in kólékokrat vsak dan ale vsak téden ale vsak méseň.

2. Kes ale grevnega.

Káj je kes nad gréham?

Kes nad gréham je gnuwéne nad gréham, ke je nar veyé zleg na svéte, in seryna xalost, de je Bog razxálen, sklenena ze resniyno volo Bogá ney vey ne razxalite.

Káhowen mora kes ale xalost nad gréham bite?

Kes nad gréham mora bite 1. nótrane, 2. yez vse velék, 3. nad vseme gréhe, 4. yeznatóren.

Kedáj je kes nad gréham nótrane?

Kes nad gréham je nótrane, ye je ve serne, ne le na jezíné, to je, ye gréwnéka ve serne boli, de je Bogá razxálil, in torej resniyno xelí svoje xivléne pobólwate.

Kedáj je kes nad gréham yez vse velék?

Kes nas gréham je yez vse velék, ye je yez vsako drugo xalost, to je, ye je gréwnéku bol xal, de je Bogá razxálil, kakor ko be bil vse na svéte zgúbil.

Kedáj je kes nad vseme gréhe?

Kes je nad vseme gréhe, ye gréwnék vse gréhe brez razlókka, velíke in majhne, obxalúje.

Kedáj je kes nad gréham yeznatóren?

Kes nad gréham je yeznatóren, ye gna-da s. Duhá gréwnéka omeví, de gréh iz yeznatórneih nagíbov, to je, zató obxalúje, ker je

æ' nima Bogá, neskonyno dobróto in lubezen, razxálil, nebesa zgúbil, in pekél zaslúxil. Ko bə ga pa gréwnək le iz natórnehi nagíbov obxalovál, postavəm, ker ga je və yasno nesrečo, və sramoto ala wkodo prprável; bə bilo táko kesáne le zgol natórno, in bə nam ne moglo odpunjenja per Boga zadobíte.

Kóleken je veznatórne kes nad gréham?

Veznatórne kes nad gréham je dvojin: popólnama in nepopólnama.

Káj je popólnama kes?

Popólnama kes je xalováne in gnuwéne nad gréham, ker je gréwnək Bogá, nega samo sveto dobróto, kə je vse lubezne vrédén, razxálil, skleneno sə tərdnəm sklepam Bogá nəy vej ne razxalíte. Ta kes izvira iz popolnoma lubezne do Boga.

Káj je nepopólnama kes?

Nepopólnama kes je xalováne in gnuwéne nad gréham, ker je gréh sam na sebe ostúden, in ker je gréwnək nebesa zgúbil, in pekél zaslúxil, skleneno sə tərdnəm sklepam Bogá nəy vej ne razxalíte. Ta kes izvira iz nepopolnoma lubezne do Boga.

Kakó se obudí popolnoma kes?

Popólnama kes se takóle obudí: „Moj Bog! vsə moji storjénə gréhe so mə iz sərŋa xal, ker sam tebe, svøjiga prelubeznívəga Bogá, tebe, vsə svetóst in samo sveto dobróto, kə te iz sərŋa lubəm, æ' nima razxálil. Tərдно sklenem sə tvójə gnado svøjə xivléne pobólwatə, in vse, tudə smert, raji pretərpétə, kakor tebe, svøjiga Bogá, tebe, neskonyno svetóst in dobróto, we

kédej se kakem gréham razxalíta. Daj me gna-
do spolníz ta sklep; to te prosím po neskon-
ynem zasluženém tvójiga bōxjiga Sinú, našega
Gospoda in Zvelíqarja, Jezusa Kristusa. Amen.“

*Káj móramo storíte, de bomo popólnama
kes nad svojím gréhm iméle?*

Móramo

1. Bogá gnade prosíte;
2. se kē sernu gnatz, kdo de je tíst, kē
smo ga že gréhm razxalíte; in
3. vž obudovánē ksa se pogósto vádatz.

Kedáj je ylovēk dolžen popólnama kes obudíte?

Ylovēk je dolžen popólnama kes obudíte:

1. kēdar ima kak s. zakramēnt prejetz, pa
se vž stanē gnade bōxje ne znajde, in se ne
more spovédatz;
2. vž smértnē nevárnostz;
3. dobro ga je vsak dan obudíte, zlastz zve-
yer, preden se spat gre.

3. Térdnē sklep.

Káj je terdnē sklep?

Térdnē sklep je resnična vola svoje xi-
vléne pobólwatz, in naš vey ne grázíte.

*Kē yému mora perprávlēn bítz, kdor ima
resnično voľo pobólwatz se?*

Kdor ima resnično voľo pobólwatz se, mo-
ra perprávlēn bítz:

1. vsēh gréhov in bližnēh perlóxnost in
nevárnost vž gréh zvesto se várovatz;
2. nágnene do gréha vž sebz krotíte in
premagovátz, in vsēga se prijetz, kar nam per-
pomóre gnado bōxjo vž sebz ohraníte;

3. ptuje blagó poverníte, že gréham dano pohujwane poravnáte, in ukodo, bližnemu per blagz, na poutenz ale kakor kole storjéno, kar je mogoye, poprávate;

4. vsem sovráznkam in razzálnkam iz serná odpustíte;

5. vse doláznostz svojiga stanú zvestó spolnováte.

4. Spoved.

Káj je spoved?

Spoved je spokórna obtóxa svojih gréhov, kž jo gréwnék pooblástenému máwneku storí, de bz od nega odvezo zadóbil.

Kákowna mora spoved bitz?

Spoved mora bitz 1. poníxna, 2. yista.

Kedáj je spoved poníxna?

Spoved je poníxna, kedar se gréwnék vsz sksán in pobit svojih gréhov obtóxe, vse nepotrěbne izgóvore opustí, in se spovedníkovz sodbz popólnama podvérze.

Kedáj je spoved yista?

Spoved je yista, kedar se gréwnék vsz svojih we ne spovedanzgré hov na tanko in odkritoséryno in pa brez hinávuzne obtóxe takó, kakor se jih je mogel per skerbnem izpravevánz svoje vestí spómnete.

Kedáj se pa gréwnék svojih gréhov na tanko in odkritoséryno, in kedáj brez hinávuzne spové?

Gréwnék se svojih gréhov na tanko in odkritoséryno spové, kedar utavílo vsz smartnez gréhov in tudz okólezuzne po pravínz pové, kte-

re gréh zvekwajo, ala nelo vz drugájnega spre-
mene. Vendar pa ulovéka, sz kterzm je grawíl,
ne smé nškólz imenovátz, in nzy ne povédatz,
kar bz pouténu bližnaga ukódovalo. — Brez
hinávujane pa se spové, kédar, kar je per ne-
góvzh gréhzh gotóvnaga, pové, de je gotóvo, in
yesar ne vé prav, pové, de ne vé prav.

*Ala velá spoved, ye gréwnék kak smerten
gréh iz strahú ala pa iz sramox.livoste za-
molyi?*

Spoved, per kterz gréwnék kak smerten
gréh iz strahú ala pa iz sramox.livoste zamolyí,
nzy ne velá; tak gréwnék se we vnovzy smértno
pregrawí, ker zakraméntu s. pokóre velíko ne-
yást stori.

*Káj mora gréwnék storíte, kterz je per spó-
vede kak smerten gréh nalàuy, iz strahú, sra-
mox.livoste ala pa iz zaníkernoste zamólyal?*

Tak gréwnék je dolžen zamolyánaga gréha
spovédatz se, in tudz we

1. obtoxíte se, per kóleko spóvedzh je ta
gréh zamólyal;

2. tisto spoved, per kterz je gréh zamól-
yal, in vse druge od tistaga yasa storjéne do
yistaga ponovíte;

3. parstávatz, kólekokrat je vz takem stanž
s. réwne teló in morebíte tudz we kak drug za-
kramént prejel.

*Káj mora gréwnék storíte, kterz se kànjaga
smertnaga gréha ponevédama ala pozab.livwe
né spovédal?*

Tak ulovék se mora nespovédanaga gréha
per prve spóvede obtoxíte, ye se ga namrzy ze

prenej po storjénz spóvede in morebíte we pred s. obhajílam né domíslél.

Alé se nam je tréba per spóvede sramováte alé batz?

Per spóvede se nam né tréba sramováte alé batz:

1. ker se nésmo sramováte gréwíte vpriyo Bogá, ké vse vídz, in se ne bala od nega véyno pogublénz bitz;

2. ker je bole svojih gréhov na skrivnem spovedníku spovedate se, kakor pa vz gréhe xivíte, nepokojno vést iméte, nesreyno umréte, in sodnz dan pred vsém svétam vz sramoto príte;

3. ker tudz spovedník za svoje slabóste vé, in ima torej usmílene ze gréwnekam; in

4. ker je spovedník pod smértnem gréham in ostrémz yasnémz in véynémz utrútnegamz molýate dolzen.

Kakó je tréba per spóvede govoríte?

Per spóvede je tréba 1. razlóyno, in kar je moy, sz powténémz in yednémz besédame govoríte; 2. takó, de ga le spovedník sliwz, druge okóle pa ne.

Káj mora gréwnek storíte, preden se zayne spovedováte?

Preden se gréwnek zayne spovedováte, mora poklekníte, in spovedníku reyz: „Prosem, duhovnz Oye! s. xegzn, de se svojih gréhov prav in yisto spovém.“ Po tém storí s. krix, in mólz oyitno spoved, rekóy: „Jaz, uboga gréwnek, se spovém Bogú vszgamogóynému, Marii materz bōxji, vszám lubém svetníkám in Vam, yeyúnému máwneku, bōxjimu naméstne-

ku, de sčm po svoji zadnje spóvede, kž sčm jo oprávil (se *pové, kedáj*), velikokrat in obilno grévil vž mislih in xelah, žž besédamž in djanem; posebno se pa obtóčam“. (*Ždč žayne právete svoje gréhe.*)

Kakó se spoved sklene?

Spoved se takóle sklene: „Tí in vsž moji druge gréhe, kž se jih spomnem in ne, kž sčm jih alž sam stóril, alž pa kriv bil, de so jih druge storile, so mž iz sčrpa xal, ker sčm Bogá, nega samo sveto in prelubežnívo dobróto, x' nimž razxálil. Těrdno tudž sklenem nžy vej ne grévitž, in vsžh perlóxnost vž gréh se várovatž. Prošm Vas, duhóvnž Oče! s. odvežo in ždravo pokóro.“

5. Žadostováne alž naloxéna pokóra.

Káj je žadostováne ža gréh, kž je kž žakraméntu s. pokóre potrešno?

Žadostováne ža gréh, kž je kž žakraméntu s. pokóre potrešno, je opravláne tistžh dčl, ktere spovedník gréwnžku ža storjéne gréhe vž pokóro naloxí.

Ktere so take dčla, kž se gréwnžku vž pokóro nakládajo?

Take pokoríla so: molítž, postítž se, vbógajme dajatz, in we druge po mērž in velikóstž gréhov.

Alž je žadostováne potrešen dčl žakraménta s. pokóre?

Takó potrešen je, de bž brez téga, yč ga je le mogóyč opravatz, žakramént s. pokóre dokonýan ne bil.

Kakó se mora naložéna pokóra oprávit?

Naložéna pokóra se mora oprávit

1. se seryno ponižnostjo,
2. zvestó, kakor je naložéna,
3. brez odlóga, bæræ ko je mogóye.

Ali se we se yém drugem zamóre za yasne utrúfnæge gréha zadostíte?

Tudæ zæ odpústkam se zamóre za yasne utrúfnæge gréha zadostíte.

Káj je odpústek?

Odpústek je odpuyéne yasneh utrúfnæg, ktere bæ gréwnæg po odpuyénem dolge gréhov ale vs sedánem xivléne ale pa po smertæ preterpétæ mogel.

Káj mórajo katólewke kristjáne od odpústka verovatæ?

Katólewke kristjáne mórajo od odpústka verovatæ:

1. de ima prava ñerkev od Kristusa oblást odpústke dælitæ;
2. de je dobro od ñerkve dæléne odpústke zadobíte.

Kólekne so odpustke?

Dvojne so: popólnama, ye so nam vse zæ gréham zaslúxene yasne utrúfnæge odpuyéne; in nepopólnama, ye nam je le nékolæko yasneh utrúfnæg gréha odpuyénæh.

Káj móramo storíte, de odpústek zadobæmò?

De odpústek zadobæmò, móramo 1. vs stane gnade bæxje bitæ; 2. od ñerkve vs zadobléne odpústkov zapovédane déla oprávitæ.

IV. OD ZAKRAMENTA PRESVETEGA RČUN- ga telesa.

Kdaj potrebuje ylovček po zadobléne odveze, de bə spet və gréh ne padel, in və dóbrem rastel?

De bə ylovček po zadobléne odveze spet və gréh ne padel, in və dóbrem rastel, potrebuje močí, ktera bə ga və dóbrem pokrepyáte zamogla.

Alz je Jezus svojim učenjam in vernem táko duhovno pokrepyálo oblúbil?

Oblúbil ga je. Ko je bil Jezus někadej və puujáve vey tavxent ludí ze malo kruha in ríbane nasitel, je veliko ludí za nim vrélo. Tedej jim Jezus reye: „Iuyete me zavolo telesnaga xíveza, iuyíte raji duwnaga. Jaz sam prave kreh, kə je iz nebes perwel; moje teló je rés jéd, in moja kri rés pijáya. Kdor moje teló jé, in mojo kri pije, bo kə dóbrzmu pokrepyán, in vékomej xível.“ Se téme besédame nam je Jezus svoje lastno teló in svojo lastno kri və pokrepyálo nawe duwe kə dóbrzmu oblúbil.

Kedaj je Jezus to oblúbo spólnil?

To oblúbo je Jezus per zadne veyerji nekoléko pred svojim terplénem spólnil. Vzel je kreh və svoje presvete roke, ga posvetil, zahválil nebewkəga Očeta, razlómil, in svojim apóstelnam podál, rekóy: „Vzemíte, in jéjte; to namreč je moje teló, ktero bo za vas və smert dano.“ Po tém je vzel keleh ze vinam, ga posvetil, zahválil nebewkəga Očeta, in apóstelnam podál, rekóy: „Vzemíte, in pite iz nega vse; to namreč je moja kri, kri nóvəga zakóna, ktera bo za vas in za nzh veliko prelíta və odpuyéne gréhov.“

Vz káj je Jezus sz svojo vsagamogóynostjo kreh in vino spreménil?

Jezus je sz svojo vsagamogóynostjo kreh in vino vz svoje xivo teló in vz svojo xivo kri spreménil; podóbe kruha in vina pa se néso spremeníle.

Káj so podóbe kruha in vina?

Podóbe kruha in vina so vse zunáne, kar sz telesnemz pouútkz vídmo in obyútmz, namreç barva, slaj in duh kruha in vina.

Kakó je bil Kristus vz podobah kruha in vina priujoyóy?

Jezus je bil vz podobah kruha in vina po bœxji in ylovéwkz natórz, 3z duwo in sz telesam, sz kervjó in 3z mesam priujoyóy; tudz vz narmanwz býtvænz vsake podóbe je bil vs Kristus priujoyóy.

Komú je Kristus oblást dal kreh in vino vz negóvo xivo teló in vz negóvo xivo kri spre.ménate?

Kristus je apózt.lnam oblást dál kreh in vino spreménate vz negóvo xivo teló in vz negóvo xivo kri, rekóy: „To storíte vz moj spomín.“ Sz témez besédame jim je zapovédal, to sveto veçerjo veçkrat vz spomín negóvæga tæpléna in negóve smærtæ obhájate.

Kakó so apózt.lne in uyennz to Jezusovo pové.le spolníle?

Apózt.lne in uyennz so se po prihódz s. Duhá 3z vernæmz vred kz bœxji sluxbz zbiralz, so kreh in vino po Jezusovz vsagamogóynostz spreménalz vz negóvo teló in negóvo kri, so to nebwko jéd samí zavxivále, in jo tudz ver-

nam zavzite dajate vs duhovni živeti in po-
krepujete ke dobremu, in vs hvalezen spo-
min Jezusovega uka in zivlena, trplena in
smerti.

*Kdo ima dan danavne oblasti kreh in vino
vs Jezusovo telo in kri spremenati?*

Dan danavne imajo to bozjo oblast ukofje
in mavnake, ktere so nastopnike apostolnov in
ucenikov; sami zavzivajo to nebewko jed, in
jo tudi vernem dele, de neh duwe zivi, in
vs dobrem okrepjawa, in de spomin Jezusove-
ga zivlena in trplena ohrane.

*Per kterem s. opravile spremenajo ukofje
in mavnake kreh in vino vs Jezusovo telo in
kri?*

Per s. mawe spremenajo ukofje in mavnake
kreh in vino vs Jezusovo telo in kri, kedar
namreaj per povzdvigovanu nad kruham in vi-
nam tiste s. besede izrekó, ktere je bil Jezus
per zadne veverji nad nima izrekal.

*Kaj zadobemo, ce Jezusovo telo in kri po
vrédnem prejmemo?*

Ce Jezusovo telo in kri po vrédnem prej-
memo,

1. se za Jezusam na tanko sklenemo in ze-
dinemo;
2. posveujóya gnada se vs nas ohrane in
pomnówe;
3. nawa duwa se ke dobremu pozivi in po-
krepuja;
4. male gréhe se nam odpuste;
5. hudo nágnene se vs nas pománwa;
6. zadobemo zastávo véynega zivlena.

Kakó imenújemo Jezusovo teló in kri v podobah kruha in vina?

Jezusovo teló in kri v podobah kruha in vina imenújemo zakramènt s. réwnęga telesa.

Káj je tédej zakramènt s. réwnęga telesa?

Zakramènt s. réwnęga telesa je nar sve-tėjw zakramènt, je pravo teló in prava kri na-węga Gospoda Jezusa Kristusa v podobah kru-ha in vina.

Kakó se prave s. opravílu, per kterem za-kramènt s. réwnęga telesa prejmemo?

Tému s. opravílu se prave s. obhajílo.

Káj móramo storíte, de bomo s. réwne teló vrédno prejelé?

De bomo s. réwne teló vrédno prejelé, se móramo k s. obhajílu prav in dobro perpráveté.

Kólekno je perpravláne k s. obhajílu?

Perpravláne k s. obhajílu je dvojno: per-pravláne duwe in perpravláne telesa.

Kakó se móramo k s. obhajílu perpráveté, kar duwo zadene?

Kar duwo zadene, móramo per s. obhajíle
1. yisto vést iméte, in 2. pobóęnęga seręa bité.

Káj se prave yisto vést iméte?

Yisto vést iméte se prave: brez smert-nęga gręha, to je, vę gnadę bęęji bité. S. pi-smo prave: „Čłowek naj sam sebe presóde, in pótlej we le (ęe je brez gręha,) naj jé od té-ga kruha, in pije iz téga kelha. Kdor namręę Gospódovo teló po nevrédnem jé, in negóvo kri po nevrédnem pije, sz véęno pogubléne jé in pije, ker Gospódvęmu telesu gręęno neęást storí.“

Káj se prava pobóxnaga sernja bitz?

Pobóxnaga sernja bitz se prava: 1. vero, úpane in lubežen obudítz; 2. presveto réwne teló molítz; 3. se hvalexnem sernjam mísleze vz terpléne in smert Jezusa Kristusa, ké je s. réwne teló vz spomín svóje smertz in svóje lubežne postávzl, in vřivatz zapovédal; svóje gréhe obxalovátz, in tǎrdno sklenítz svóje řivléne yedale bol po Kristusovem naúke ravnátz; 4. poníxnost in druge keruřánske yednostz, zlastz pa lubežen do blixnega, vz sebz vnematz.

De ba se pobóxnem sernjam ké s. obhajílu perstopíle, kakó se móramo ře poprějwnz veyer perpravlatz?

Ře poprějwnz veyer semóramo ze molítvzjo, ze premiřlevánem in branem svetřh bukřv ké s. obhajílu perpravlatz, in tude perpuřénaga veséla se zderxatz.

Kakó se móramo ké s. obhajílu perpravetz, kar teló zadene?

Kar teló zadene, móramo 1. od polnoří taurz bitz, razun nevárne boléžne; 2. vz yednz in spodóbnz oblěke in ze vso mogóřo unáno yastjó ké bořji mizę perstopítz.

Káj je trěba storíte, kédar se pred s. obhajílam oyítna spověd mole?

Takrat móramo na tihem kes nad svójimz grěhz in goreče řele do Kristusa vz sebz obudítz.

Káj je trěba storíte, kédar mawnęk s. hóstzjo kaxe?

Kédar nawnęk s. hóstzjo kaxe, jo móramo ponířno molítz, in na persz tǎrkatz, rekóř: „Gospod! néřm vrěden, de grew pod mőjo strěho,

temuž renž le ža beséda, in moja duwa bo o-
gdrávléna.“

Kakó se mora s. hóstéja prejematz?

S. hóstéja se mora takó prejematz: usta se
spodóбно odpró, jezék na spodne ústnéje polo-
xi, pred se búkvéje alž pa bél part, če je per
rokah, podstáve, in s. hóstéja se ponížno prej-
me in zavxi; pa ne smé se s. hóstéja zveči-
tz, in ne vž ustžh podrževátz. Če se s. hósté-
ja ust prime, se ne smé sz perstam, ampak le
ž jezíkam odprávlatz.

Káj móramo po s. obhajíle storítz?

Po s. obhajíle móramo 1. Jezusa Kristusa
zahvalitz ža tólkowno dobróto, de se je poní-
žal kž nam prítz; 2. ga ponížno molítz; 3. mu
oblubitž, de bomó svóje živléne po negóvžm
ukž in žgledž védno ravnáž; 4. ga prosítz, de
naj sz svójo s. gnado védno vž nas ostáne; 5.
vero, upane in lubežen obudítz; in 6. vse du-
šne in telesne potrebe mu potoxiž.

V. OD ŽAKRAMENTA S. POSLEDNŽGA OLA.

*Kedáj potrebúje žlòvžk bõxje pomóyž we bol-
ko vž zdravji?*

Vž hude boléžné potrebuje žlòvžk we vse
bol bõxje pomóyž ko vž zdravji, ker tžrpí
hude boleýíne, gréhž ga skærbe, bližne smertž
se bojí, prihódna sòdба ga strawž, nezmóžžen
in vž nepokójin je.

*Alž je Jezus tudž bolníkam kàko pomoy,
toláxbo in pokoj preskèrbel?*

Tudž bolníkam je Jezus to preskèrbel. S.
apóstel Jakop po Jezusovem povéž uýí: „Če

je kdo bolán med vama, naj pówle po máwnz-ke nerkve, de mólezjo nad nim, in ga pomáxe-jo s s. olem v Gospódovem imenz; verna molítv bo bolníku pomagala, Gospod mu bo polájwal, in ye je v gréhzh, mu bodo odpuyénz.“

Kakó právemo tému s. djanu?

Tému s. djanu právemo pósledne ole, ker máwnzke bolníka s s. olem pomáxe, in ker se zmed vszh svetzh mazíl, kž jih je naw Zvelíqar svoji nerkvz dlíte zapovádal, letó póslednz pred smertjo ylovéku podelí.

Kitce gnade dodélúje s. pósledne ole?

1. Pomnóxz posvequjóyo gnado bõxjo; 2. da odpuyéne malzh, in pa tudz tistzh smertnih gréhov, kž se jih bolník iz nezadolxéne pozablívostz alz pa iz nezmóxnostz spovádatz ne more, pa jih rzníyno v szh obxalúje; 3. réwz od hudzh nasledkov gréha in gréhovzh ostánkov; 4. pokrepjá bolníka, de silo smertz in skuwnáve hudíyave premága; 5. dodelí pomoy zoper smertne texáve in strah prihódne sodbz; 6. da tudz velíkokrat telesno zdravje, ye je duwz v zveliyane.

Káj je s. pósledne ole?

S. pósledne ole je zakramènt, v kterzh bolník po mazílenz s s. olem in po zapovádanz máwnzkovz molítvz gnado in pomoy bõxjo svoji duwz, in veukrat tudz telesno zdravje zadobí.

Kakó se mora bolník kž tému s. zakramèntu perprávztz?

Bolník se mora kž tému s. zakramèntu 1. zæivo vero in s tærdnem zaúpanem v Bogá perprávztz; 2. vzs se v bõxjo voló vdatz, tæ-

pléne potrpealívo prenésta, in bolézen vs po-
bólwane svøjiga æívléna oběrnítz; pred vsəm
pa mora, če je mogoye, ž. sž spóvėdjo svøj-
duwo od gréhov očístět, in s. réwne teló vs
pokrepýáne duwe vrédno prejetě, alž pa, če se
ne more spovėdate, vsaj práw kəs in æalost nad
svøjimz gréhz obudítz.

VI. OD ŽAKRAMENTA S. MAWŇKOVŽGA posvěčevána.

*Komú je Jezus žróyíl bœxjo oblást uytě,
keručevátě, vs včřz poterdovátě, grěhe odpú-
šťatě, krěh in vino vs teló Jezusovo spreměna-
tě, bolníke vs s. o.le děvatě, in druge s. opra-
víla oprávlătě?*

Jezus je apóstělnam to oblást žróyíl, rekóy:
„Kakor je Oče mene poslal, tudž jaz vas pówlem.“

*De so pa apóstělnz te s. opravila na tanko
mogle dopolnovátě, čeğáve pomóyž so potre-
bovátě?*

De so apóstělnz te s. opravila na tanko mogle
dopolnovátě, so posebne pomóyž bœxje potrebo-
vátě. In to posebno pomoy bœxjo so od s. Du-
há bínkěwtne prazněk tudž prejěł.

*Komú so apóstělnz žróyílz bœxjo oblást, kě
so jo bili od Jezusa prejěł?*

Apóstělnz so to bœxjo oblást svøjim nastópne-
kam, wkořam vsō in mawněkam několěko, žróyílz.

*Čeğáve pomóyž tédej potrebújejo tudž wkořje
in mawněkz?*

Tudž wkořje in mawněkz potrebújejo po-
sebne pomóyž bœxje, de móřejo dolěnostě sv-
øjiga svetžga stanú na tanko dopolnovátě.

Kakó so apóstalske wkofam in máwnskam to bõxjo oblást grovevãl?

S. pismo pové, de so apóstalske roke na ne pokládãl, in nad nime molíãl. Tako so prejelã oblást svete opravíla oprãvlatã, in posebno pomoy s. Duhã jih prav in svetó oprãvlatã.

Kakó právzmo tému s. djanu?

Tému s. djanu právzmo s. máwnskovo posvevevãne.

Káj je tédej s. máwnskovo posvevevãne?

S. máwnskovo posvevevãne je zakramènt, po kterem tistã, kã vã duhovskã stan stõpejo, duhovno oblást in posebno pomoy s. Duhã prejmejo, dolxnõstã svõjiga stanú prav in svetó oprãvlatã.

Káj smo wkofam in máwnskam zavolo nãh svetega stanú dolxni?

Dolxni smo wkofe in máwnske zavolo nãh svetega stanú spovtovãtã, ljubítã, jim vã vsãh duhovnãh rãyãh pokõrnã, zavolo nãh truda in perzadovãna za nãwe zvelíqane hvalecnã bitã, in zãne molíãtã.

VII. OD ZAKRAMENTA SVETEGA ZAKONA.

Komú groyí Bog otrõke, de bã bili preskerbélẽ, in po keruããnskã zrejeã?

Starwem groyí Bog otrõke, de bã jih preskerbélã, in po keruããnskã zredíã.

Ugãve pomoyã potrebújejo starwã, de bã svõje texke dolxnõstã dopolníã?

De bã starwã svõje texke dolxnõstã dopolníã, potrebújejo posebne bõxje pomoyã.

Ali je Jezus staršem to posebno bōxjo pomoy tudi preskērbel?

Preskērbel jim jo je, ko je po nauku s. cerkve zapovedal, da naj māmneke mōljejo nad xenenam in nevēsto, kēdar Bogu pred nim in nēkoleko priyama oytno oblūbēta do smerti skupej xivēte, se per vseh opravilēh in tēxavah podpīratē, otroke oskērbēte, in jih po keruānske zredite.

Kakō se prave tēmu s. djanu?

Tēmu s. djanu se prave zakramēnt s. zakōna.

Kāj je zakramēnt s. zakōna?

Zakramēnt s. zakōna je nerazdērtna zveza, sē ktero se xenēn in nevēsta po keruānske zaroytā, in posebno bōxjo pomoy zadobētā do smerti v bōxjim strahē skupej xivēte, in svōje otroke po keruānske zredite.

Peto poglavje.

OD KERUĀNSKE PRAVIYNOSTI.

Kdor opūya, kar je hudo, in dēla, kar je prav, kakō imenūjemo tanega?

Praviynega imenūjemo tanega.

In ye to po Kristusovem uke le iz lubezne do Bogā stori, kakō ga imenūjemo?

Po keruānske praviynega ga imenūjemo.

Kterē ylovēk je torej po keruānske praviyn?

Tiste ylovēk je po keruānske praviyn, ktere se iz lubezne do Bogā vsēga vārēje, kar je hudo, in vse stori, kar je dobro.

Ktero dvoje mora tèdej dopolniti, kdor hoče po keruánske pravíčen biti?

Kdor hoče po keruánske pravíčen biti, mora to dvoje dopolniti: várej se húdaga, stórá dóbro.

I. VAR2J SE HUD2GA.

Káj je húdo?

Pravo in edíno húdo je gréh.

Káj je gréh splòh?

Gréh splòh je radoválnó prelómléne bõæje alé ñerkvene zapóvèdè.

Kóleken je gréh?

Gréh je dvojin: 1. izvírne alé poerbane gréh, 2. djanske gréh.

Káj je izvírne gréh?

Izvírne gréh je tistè gréh, kè ga je Adam vè raji stóril in mi vè Adámè, in kè se iz nega vè nas vse izvíra.

Káj je djanske gréh?

Djanske gréh je tistè gréh, kè ga gréwnèk sam storí.

Kakó se storí djanske gréh?

Djanske gréh se storí, kedar ylòvek kej tanega mislè, æelí, govórí alé storí, kar je bõæjim in ñerkvenem zapóvèdam naspróte; alé pa, kedar ylòvek kej tanega opustí, kar je vè nêh zapóvèdano.

Alé je kak razlòyek med djánskemè gréhè?

Razlòyek je: nêkterè djanske gréhè so velíké alé smértne, in nêkterè majhne alé odpustlívè; nêkterè so lastne, in nêktere ptuji.

Káj je smertne gréh?

Smertne gréh je veliko prelomléne bo-
xje ale nerkvene zapóvade.

Káj nam ukóduje smertne gréh?

Smertne gréh perpráve duwo ob duhóvno
xivléne, to je, ob posvequjóyo gnado boxjo,
storí ylovéka sovráxnéka boxjiga, in véyne smer-
ta ale véynéga pogubléna krivéga.

Káj je male gréh?

Male gréh je majhno prelomléne boxje ale
nerkvene zapóvade, ké se storí bol iz náglosta
in brez spremísleka, kakor iz hudóbine vole.

Káj nam ukóduje male gréh?

Male gréh nas sejer ne perpráve ob gna-
do boxjo; vèder pa razxálamo x' nim Bogá, in
se nakóp.lemo mnoge yasne utráfnége.

*Ale se móramo tédej tude maléh gréhov vá-
rovate?*

Túde maléh gréhov se móramo várovate:

1. ker x' nimé, ye so we takó majhne,
vèder Bogá razxálamo;

2. ker moramo perprávléné bité rajwe vse
preterpéte in vse zgubité, kakor Bogá že nar-
manwem gréham kédej razxalíte;

3. ker nam male gréhe gnado boxjo po-
mánwajo in oslabe, in gréwnéka poyase vé véye
in véye gréhe správajo.

Káj so lastne, in kaj ptuji gréhe?

Lastne gréhe so tiste, ké jih kdo sam sto-
rí. Ptuji gréhe pa so tiste, ké jih sejer ne
storemò sami, pa smo krivé, de jih druge store.

Kakó razdelemò lastne djanske gréhe?

Lastne djanske gréhe razdelemóve pogla-

vitne gréhe, v² gréhe zopar s. Duhá in v² gréhe v² nebó vpijóye.

Ktere so poglavítne gréhe?

Poglavítne gréhe so: 1. napěh, 2. lákomnost, 3. neyístost, 4. nevoučlivost, 5. poréwnost, 6. jeza, 7. lenoba.

Ktere so gréhe v² s. Duhá?

Gréhe v² s. Duhá so: 1. pred²zno v² b²o²jo milost gr²wítz, 2. nad b²o²jo mílostjo obúpatz, 3. spoznánz keru²ánske r²esnítz vstávlatz se, 4. sv²ojímu bližn²emu b²o²je gnade ne p²er²vouítz, 5. do lép²ga opomínevána otérpneno s²er²ne imétz, 6. v² nespokórnostz radovólno ostátz.

Ktere so v² nebó vpijóye gréhe?

V² nebó vpijóye gréhe so: 1. radovólne ub²oj, 2. m²úta²tz alz Sódomske gréh, 3. zatíran²e ubó²o²o²ov, vdóv in s²erót, 4. délav²nam in najemnekam zaslú²ek utargovátz alz zad²er²æevátz.

In ktere so ptuji gréhe?

Ptuji gréhe so: 1. v² gréh svétovatz, 2. gr²wítz velévatz, 3. v² druž²eh gréh p²arvolítz, 4. v² gréh napelevátz, 5. druž²eh gréh hvalítz, 6. k²z gréhu mol²qátz, 7. gréh p²regledatz, 8. gréha se vd²al²exítz, 9. gréh zagovárjatz.

II. STORZ DOBRO.

Alz je æ po keru²ánske pravíy²en, kdor se le húd²ga váreje?

Kdor se le húd²ga váreje, w²e né po keru²ánske pravíy²en, ampak mora tudz dóbro délatz.

Káj je dóbro?

Dóbro je, kar je po b²o²ji volz, po b²o²-

njih zapóvadeh. Po boæjih zapóvadeh so pa krepósta alè yednostà in dóbne dèla.

Alè je vey razpólov yednost, ktere se mora kristján pardobiti?

Vey jih je: nèktere so boæje in nèktere djanske yednostà.

Ktere so boæje yednostà?

Boæje yednostà so te tri: vera, úpane in lubezen.

Alè se je ylovek vè tréh boæjih yednosteh vádeta dolæen?

Ylovek se je vè tréh boæjih yednosteh vádeta dolæen, sosebno pa 1. prenej, ko se pámetà zavé; 2. veykrat vè æivlénæ, zlastà kédar kak s. zakramènt prejme; 3. vè hude skuwná-væ zoper te yednostà; 4. vè smertnæ nevárnostà in na smertnæ póstelæ.

Kakó se vera obudi?

Vera se takó obudi: „Veræjem vè tebe, pravè trojné Bog, Oye, Sin in s. Duh, ktere sà vse stváril, ktere vse ohránæw in vladaw, ktere dóbno playújæw, in húdo wtrafújæw. Veræjem, de se je Sin boæji vylovéyil, odréwita nas sè svojo smertjo na kriæ, in de nas s. Duh sè svojo gnado posveyúje. Veræjem in tærdem vse, kar sà tí, o Bog! razodèl, kar je Jezus Kristus uyíl, kar so apóstelnæ oznanováæ, in kar nam sveta Rimská katólewka ñerkæv verovatæ veléva. Vse to veræjem, ker sà tí, o Bog! véyna in ne-skønyna ræsnína in modróst, kè ne morew ne gollfátæ, ne gollfán bitæ. O Bog! pomnóææ mojo vero.“

Kakó se úpane obudi?

Upame se takó obudí: „Upam in se zanésem na tvojo neskonyno dobróto in mílost, o Bog! de me bow po neskonynem zaslužéne svojiga edinorojenega Sina Jezusa Kristusa v tém živléne dal svoje gréhe spoznáte, se jih rásniyno kasáte in spokoríte, in neh odpuyéne zadobíte, po smérti pa véyno zvelíqane doseýe, in tebe obliýje v obliýje gledáte, lubíte in neprenéhama váivate. Tude upam od tebe potrebneh pomoy vse to doseýe. Upam to od tebe, ker se tí to oblúbil, ktere se vszgamogóyn; zvést, neskonyno dobrótliv in usmílen. O Bog! potérde moje úpane.“

Kakó se lubezen obudi?

Lubezen se takó obudí: „O moj Bog! ljubem te iz vszga svojiga sernja, yez vse, ker se nar veye dobróta, neskonyno popólnama in vse lubezne vrédn; tude zato te ljubem, ker se do mene in do vszh stvari neskonyno dobrótliv. Iz sernja xelím te takó lubíte, kakor so te tvoji nar zvestéjw sluxábneke lubíte, in te lubejo. Ze neh lubeznejo sklenem svojo nepopólnama lubezen; mnóxx jo v menz, o dobrótlivz Gospod! bol in bol. Ker te tadej rásniyno in iz sernja lubíte xelím, in se to terno perzadenem; me je iz sernja xal, de sam tebe, svojo neskonyno dobróto, k te yez vse ljubem, tebe, svojiga stvárneka, odráweníka in posveyevávna, razsárdil. Bolí me, de sam grawíl, de sam tebe, svojiga vszgamogóynzega Gospóda, svojiga nar bólwzega Oýeta, razxálil. Terno sklenem vszh gréhov in vszh hudzh perlóxnost se váovate,

storjéne gréhe bol in bol obxalováta, in níkadar več zoper tvojo s. volo ravnáta. Vzemé me spet za svojiga otroka, in dodéla me gnado ta svoj sklep dopolníta. Prosim te po neskončnem zaslužénem tvojiga božjiga Sinú, našega Gospoda in Zvelíqarja, Jezusa Kristusa. Amen.“

Ktere so poglavítne djanske yednoste?

Poglavítne djanske yednoste so: 1. modróst, 2. zmernost, 3. praviýnost, 4. serýnost.

Ktere yednoste so poglavítnem gréham nasproté?

Te: 1. ponižnost je napúhu naspróta, 2. dobrótliivost lákomnost, 3. yístost neyístost, 4. lubežen nevouylíivost, 5. zmernost poréwnost, 6. potérpealíivost jeze, 7. goreýnost do dóbraga lenobz.

Káj gre we hz keruýánske praviýnosti?

Hz keruýánske praviýnosti gredó tudz we dolxnósta, kz jih je Jezus posebno perporóyal, in tistzh oszm prelépzh yednost, kz jih je on, Gospod, na gorz uyíl.

Ktere dolxnósta je Kristus we posebno perporóyal?

Kristus je we posebno té dolxnósta perporóyal:

1. nar prej božjiga kralstva in negóve pravíne iskátz;
2. sam sebe zatajevátz;
3. svoj križ nosítz;
4. sa Kristusam hodítz;
5. krótkem in ponižnem bite;

6. sovráenneke lubíte; jim dobro storíte, kterě nas sovráennejo; molíte zane, kterě nas xálajo in pregánajo.

Ktere so tiste prelěpe ycdnostě, kě jih je Jezus na gore uyl?

Tele so:

1. Blagor ubógem vč duhč; nčh je nebewko kralestvo.

2. Blagor krótkem; zemlo bodo posedlč.

3. Blagor xálostnem; potoláxene bodo.

4. Blagor jim, kě so pravíne layne in xéjne; nasíteně bodo.

5. Blagor usmílenem; usmílene bodo doseglč.

6. Blagor jim, kterě so yístęga sęrna; Boga bodo gledalč.

7. Blagor mirnem; otręne bęxi bodo imenováne.

8. Blagor jim, kterě zavolo pravíne pregánane tęrpe; nčh je nebewko kralestvo.

Káj so keruýánske dębre dęla?

Keruýánske dębre dęla so take dęla, kterě so Bogú prijetne, in kristjánu, kě jih oprávla, vč zvelíyane zasluęlive.

Ktere so nar imenítneę dębre dęla?

Nar imenítneę dębre dęla so: molíte, postíte se, in vbogajme dajate.

Ktere so telesne dęla usmílena?

Telesne dęla usmílena so tele:

1. layne nasítate,

2. xéjne napojíte,

3. popotneke sprejemate,

4. nage oblęęte,

5. bolníke obiskáte,

6. Jetníke réwita.

7. Merlíye pokopáwata.

Ktere so duhóvne déla usmílena?

Duhóvne déla usmílena so:

1. Gréwnske swaríta.

2. Nevédne uytíta.

3. Jim prav swétowata, ktere dwómejo ala
nyibljajo.

4. Xálostne tolawíta.

5. Krivíno wolno terpéta.

6. Jim iz serna odpustíta, ktere nas xálejo.

7. Za xíve in mértve Bogá prosíta.

Ktere so evangélske swétje?

Evangélske swétje so tí trije:

1. Radowólno ubówtwo.

2. Védno dawiwtwo.

3. Védna pokórujena pod duhównam po-
glawárjem.

P e r s t a v e k.

ANGELOVO ČEČIENE.

1. Angel Gospódov je Marii devíne oznánil, de
bo spočela od s. Duhá. Čeučéna sč, Marija!
i. t. d.
2. Marija angelu odgovorí: Glej, dékla Gospó-
dova sčm, zgdč se mč po tvčji besčdč.
Čeučéna sč, Marija! i. t. d.
3. In Besčda se je vylovčyila, in je med namč
prebivala. Čeučéna sč, Marija! i. t. d.
- Čyč naw i. t. d. Čeučéna sč, Marija! i. t. d.

Zvečer se perdene:

V. Gospód! daj jim véčnč mir in pokoj.

O. In véčna luy naj jim svčtč.

V. Naj vč mirč počívajo.

O. Amen.

R O Č E Z N K R A N ň.

1. Veselč dčl.

Per verz vč trčh „čeučéna sč, Marija!“ se reče:

1. ktere nam oxiví pravo vero.
2. ktere nam da tčrdno úpane.
3. ktere nam učge sčrčno lubežen.

1. kteraga sa devína spojela.
2. kteraga sa devína v obiskáne Elízabete nosíla.
3. kteraga sa devína rodíla.
4. kteraga sa devína v témpelne darovala.
5. kteraga sa devína v témpelne nauila.

2. Žálostná dól.

Per verə və tréh „yeuřéna se Marija!“ se reye:

1. kterə nam potarde spomín.
2. kterə nam razsvetlí pámet.
3. kterə nam omeuří vólo.

1. kterə je 3a nas kerváv pót potíl.
2. kterə je 3a nas bíyan bíl.
3. kterə je 3a nas se tarnem krónan bíl.
4. kterə je 3a nas texke kriř nosil.
5. kterə je 3a nas kriřan bíl.

3. Čestíte dól.

Per verə və tréh „yeuřéna se, Marija!“ se reye:

1. kterə nam vode nawe misla.
2. kterə nam vode nawe beséde.
3. kterə nam vode nawe djáne.

1. kterə je od smerte vstał.
2. kterə je v nebesa wəl.
3. kterə je s. Duhá poslál.
4. kterə te je v nebesa vzel.
5. kterə te je v nebesəh krónal.

K a z á l o.

Strán

PĚRVO POGLAVJE. OD VĚRE.

I. Od stvarjéna svetá.	1
II. Od božjích lastností	3
Bog je vsëgamóužen.	3
Bog je žgól duh. Od duwe. Od ángelov. .	4
Bog je neskönyno dobrótliv. Përva ylovéka	7
Bog je neskönyno svet. Gréh përvëh starwëv	8
Bog je vsëgapriqújóu	10
Bog je vsëgavédën	12
Bog je neskönyno moder.	13
Bog je neskönyno pravíužen. Utráfnëga gréha përvëh starwëv	15
Bog je neskönyno usmílen. Od izvírnëga gréha	18
Bog je neskönyno resníužen	20
Bog je vóužen.	21
Bog je nespremenliv	22
III. Kar je Bog stóril, pëdën je Od- rëweník na svét përwël.	25
IV. Jezus je oblúbленë Odrëweník svetá, ker se je nad nim vse spolnilo, kar so preróke od Odrëwenika preroko- vále. Nëga rójstvo, živléne in smert .	27

V. Jezus je oblúblenø Odraøweník, ker je vse stóril, kar je imel Odraøwe ník storíta	38
1. Jezus je ludi uýil Bogá in negovo volo prav spoznáta. Od s. Trojíne.	38
2. Jezus je ludi ka dobrømu prenàgnil.	40
1. Ker nas je podúýil od neumerjóyno- sta duwe.	41
2. Od posébnø sodbø	42
3. Od nebes	44
4. Od pøkla	45
5. Od viñ	46
6. Od vstajéna teles	48
7. Od póslednø sodbø	49
In ker nam je nar lépøø zgleð dal, in gnado bøxjo oblúbil	52
3. Jezus je ludi od jeze bøxje in véynøga pogubléna révil	52
VI. Od s. Duhá	54
VII. Od keruýánske ñerkve in óbye- stva svetníkov.	56
VIII. Od vere katólskeøga kristja- na spløh	60
DRUGO POGLAVJE. OD UPANA	63
I. Od molítve spløh.	63
II. Od Gospódne molítve	66
III. Od ángelovøga ñeuýéna.	69
TRETJE POGLAVJE. OD LUBÈZNØ	70
I. Od bøxjih zapóvèd	73
Od prve bøxje zapóvèdø.	74
Od druge bøxje zapóvèdø	75

Od tretje boæje zapóvædæ	76
Od ÷etærte boæje zapóvædæ	76
Od pete boæje zapóvædæ	78
Od weste boæje zapóvædæ	81
Od sedme boæje zapóvædæ	82
Od osme boæje zapóvædæ	83
Od devete in desete boæje zapóvædæ	85
II. Od ñerkvenæh zapóvæd	87
Od prve ñerkvene zapóvædæ	88
Od druge	89
Od tretje, ÷etærte in pete	91
÷ETËRTO POGLAVJE. OD S. ZAKRAMEN- TOV	92
I. Od zakraménta s. kersta	94
II. Od zakraménta s. birme	96
III. Od zakraménta s. pokóre	99
IV. Od zakraménta s. réwnæga telesa	112
V. Od zakraménta s. póslednæga ola	117
VI. Od zakraménta s. máwnækovæga posve÷evána	119
VII. Od zakraménta s. zákóna	120
PËTO POGLAVJE. OD KËRËIANSKE PRA- VIYNOSTË	121
I. Varæj se húdæga. Od gréha	122
II. Storæ dóbro. Od ÷ednost in do- bræh dël	124
PËRSTAVËK.	
Angelovo ÷euféne in roæenkrann	130

